

Göteborgs Stads årsredovisning 2024

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads årsredovisning

Göteborgs Stads årsredovisning är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om den samlade verksamheten och ekonomin för året. Den vänder sig även till boende och besökare samt till externa intressenter såsom kreditgivare, leverantörer och andra myndigheter. Årsredovisningen produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen.

Titel: Göteborgs Stads årsredovisning 2024

Författare: Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad

Grafisk form, layout och illustration: Visuell kommunikation Göteborgs Stad

Foto omslag: Lo Birgersson

Foto inlaga: Lo Birgersson, Jesper Hallén, Emelie Asplund, Frida Winter, Krister Engström, Peter Kvarnström

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande sammanfattar året som gått.....	5
Kommunstyrelsens ledamöter.....	7
Hållbar stad – öppen för världen.....	8
Så läser du Göteborgs Stads årsredovisning.....	13

1

Förvaltningsberättelse.....	14
Den kommunala koncernen.....	16
Översikt över verksamhetens utveckling.....	18
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	22
Händelser av väsentlig betydelse.....	32
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	35
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	37
Balanskravsresultat.....	49
Väsentliga personalförhållanden	51
Förväntad utveckling.....	58

2

Årsbokslut.....	66
Resultaträkning.....	68
Balansräkning.....	69
Kassaflödesanalys.....	70
Noter inklusive redovisningsprinciper.....	71

3

Ekonomisk och finansiell rapportering.....	102
Driftredovisning.....	104
Investeringsredovisning.....	113
Stiftelser.....	123

4

Kommunfullmäktiges mål.....	124
Kommunfullmäktiges mål.....	126
Revisionsberättelse.....	140

Göteborg red ut stormen

År 2024 inleddes på samma sätt som året innan: i ekonomisk kris. Inflation, räntor, matpriser, energin – för den genomsnittliga göteborgaren känns livet dyrare. Hushållens köpkraft urholkas och arbetslösheten tickar uppåt. Det blir dyrare att bygga och förvalta fastigheter, vilket driver upp hyror.

Men trots en utpräglad passivitet från staten klarade Göteborg av krisen. En bred palett av finanspolitiska åtgärder – utdelning ur den välskötta bolagssfären, administrationsbesparingar och nyttjande av reserver – gjorde att vi inledde året med välfinansierade verksamheter och kunde förstärka dem ännu mer vid behov. Vi kunde förhindra de värsta konsekvenserna.

Nu är kostnadskrisen mindre akut, men det innebär inte att det allvarliga läget är helt borta. Barnen blir färre och de äldre fler. Konjunkturen är svag och arbetslösheten växande. Civil beredskap och säkerhetsläget ställer nya krav på oss. Men vi tar oss an detta som en stark stad – en stad som klarade krisen, tillsammans.

Bättre villkor för personalen är ett krav

Personalen i välfärdsverksamheterna såg kostnadskrisens effekter på nära håll. Vi har en skyldighet att förbättra deras villkor. Under året lanserades en mängd reformer i syfte att såväl behålla som locka personal med rätt kompetens – men också för att skapa ett hållbart arbetsliv: låglönesatsningar, arbetstidsförkortning på fler förskolor och ett riktvärde om max 25 medarbetare per chef.

Resultaten börjar sakta märkas. Andelen timanställda i förskolan är lägre, andelen behöriga förskollärare högre – och mer personal utbildas på arbetstid. Personalomsättningen minskar i

äldreomsorgen, liksom sjukfrånvaron. Vi inför språkkrav i både förskolan och äldreomsorgen för att förbättra situationen ytterligare.

Utbildning lägger grunden för framtiden

Skolan, hårt drabbad av kostnadskrisen och brist på statliga initiativ, har fått stora ekonomiska förstärkningar. Fokus har legat på utbildade lärare, studiero i klassrummen och minskad byråkrati. Nu ökar andelen legitimerade lärare i utsatta områden. Betyg och behörighet börjar röra sig uppåt. Titta bara på Gärdsåsskolan i Bergsjön: de har ökat andelen gymnasiebehöriga från 47 till 82 procent, Utmarksskolan i Kortedala från 66 till 81 procent. Det är där framtiden börjar – med en lyckad skolgång.

Dags att accelerera den gröna omställningen

Staden tog emot en Mission Label som en av EU:s ledande städer i arbetet för att nå klimatneutralitet år 2030. Det innebär att Göteborg kan accelerera omställningen och bli en förebild för andra. Vi intensifierar klimatomställningen i verksamheterna, allmännyttan jobbar mer med återbruk, vi investerar i vindkraft och annan ren energi. Med fysisk omvandling där det behövs, noggranna resvaneåtgärder och miljövänligare livsmiljöer kommer göteborgarna kunna leva både bättre och mer hållbart än idag.

Bättre infrastruktur för en växande stad

Göteborg behöver modern infrastruktur. Under året tog vi viktiga beslut för att lösa problemen:

Allélänken, Bangårdsförbindelsen, Torslanda tvärförbindelse och mycket annat kommer allt närmare förverkligande. Den påbörjade sänkningen av bashastigheten, nya cykelbanor och längre spårvagnshållplatser gör att vi använder stadens yta säkrare och mer effektivt.

Överenskommelsen om ny järnväg mellan Göteborg och Borås är en milstolpe. För oss göteborgare är fördelarna stora, inte minst direktkopplingen till Landvetter flygplats och minskad trängsel i centrum. Den välsköta ekonomin gör att vi tar vår del av medfinansieringen på ett enda år. Det är ett styrketecken.

Göteborg var ordförande i STRING-nätverket och drev fram samarbetet kring upphandling av hållbara transporter. Vi engagerade oss också för bibehållna nattågsförbindelser norrut. Vår hållning är tydlig: det ska alltid gå att resa bekvämt och hållbart.

Vi ska bo i en mer sammanhållen stad

Planeringen håller fortsatt hög takt. I de pågående detaljplanerna finns över 24 000 bostäder. Detaljplaner motsvarande 2 300 bostäder startades i år, och 1 800 till vann antingen laga kraft eller är nästan där. I februari startade planeringen av Biskopsgårdens trädgårdsstad. Här ska det bli småhus, radhus och lägenheter. Det rimmar med den nya stadsutvecklingens inriktning: vacker och blandad 15-minutersstad där vi bor tillsammans.

Lågkonjunkturen har skadat bostadsproduktionen. Ändå färdigställdes över 3 600 bostäder, medan nästan 1 400 påbörjades. Det investeras hundratals miljoner i nyproduktion av kommunala hyresrätter, över hela Göteborg. Varje bostad behövs – och nya, kommunala hyresrätter är ständigt efterlängtda. De kommunala bostadsbolagen tar dessutom fram en underhållsstrategi, med hyresgästerna i första rummet.

Tryggare invånare i utsatta områden

Stadsdelar som Lövgärdet, Hjällbo och Hammar-kullen har tagit stora kliv i trygghetsindex under året. I Bergsjön är andelen invånare som känner sig trygga kvällstid hela tjugo procentenheter högre än året innan. Det bevisar att de sociala och trygghetsskapande insatser som genomförs i de utsatta områdena faktiskt fungerar. De kommunala bostadsbolagens långsiktiga arbete är avgörande. Handslagen med näringslivet spelar en viktig roll. Superförvaltning och samarbete gör Göteborg tryggare.

I de centrala stadsdelarna är problematiken en annan. För att komma åt den upplevda otryggheten invigdes en modern samverkanscentral, mitt på Drottningtorget. Här samlas områdespoliser, fältarbetare, ordningsvakter och andra för att gemensamt arbeta brottsförebyggande i city.

Segregationen ska brytas och de sociala klyftorna minska

Att bekämpa segregationen är en ständig huvuduppgift. De sociala och jämlikhetssyftande insatserna förstärktes under året. Fattiga familjer fick ett särskilt stöd till julen – en ”tusenklapp.” Över 20 skolor ingår nu i det skolsociala konceptet Skolan som arena. En fritidsbank invigdes i Frölunda. Att en bostad är en rättighet inskräptes, med tydliga satsningar för att motarbeta hemlöshet. Helt nya mått på den sociala situationen i olika stadsdelar togs fram som grund för framtida insatser. Och äntligen ökar antalet socialsekreterare, i alla fyra stadsområden.

Göteborg är en stad för alla sina invånare. Antisemitism, islamofobi, andra sorters rasism och diskriminering ska ständigt och kraftfullt motverkas. Särskilda insatser har vidtagits och finansiering tillförts. Beslutet om att högtidlighålla 250 år av judiskt liv i Sverige känns särskilt viktigt.

Samarbete mellan staden och näringslivet gynnar alla

Vi förstärkte vår position som Sveriges främsta stad inom forskning och utveckling – vi är till och med FOU-ledande ur europeisk synvinkel. Farledsfördjupningen påbörjades, vilket är avgörande för ökade godsvolymer. Småföretagar-råden gjorde premiär. Den gröna industrialiseringen fortsatte på Hisingen.

Besöksnäringen går i samma tecken. De årligen återkommande evenemangen lockade stora mängder besökare och skapade jobb. Även om det var tyst på Ullevi slog Way Out West publikrekord, dussintals nya restauranger öppnade, hotell invigdes och turister njöt av stadslivet. Intresset för destinationen Göteborg är omfattande – även internationellt.

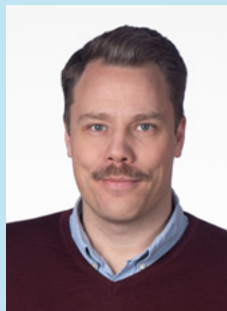
Göteborgs främsta tillgång

Mitt starkaste minne från året 2024 är den kärlek som människor, i alla åldrar och av alla bakgrunder, visade Liseberg efter den tragiska Oceandbranden. Det bevisade, igen, att göteborgarna – oavsett vad man röstar på – verkligen älskar sin hemstad. Det finns ingen större tillgång än det.

Kommunstyrelsens ledamöter

**Jonas Attenius
(S)**
Kommunalråd,
ordförande

**Daniel Bernmar
(V)**
Kommunalråd,
förste vice ordförande

**Axel Josefson
(M)**
Kommunalråd,
andre vice ordförande

**Hampus Magnusson
(M)**
Kommunalråd

**Viktoria Tryggvadottir
Rolka (S)**
Kommunalråd

**Blerta Hoti
(S)**
Kommunalråd

**Martin Wannholt
(D)**
Kommunalråd

**Jörgen Fogelklou
(SD)**
Kommunalråd

**Jenny Broman
(V)**
Kommunalråd

**Axel Darvik
(L)**
Kommunalråd

**Marina Johansson
(S)**
Kommunalråd

**Karin Pleijel
(MP)**
Kommunalråd

**Elisabet Lann
(KD)**
Kommunalråd

**Johannes Hulter
(S)**
Kommunalråd

**Nina Miskovsky
(M)**
Kommunalråd

**Marie Brynolfsson
(V)**
Kommunalråd

**Anneli Rhedin
(M)**
Kommunalråd

**Emmyly Bönfors
(C)**
Kommunalråd

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborg är Sveriges näst största stad med mer än 600 000 invånare. Staden har ett strategiskt läge mitt emellan Oslo och Köpenhamn och är kärnan och tillväxtmotorn i Göteborgsregionen och hela Västra Götaland. Här finns ett starkt näringsliv och Skandinaviens största hamn.

Staden Göteborg

Göteborg växer, utvecklas och förbereder sig för att göra plats för fler invånare. Idag finns det helt nya stadsdelar som är uppbyggda runt de gamla varvs- och industribyggnaderna. Nya vägar, broar, cykelbanor och utbyggd kollektivtrafik ska göra det lättare att ta sig fram i och till staden, både för besökare och invånare.

Göteborg har alltid varit öppen för människor och influenser från hela världen. Detta präglar bland annat stadens varierade näringsliv som kännetecknas av hållbar utveckling samt innovation med ett högt kunskaps- och teknikinnehåll. Inom Göteborgsregionen finns en stor bredd av såväl multinationella företag och småföretagare som kluster inom femtiotalet olika branscher. Göteborg är också en studentstad med hundratals yrkesutbildningar, två universitet och cirka 60 000 studenter.

Göteborg är även känt för stora evenemang inom idrott, nöje och kultur. Liseberg, Svenska Mässan, Scandinavium, Ullevi, Universeum och Världskulturmuseet lockar tillsammans över 6 miljoner besökare varje år. Det finns också ett stort utbud av museer, teatrar, shopping, restauranger och hotell.

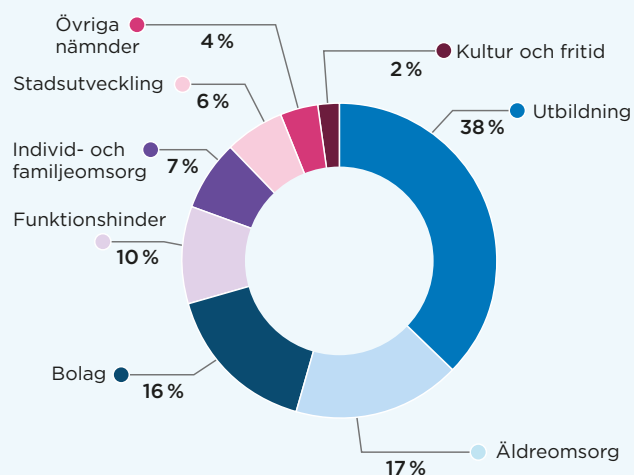
Kommunens uppgifter

Sveriges kommuner ansvarar för ett antal lagstadgade områden inom samhällsviktig verksamhet. Här ingår vård, skola och omsorg. Bland de obligatoriska uppgifterna finns även bibliotek, plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, renhållning, vattenförsörjning och räddningstjänst. Utöver dessa bedrivs frivilliga verksamheter som också är viktiga för samhället, till exempel fritids- och kulturverksamhet samt tillhandahållande av lägenheter i allmännyttan.

Våra anställda

Göteborgs Stad är den största arbetsgivaren i Göteborg med 57 450 anställda som arbetar i över 100 olika yrken inom förvaltningar och kommunala bolag. Vårt gemensamma uppdrag är att skapa en bra vardag för boende, besökare och näringsliv samt att utveckla Göteborg för framtiden. Medelåldern för de tillsvidareanställda är 46 år och 71 procent av de anställda är kvinnor. Könsfördelningen skiljer sig åt mellan förvaltningar och bolag. I förvaltningarna utgör kvinnor 76 procent av de anställda medan de utgör 43 procent i bolagen.

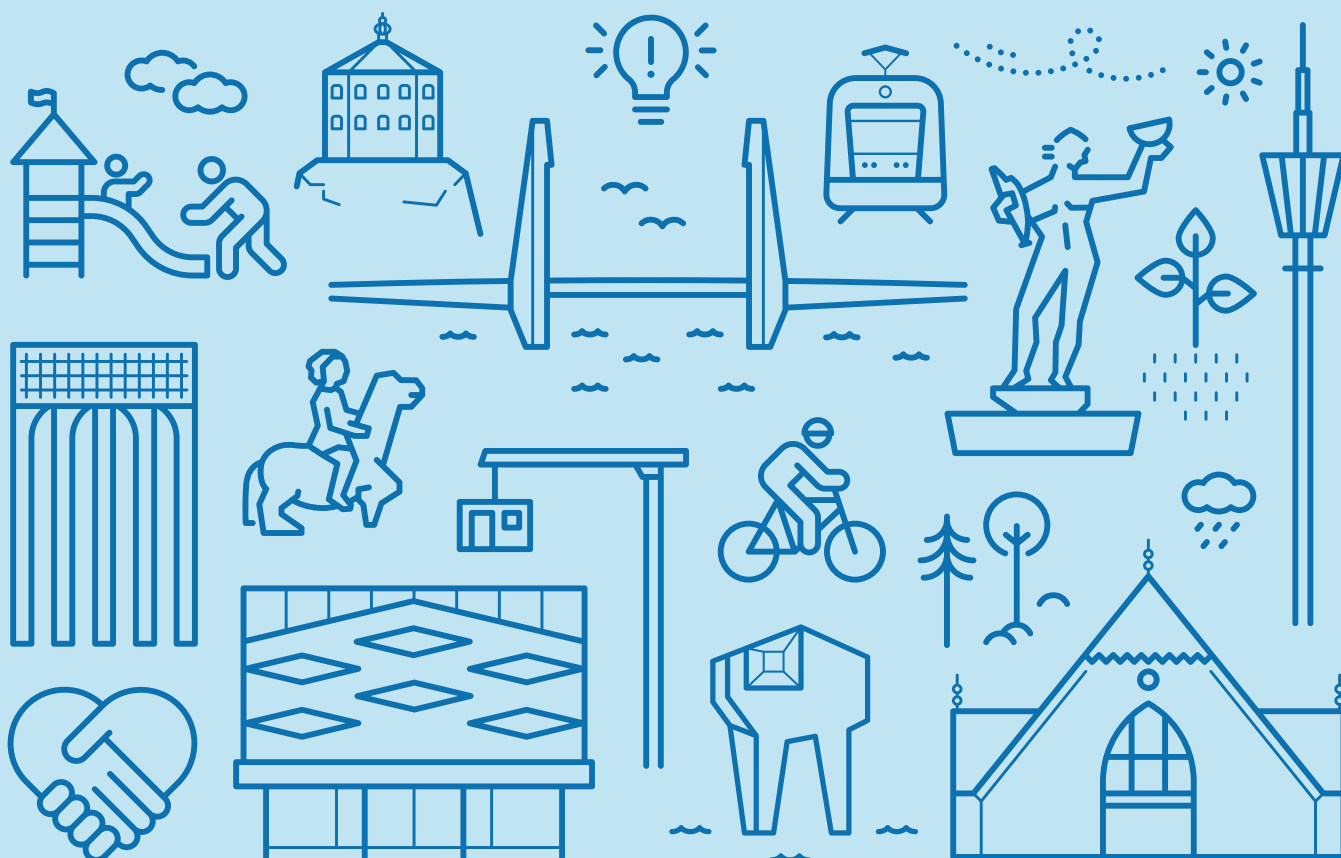
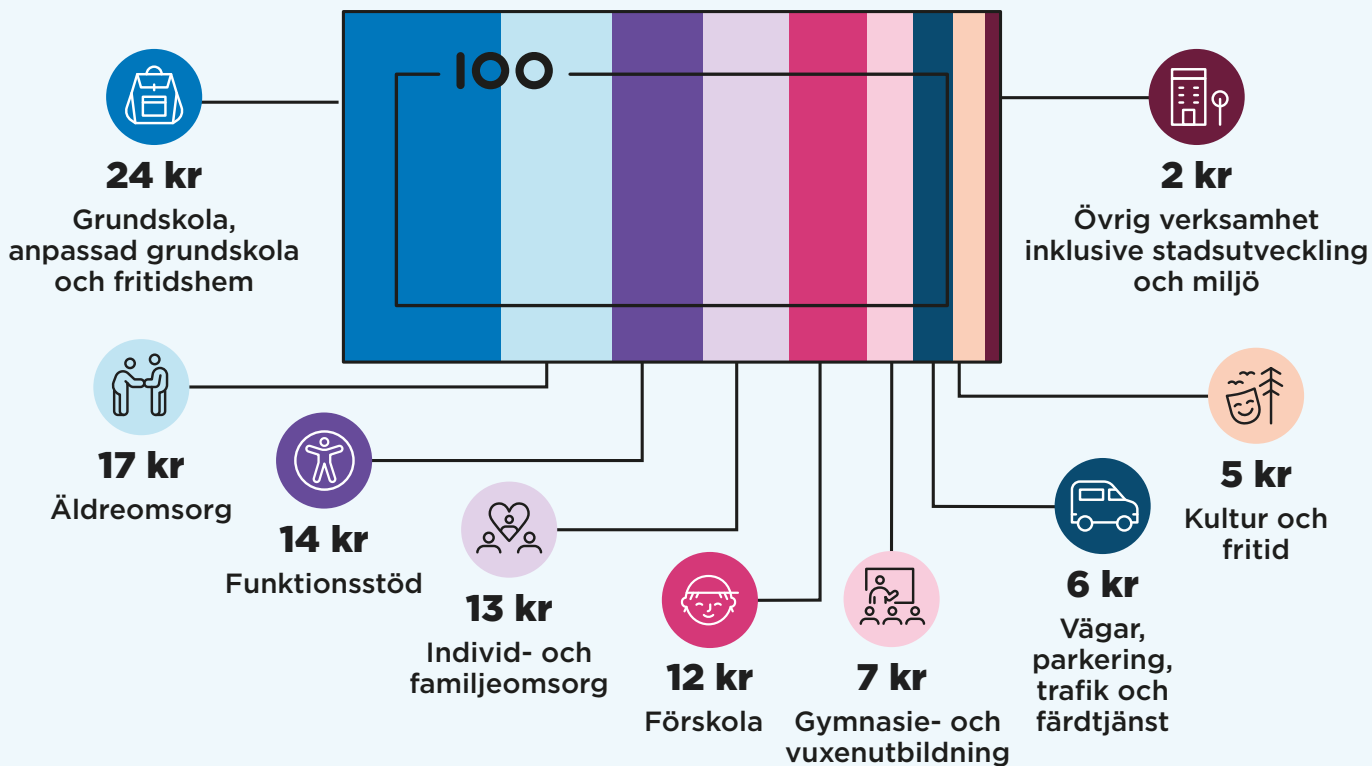
Andel anställda i Göteborgs Stad 2024

**57 450
anställda i
Göteborgs
Stad**

Så används 100 kronor av skattepengarna

118

miljoner
resor med buss

484 774

resor med färdtjänst

7 927

besökare på
Regnbågshuset

125

miljoner
resor med
spårvagn

608 993

invånare

531 647

besök på
återvinningscentraler

6,1

miljoner
besökare i
stadens parker

38 302

flyttade in

36 540

flyttade ut

3,8

miljoner
medieutlån
på bibliotek

6 803

föddes

806 401

besök på museum
och konsthallar

1

Förvaltningsberättelse

14

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder och bolag tillsammans. Rådet för kommunal redovisning har också rekommendationer om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som måste finnas med.

2

Årsbokslut

66

I årsbokslutet redovisas räkenskaperna som enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen i sammanställda räkenskaper.

3

Ekonomisk och finansiell rapportering 102

Ekonomisk och finansiell rapportering innehåller driftredovisning, investeringsredovisning och en redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. Drift- och investeringsredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och utgör underlag för ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

4

Kommunfullmäktiges mål

124

I avsnittet om kommunfullmäktiges mål görs en bedömning av möjligheterna att nå målen i stadens budget. Bedömningarna knyts i stor utsträckning till arbetet med, och uppföljningen av, närliggande mål i stadenövergripande program och planer samt nämnders och bolags arbete med målen. Ambitionen är att därigenom göra stadens styrning och uppföljning mer enhetlig och ändamålsenlig. I budgeten anges att målen har en tidshorisont över hela mandatperioden om inget annat anges och det är utifrån detta som de bedöms.

1

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder, styrelser och kommunalförbund tillsammans. Förvaltningsberättelsen utgår från rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning om vilka rubriker som måste finnas med.

Förvaltningsberättelse

16 Den kommunala koncernen

Här presenteras en översiktlig bild av de nämnder och bolag som ingår i den kommunala koncernen och de förändringar som skett under året.

18 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras ett antal mått och nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling jämfört med de fyra närmast föregående åren. Här görs också en översiktlig beskrivning av utvecklingen.

22 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den ekonomiska analysen av kommunen och den kommunala koncernen i denna del lyfter fram den finansiella utvecklingen och trenderna. Här presenteras också finansiell uppföljning, upplysning om risker och en översikt över pensionsåtaganden.

32 Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt redovisas ett antal händelser och beslut av väsentlig betydelse från 2023. Avsnittet omfattar också händelser som skett under inledningen av 2024.

35 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I denna del lämnas upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen.

37 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt görs en analys av kommunens ekonomiska utveckling med avseende på begreppet god ekonomisk hushållning och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

49 Balanskravsresultat

Här ges en beskrivning av balanskravet och en balanskravsutredning genomförs. Avslutningsvis redovisas kommunens resultatutjämningsreserv, även kallad RUR.

51 Väsentliga personalförhållanden

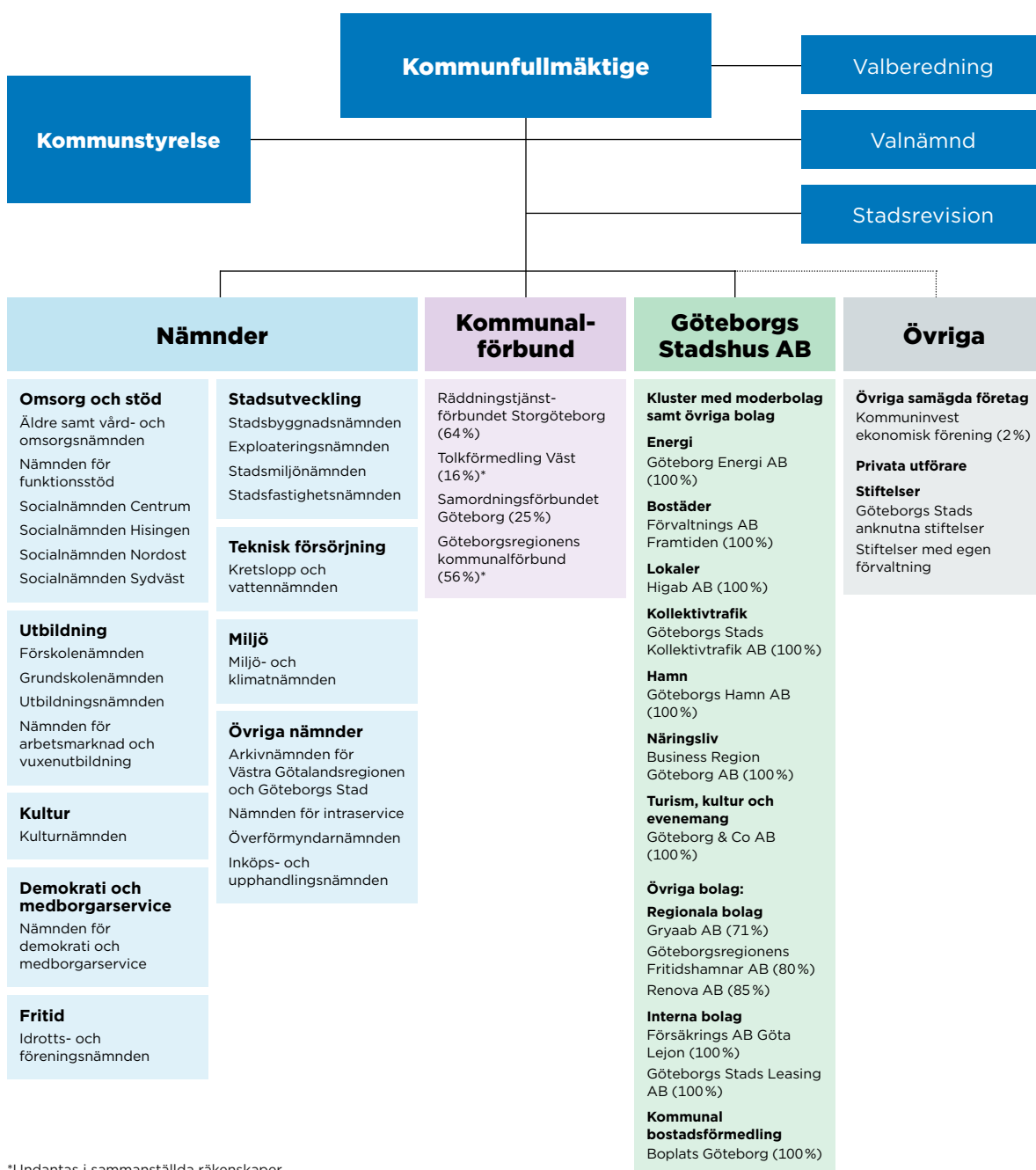
Förvaltningsberättelsen ger en beskrivning över väsentliga personalförhållanden.

58 Förväntad utveckling

Här görs en omvärldsanalys om vad som är känt om framtiden och de förväntningar som finns. Analysen är baserad på konkreta, kända förhållanden som berör den kommunala koncernen och kommunen direkt eller indirekt. Även risker och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden kommenteras.

Den kommunala koncernen

Verksamheten i Göteborgs Stad bedrivs i olika former. I detta avsnitt beskrivs den kommunala koncernen och kommunens samlade verksamhet. Avsnittet innehåller också information om de förändringar som skett under året, inte bara inom organisationen utan även i ägarförhållande.

Den kommunala koncernen består av nämnd-organisationen inom den kommunala sektorn vilken utgör en juridisk person, kommunal- och samordningsförbund främst bestående av Räddningstjänstförbundet Storgöteborg samt bolagssektorn under moderbolaget Göteborgs Stadshus AB. I stadshuskoncernen ingår 107 hel- eller delägda bolag varav det i 36 bolag bedrivs verksamhet med personal. Det är den kommunala koncernen som normalt ska redovisas i de sammanställda räkenskaperna.

I sammanställningen visas kommunens samlade verksamhet vilket är ett bredare begrepp än den kommunala koncernen. I den samlade verksamheten ingår även väsentliga privata utförare, organisationer i vilka kommunen har ägarintresse men som inte klassificeras som kommunalt koncernföretag och kommunens anknutna stiftelser och stiftelser med egen förvaltning. Göteborgs Stads ägarintressen återfinns specificerat i not 11 och 30. I not 1 beskrivs vidare vad som ingår i de sammanställda räkenskaperna.

Förändringar i ägarförhållanden

Under verksamhetsåret har följande väsentliga förändringar skett inom koncernstrukturen avseende ägarförhållanden:

- » Under Bygga Hem i Göteborg AB (556643-7934) inom Framtidenkoncernen har 18 stycken nya bolag tillkommit kopplade till förvärv i Karlastaden.
- » Ägarandel i Halvorsäng Holding AB (559338-6807), Halvorsäng Fastighets AB (559338-6781) och Halvorsäng Fastighetsbolag Nord AB (559338-6815) har förändrats från 100 till 50 procent i respektive bolag till följd av skapande av gemensamt styrt bolag mellan Castellum AB och Göteborgs Hamn AB (556008-2553).
- » Göteborg Arendal 764:385 AB (559394-9323) har fusionerats in i Göteborgs Hamn AB till 100 procent (556008-2553).

Privata utförare

Göteborgs Stad lämnar genom upphandling över delar av verksamheten till privata utförare.

Inom insatser till personer med funktionsnedsättning var kostnaden för privata utförare 1,4 mdkr, vilket motsvarar 25 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Den största leverantören var Föreningen Betaniahemmet med 160 mnkr.

Inom individ- och familjeomsorg var kostnaden för privata utförare 1,1 mdkr, vilket motsvarar 22 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Inom socialtjänsten förekommer det att hela boenden drivs av privata utförare. Enskilda platser för vård och boende inom socialtjänsten köps i stor utsträckning och den största leverantören var Gryning Vård AB* med 93 mnkr.

Inom vård och omsorg om äldre var kostnaden för privata utförare 1,1 mdkr, vilket motsvarar 17 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Den största privata utföraren var Attendo Sverige AB med 258 mnkr.

För drift och skötsel av gator och parker utgjorde kostnaden för privata utförare cirka 0,5 mdkr, där den största leverantören var LPE Sverige AB med 164 mnkr.

Övriga verksamhetsområden med relativt sett låg kostnad för privata utförare, men där dessa stod för en förhållandevis hög andel av bruttokostnaderna, utgjordes av färdtjänst med 0,4 mdkr, samt vuxenutbildning med 0,3 mdkr. Inom färdtjänst var den största leverantören Majvillan Transport AB med 121 mnkr.

Kostnader för utförare kopplat till lagen om valfrihet, LOV, uppgick till 128 mnkr för hemtjänst enligt SoL och för daglig verksamhet enligt LSS till 33 mnkr. Beloppen ingår för respektive verksamhetsområde ovan.

Många barn och elever går i enskilda förskolor och fristående skolor. Skolorna bedrivs utifrån den fria etableringsrätten och räknas inte som privata utförare, men kommunen betalar ut bidrag till dem. Kostnaden för externa utförare uppgick totalt till 4,2 mdkr, vilket sammantaget utgjorde 24 procent av verksamhetsområdenas totala nettokostnader. För förskoleverksamhet och fritidshem utgjorde externa utförare 17 procent, för grundskola 21 procent samt för gymnasieskola 51 procent av respektive verksamhetsområdes nettokostnad.

* Gryning Vård AB är ett kommunalt koncernföretag, men det undantas i de sammanställda räkenskaperna och behandlas här som en upphandlad privat utförare.

Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras ett antal mått och nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling jämfört med de fyra närmast föregående åren. Här görs också en översiktlig beskrivning av utvecklingen inom staden kopplad till de mått och nyckeltal som återfinns i avsnittet.

Verksamhetens utveckling

	2024	2023	2022	2021	2020
Allmänt					
Antal invånare	608 993	604 616	596 841	587 549	583 056
Förändring antal invånare	4 377	7 775	9 292	4 493	3 775
Kommunal skattesats (%)	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2
Kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter (mnkr)	31 327	30 221	32 761	31 183	24 820
Verksamhetens kostnader (mnkr)*	-70 253	-67 809	-65 842	-60 430	-54 830
Årets resultat (mnkr)	408	767	3 653	5 497	3 323
Soliditet (%)	33	34	36	34	31
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	26	27	28	26	22
Investeringar, netto (mnkr)	14 580	12 681	11 443	10 678	11 503
Investeringar/invånare (kr)	23 941	20 974	19 173	18 174	19 730
Låneskuld (mnkr)	61 035	57 653	51 404	50 929	50 019
Antal anställda	57 449	57 776	62 937	59 750	53 552
Kommunen					
Verksamhetens intäkter (mnkr)	12 191	11 637	11 153	10 829	9 992
Verksamhetens kostnader (mnkr)*	-52 772	-49 928	-46 001	-43 730	-41 578
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	41 252	39 524	37 484	35 555	33 996
Årets resultat (mnkr)	899	1 070	2 554	2 652	2 408
Investeringar, netto (mnkr)	5 835	4 635	3 788	3 877	4 259
Nettolåneskuld (mnkr)	11 831	10 631	9 329	7 352	6 307
Nettolåneskuld/invånare (kr)	19 427	17 583	15 631	12 513	10 817
Antal anställda	48 138	48 569	49 523	48 073	46 993

	2024	2023	2022	2021	2020
Barn och utbildning					
Nettokostnad barn och utbildning (mnkr)	18 042	17 266	16 265	15 714	14 761
Antal barn i förskoleverksamhet (snitt mars och oktober)	29 193	29 589	29 444	29 675	30 024
Antal elever i grundskola och anpassad grundskola (snitt mars och oktober)	62 621	62 833	62 461	62 009	61 582
Andel elever som nått kraven i alla ämnen i årskurs 9, hemkommun (%)	70,1	70,3	72,4	73,2	74,9
Antal elever i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (snitt mars och oktober)	19 259	18 907	18 626	18 438	18 153
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	67,6	70,5	67,6	66,2	63,2
Antal årsstudieplatser vuxenutbildningen	12 423	13 027	13 211	14 142	12 890
Omsorg och socialt område					
Nettokostnad omsorg och socialt område (mnkr)	16 887	16 104	14 709	14 290	13 779
Antal personer med insats enligt LSS	4 459	4 460	4 490	4 487	4 405
Antal personer i permanent särskilt boende (snitt per månad)	3 945	3 906	3 862	3 652	3 948
Brukarbedömning särskilt boende, äldreomsorg helhetssyn, andel (%)	77	78	77	-	80
Antal personer med hemtjänst (snitt per månad)	7 076	7 350	7 351	7 271	7 179
Brukarbedömning hemtjänst, äldreomsorg helhetssyn, andel (%)	77	81	80	-	80
Antal inskrivna personer i kommunal hälso- och sjukvård (snitt per månad) finns från 2022	8 127	8 135	7 939	-	-
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd (snitt per månad)	6 683	6 709	7 452	8 564	8 785
Utbetalt belopp per hushåll med ekonomiskt bistånd (tkr) (snitt per månad)	11,0	10,2	9,3	8,8	8,6
Kultur och fritid					
Nettokostnad kultur och fritid (mnkr)	1 771	1 651	1 496	1 412	1 306
Antal besök bibliotek	3 161 019	3 185 000	2 257 000	2 863 000	4 167 000
Antal besök museum och konsthallar	806 401	885 103	531 467	279 886	256 397
Antal besök badanläggningar	687 087	676 249	699 491	286 699	-
Bostäder och bebyggelse					
Antal bostäder i pågående detaljplan	24 400	24 700	18 611	22 376	25 364
Antal påbörjade bostäder	1 384	2 886	5 051	5 844	5 927
Antalet färdigställda bostäder	3 696	5 502	5 930	5 365	4 494
Trafik och miljö					
Antal resor per vardag med kollektivtrafik	456 000	457 000	427 000	338 000	322 000
Antal resor med serviceresor	1 258 000	1 225 000	1 179 000	1 010 000	1 050 000
Antal cyklande per vardag	112 000	107 000	112 000	100 000	115 000
Antal ton hushållsavfall till förbränning	115 172	116 680	120 617	123 166	123 721
Utbyggd kapacitet för skyfallsvolym (m ³)	5 485	3 835	0	0	0

* Inklusive avskrivningar.

Vissa uppgifter från tidigare år har uppdaterats med nya data.

Barn och utbildning

Nettokostnadsutvecklingen för barn och utbildningsområdet uppgick till 4,5 procent vilket är lägre än i fjol. Det beror främst på att förskolenämnden har haft en lägre kostnadsökning jämfört med 2023 på grund av färre barn och anpassningar av personalbemanningen.

Antalet barn i förskoleverksamhet har minskat med ungefär 400 barn under 2024. Det är barn i åldersgruppen ett till två år som har blivit färre, vilket förklaras av befolkningsutvecklingen med färre antal födda barn de senaste åren. Andelen barn sett till befolkningen som är inskrivna i förskoleverksamheten har däremot ökat med 0,3 procentenheter. Ökningen beror bland annat på att barn med skyddad adress numera ingår i statistiken och att invånare har avregistrerats från folkbokföringen vilket leder till en lägre andel vuxna i befolkningen.

Antalet elever i Göteborgs grundskolor har minskat med drygt 700 under året och elevantalet förväntas fortsatt minska under de kommande åren. Samtidigt förväntas antalet elever i fristående skolor och anpassad grundskola fortsatt öka. Inom anpassad grundskola har antal elever ökat med 13 procent under 2024 jämfört med föregående år.

Andelen Göteborgselever i årskurs 9 och årskurs 6 som har nått godkända betyg i alla ämnen har minskat något. Även andelen elever som är behöriga till yrkesprogram har minskat. Sammantaget är resultaten sämre i Göteborg i jämförelse med rikssnittet.

Inom gymnasieskolan ses en ökning av antalet elever sedan föregående år liksom inom den anpassade gymnasieskolan där det har skett en relativt stor ökning. Andelen elever som väljer att gå i fristående gymnasieskola ligger ungefär på samma nivå som tidigare. Färre Göteborgselever

tar examen inom tre år såväl inom yrkes- som högskoleförberedande program. Resultatet är lägre än rikssnittet. Andelen elever som har tagit examen inom fyra år har däremot ökat, och det resultatet är högre än riksgenomsnittet. De fristående gymnasieskolorna har en högre måluppfyllelse än de kommunala. Emellertid ser elevsammansättningen olika ut och de har betydligt färre elever på introduktionsprogram jämfört med de kommunala gymnasieskolorna.

Omsorg och socialt område

Nettokostnaderna för omsorg och socialt område har ökat med knappt fem procent, vilket är betydligt lägre än under föregående år. Anpassningar av personalbemanningen inom äldreomsorgen och funktionsstödsverksamheten är den främsta orsaken.

Antalet personer med pågående insatser enligt LSS är oförändrad jämfört med 2023. Antalet verkställda beslut om daglig verksamhet enligt LSS har fortsatt öka, bland annat beroende på en effektivare verkställighetsprocess. Även personer med verkställda beslut om bostad med särskild service enligt LSS (BmSS) har blivit fler, dels genom etablering av nya BmSS i egen regi, dels genom nya köp av ramavtalsleverantörer. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet är den LSS-insats som har minskat mest. Av besluten enligt SoL har det varit en stor ökning av socialt boende med stöd.

Antalet äldre personer med beslut om särskilt boende fortsätter att öka och fler väljer privata alternativ i stället för kommunens egna vård- och omsorgsboenden. 2024 uppgick andelen i privat regi till 26 procent. Resultatet från brukarundersökningen för såväl privat som egen regi, visar på en svag nedgång sedan 2023.

Antal personer med hemtjänst har minskat jämfört med föregående år. Inom äldre samt vård- och omsorgsnämnden pågår ett arbete med att anpassa hemtjänsten för att bättre möta det faktiska behovet. Brukarbedömningen 2024 visar på en negativ utveckling. Bland annat har resultaten som mäter inflytande och delaktighet försämrats jämfört med föregående år.

Antal personer som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården ökade 2023 jämfört med 2022. Antalet ligger kvar på ungefär samma nivå 2024. Fler personer bedöms medicinskt färdigbehandlade och skrivs ut efter sjukhusvård i ett tidigare skede, vilket påverkar den kommunala hälso- och sjukvården.

Antal hushåll med försörjningsstöd, snitt per månad, var för helåret 2024 fortsatt lägre än 2023. Trenden med en minskning av medelantalet hushåll per månad bröts dock vid halvårsskiftet 2024 och sedan juli månad ses en ökning av antal hushåll som uppbär försörjningsstöd. Utbetalt belopp per hushåll har fortsatt att öka kraftigt i och med höjd riksnorm till följd av inflationen.

Kultur och fritid

Museer och konsthallar har under 2024 fortsatt locka en stor publik. Besöksantalet gick ned något jämfört med 2023, som både innehöll den populära utställningen om Göteborgskoloristerna och nyöppningen av Sjöfartsmuseet.

Antalet besök till biblioteken ökade med 3 procent jämfört med föregående år. Utfallet innebär att kulturnämndens målvärde om 3,5 miljoner besök inte uppnåddes. Förklaringen är främst att Frölunda bibliotek var stängt hela året och nämndens stängning av Kärras och Trulsegårdens bibliotek. Samtidigt är antalet besök betydligt lägre än före pandemin. En liknande utveckling finns i övriga Sverige.

Biblioteksbesök i områden med socioekonomiska utmaningar motsvarar 19 procent av de totala besöken. I biblioteksplanen är målet att antal besök på bibliotek i områden med socioekonomiska utmaningar ska öka. Jämfört med 2023 har antalet besök i dessa områden ökat med 12 procent.

Antalet besök till badhusen har ökat något jämfört med förra året. Störst antal besökare har Valhallabadet som också har kompenserat för de badbesök som uteblivit på grund av att Frölundabadet varit stängt för renovering samt underhållsarbete och försenad återöppning av upplevelsedelen på Angereds Arena.

Bostäder och bebyggelse

Planeringsmässigt fanns det 2024 fortsatt många bostäder i pågående detaljplan, vilket ger möjlighet till stor byggnation. En sämre konjunktur och höga räntor medförde att antalet påbörjade bostäder sjönk 2023 jämfört med tidigare år, vilket i sin tur fått till följd att antalet färdigställda bostäder 2024 är lägre än tidigare år. Antalet påbörjade bostäder har fortsatt att sjunka 2024 och uppgick 2024 till 1 384. Det är det lägsta antalet sedan 2009, efter finanskrisen, och innan dess 1990-talet. Det minskade antalet byggstartade bostäder riskerar att resultera i ett lägre antal färdigställda bostäder de närmaste åren. Jämförelsen mellan åren av antalet bostäder i pågående detaljplan påverkas av att mätmetodiken förändrades 2023 för att bättre spegla förväntat utfall.

Trafik och miljö

Antalet resor fortsatte att öka under 2024 och ligger 1 procent högre än 2023. Resandet med kollektivtrafik ligger på samma nivå som 2023 medan resor med cykel och bil ökar. Cykelresorna ökade med 4 procent under 2024 jämfört med 2023. Beräkningen baseras på cykelflödena under vardagar vid permanenta mätplatser. Det pågår många vägarbeten i staden som påverkar cyklisternas vägval, vilket försvårar bedömningen. Sammantaget sker 29 procent av alla resor till fots eller med cykel, varav cykel beräknas stå för 7 procent av det totala antalet resor. Antalet serviceresor (färdtjänst, skolskjutsar, LSS-resor) fortsätter öka. Ökningen är främst inom skolskjuts till anpassad grundskola samt resor till daglig verksamhet.

Skyfallshantering är en angelägen klimatanpassningsåtgärd för staden. I slutet av 2024 uppgår stadens ackumulerade kapacitet för skyfallsanläggningar till 5 485 kubikmeter. Två projekt i syfte att skydda våra större regionala sjukhus Östra och Sahlgrenska är i genomförandefas (Stabbeparken och Guldhedsbergen). Ökad investeringstakt för skyfallsanläggningar i staden förväntas framåt.

Mer matavfall har sorterats ut, vilket kopplas till att det successiva införandet av obligatorisk sortering pågår. Sorteringen i kombination med hushållens mer ansträngda ekonomi minskar restavfallsmängderna, men avfallet till förbränning ligger kvar på liknande nivå som föregående år eftersom grovavfallet från återvinningscentralerna ökar.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet innehåller upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning. Det omfattar en beskrivning av omvärldsfaktorer och utveckling inom ramen för verksamheternas grunduppdrag. Avsnittet avslutas med upplysningar över finansiella risker och pensionsåtagande inom koncernen.

Ekonomi har präglats av pågående lågkonjunktur

Enligt Konjunkturinstitutets ekonomirapport från december 2024 har svensk ekonomi under året befunnit sig i en lågkonjunktur. Riksbanken har genomfört ett antal sänkningar av styrräntan, från en nivå på 4 procent i början av året till 2,5 procent vid utgången av december. Inflationen har sjunkit och är sedan i juni i nivå med Riksbankens inflationsmål på under 2 procent. Prisnivån har fortsatt varit hög vilket inneburit en reallönesänkning för hushållen som har varit återhållsamma med sin konsumtion. Enligt Business Region Göteborg AB:s (BRG) konjunkturrapport #4, har den regionala ekonomin sammantaget haft ett svagt år 2024. Den låga konsumtionen har bidragit till att Sveriges tillväxt mätt i BNP har varit svag och den beräknas för 2024 hamna på endast cirka 0,8 procent.

Även i euroområdet har konjunkturutvecklingen varit svag med låg konsumtion och låga investeringar. Detta har hämmat tillväxten i svensk export vilket påverkar företagen i regionen. Enligt rapporten från BRG känner Göteborgsregionens företag av konjunkturläget som normalsvagt, det vill säga svagare än normal konjunktur. Antalet varsel och konkurser har ökat under året och särskilt ansträngt är det för regionens byggsektor som har befunnit sig i en

svår situation med låg efterfrågan och minskat antal anställda som följd. Även för tillverkningsföretagen har konjunkturläget försämrats där svag efterfrågan är en bidragande orsak. Arbetslösheten har stigit, i Göteborg beräknas den ha ökat med drygt 1 procentenhet i slutet av 2024 jämfört med samma period 2023. Detta får effekt på skatteintäkterna som visar på en mindre ökning än normalt under året. Enligt ekonomirapporten från Sveriges Kommuner och Regioner beräknas kommunsektorn 2024 gå mot det ekonomiskt svagaste resultatet hittills under 2000-talet.

Resultatet för Göteborgs Stad är lägre i förhållande till 2023. Staden påverkas fortfarande av kostnadsökningar som slår mot många sektorer i ekonomin, bland annat när det gäller pensionskostnaderna som fortsatt varit höga för staden till följd av ett höjt prisbasbelopp. Totalt uppgår pensionskostnaden till 4,4 mdkr för året.

Bostadsbyggande och fastighetsutveckling

En bransch som under året starkt påverkats av den tidigare höga inflationen och det höga ränteläget är byggbranschen som befunnit sig i lågkonjunktur med låg efterfrågan, färre eller framflyttade byggstartar och ett mindre antal färdigställda projekt. Även en ökning av

varsel och förlorade jobbtillfällen har drabbat branschen. I Göteborg har antalet färdigställda bostäder minskat med runt 30 procent jämfört med 2023 och antalet byggstartar under året är det lägsta sedan 2009. Ett lågt antal byggstartade bostäder över en längre period kan få betydande konsekvenser för bostadssituationen i Göteborg. Men trots lägre räntor, som även fått effekt på boräntan, har det varit en återhållsamhet bland hushållen till bostadsköp vilket gör att efterfrågan varit svag. Samtidigt har byggkostnaderna fortsatt varit höga för byggtörarna.

Arbetsmarknad

Det rådande konjunkturläget har även påverkat arbetsmarknaden då tillväxten i svensk ekonomi har varit svag. Sedan slutet av 2023 har sysselsättningen gått ner och i Göteborgsregionen är runt 4 000 färre sysselsatta på årsbasis jämfört med samma period 2023. Jobbtillväxten minskar inom flertalet branscher men slår mest mot byggverk-

samhet. Företagen har varit fortsatt restriktiva med att anställa personal och antalet lediga jobb inom regionen har minskat samtidigt som antalet företagskonkurser har ökat. Göteborg har under året haft en sämre jobbtillväxt än både Stockholm och Malmö.

Arbetslösheten i Sverige var enligt Arbetsförmedlingen 7,1 procent i snitt i december 2024 vilket är en ökning med 0,4 procent mot föregående år. I Göteborg uppgick arbetslösheten till 8,1 procent vilket är en ökning med cirka 1 procent jämfört med samma period 2023. En grupp som drabbats av situationen är ungdomar 18–24 år. I oktober 2024 hade arbetslösheten i gruppen stigit till 7,3 procent i regionen (+ 1,6 procentenheter på årsbasis), enligt BRG:s konjunkturrapport #4. Även långtidsarbetslösheten har ökat under året. Antalet personer i Göteborg registrerade med skulder hos Kronofogden har ökat med 4,9 procent från 2023 enligt statistik från Kronofogdemyndigheten.

Skatteunderlagsutveckling

Den minskade sysselsättningen på arbetsmarknaden innebar att skatteunderlagsutvecklingen bromsade in under 2024. Enligt den uppdaterade bedömningen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) landade skatteunderlagstillväxten på 3,7 procent under året. Detta kan jämföras med den genomsnittliga ökningstakten på runt 4,5 procent årligen under den senaste tioårsperioden. Samtidigt som skatteintäkterna har ökat mindre än normalt har kostnadsutvecklingen varit hög. Inflation och räntor har fallit tillbaka under året, men pensionskostnaderna har ökat kraftigt vilket har gjort att kostnadsutvecklingen sammantaget varit hög. SKR konstaterar i höstens ekonomirapport att priser och löner under 2024, precis som under 2023, har ökat betydligt snabbare än skatteunderlaget och att värdet av skatteintäkterna därmed urholkats.

Politiska beslut

Riksdagens budgetbeslut om en ökning av generella statsbidrag till kommunsektorn under 2024 innebar ett tillskott på cirka 400 mnkr till Göteborg. Detta tillskott innebar ingen avvikelse i förhållande till budget då det var aviserat i regeringens budgetproposition i september och inarbetat i kommunfullmäktiges budgetbeslut 2024.

Kommunfullmäktige beslutade i oktober om överenskommelsen *Förverkligande av den gemensamma sträckningen Göteborg–Borås* som innebär satsning på utbyggnad av tågspår mellan städerna. Detta innebär en medfinansiering för statlig infrastruktur från staden med cirka 1,1 mdkr som belastat resultatet 2024. Likvidmässigt kommer belastningen uppstå i takt med investeringens färdigställande.

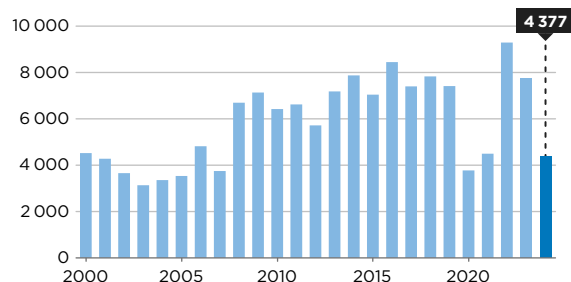
Befolkningsutveckling

Sveriges historiskt sett höga befolkningstillväxt har bromsat in de senaste åren. Under både 2023 och 2024 noterades den lägsta befolkningsökningen på nästan två decennier. I Göteborg ökade befolkningen inte lika snabbt under 2024 som vi sett under åren närmast efter pandemin. Vid årsskiftet år 2024/2025 uppgick stadens folkmängd till 608 993, en ökning med 4 377 invånare jämfört med 2023.

Den lägre befolkningsökningen under 2024 beror i stor utsträckning på att antalet personer som registrerats som utvandrare ökade kraftigt. Under året registrerades dubbelt så många som

utvandrare jämfört med hur det har sett ut de senaste åren. En del av den högre utvandringen förklaras av att Skatteverket fortsatt att rensa i folkbokföringsregistret och har skrivit av 1 500 personer som varit folkbokförda i Göteborg, men som vid en närmare granskning inte längre bedömts bo kvar i Sverige. Men även om Skatteverkets avskrivningar räknas bort så har det utvandrat betydligt fler personer under 2024 jämfört med de senaste åren.

Göteborgs befolkningsförändringar 2000–2024

Lågkonjunkturen fortsatte att påverka flyttningarna

De demografiska trenderna från åren efter pandemin fortsatte i stor utsträckning under 2024. Inrikesflyttningarna uppvisar tydliga tecken på att vara påverkade av lågkonjunkturen och läget på bostadsmarknaden. Utflyttningen till andra kommuner är lägre än normalt, medan inflyttningen till Göteborg från andra kommuner är hög. Sammantaget hade Göteborg för andra året i rad ett positivt flyttnetto mot övriga landet.

Invandringen bidrar fortsatt starkt till befolkningstillväxten, där förändrade regler för folkbokföring för gruppen som haft uppehållstillstånd via massflyktsdirektivet förde med sig att 1 200 ukrainska medborgare tillkom som invandrade till Göteborg.

Barnafödandet fortsatt lågt

Barnafödandet mätt som genomsnittligt antal barn per kvinna baserat på nuvarande fertilitetsmönster har minskat sedan 2010 och är nu nere på de lägsta nivåerna som registrerats i Sverige och i Göteborg. Nedgången har tidigare inte syns i antal födda i Göteborg eftersom den har kompenseras av att antal kvinnor i de barnafödande åldrarna ökat. Under de senaste tre åren har antal födda barn legat på en lägre nivå jämfört med decenniet dessförinnan. De mindre födelseskullarna påverkar efterfrågan på barnomsorg och därefter även skolan.

Finansiell uppföljning och riskhantering

I detta avsnitt beskrivs Göteborgs Stads finansverksamhet vilken bedrivs utifrån kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer. Här beskrivs även de finansiella risker som den kommunala koncernen exponeras för.

Koncernen Göteborgs Stad är genom sin diversifierade verksamhet exponerad för finansiella risker av varierande slag och omfattning. Med finansiell risk menas de förändringar i koncernens kassaflöde som förklaras av förändringar i valutakurser, räntenivåer, råvarupriser samt kredit-, likviditets- och finansieringsrisk.

Att ha kontroll över de finansiella riskerna är av central betydelse för koncernens verksamhet på kort och lång sikt, det är därför viktigt att identifiera och bedöma koncernens risker. Koncernens totala externa upplåning uppgick vid årsskiftet till 61 mdkr, vilket är en ökning med 3,3 mdkr jämfört med året innan.

Den finansiella infrastrukturen

Finansverksamheten bedrivs utifrån kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer, vilka innehåller riskmandat och begränsningar för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Kommunens och kommunkoncernens finansförvaltning är samordnad genom koncernbanken vid stadsledningskontoret. Syftet med samordningen är att få lägre totala upplåningskostnader genom effektiv hantering och att tillvarata kommunens goda kreditvärdighet. Dessutom kan de finansiella riskerna hanteras utifrån ett helhetsperspektiv och säkerställa god intern kontroll. Efterlevnad av finansverksamhetens riktlinjer återrapporteras månatligen till kommunstyrelsen.

Upplåning

All extern upplåning i koncernen samordnas genom koncernbanken. Det innebär att kommunen står för all kreditanskaffning till koncernens bolag. Upplåningen sker genom flera olika finansieringskällor:

Kapitalmarknaden

Största delen av lånefinansieringen, 70 procent, sker på den öppna kapitalmarknaden via emissioner av obligationer och certifikat. För detta finns etablerade låneprogram. Kommunen har ett

obligationsprogram (Euro Medium Term Note, EMTN), ett certifikatsprogram i svenska kronor (kommuncertifikatsprogram, KCP) samt ett certifikatsprogram i utländsk valuta (Euro Commercial Paper, ECP). Under året har åtta obligationer om totalt 9,1 mdkr emitterats inom stadens obligationsprogram.

Kommuninvest

Kommuninvest i Sverige AB är ett svenskt kreditmarknadsbolag som erbjuder lån till de svenska kommuner och regioner som äger och är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Institutionell upplåning

Upplåning kan även ske hos internationella finansieringsinstitut. Dessa institut verkar ofta utan vinstsyfte med uppgift att bevilja projektrelaterade lån för att främja exempelvis investeringar inom energi, miljö och infrastruktur. Kommunen har för närvarande lån hos Europeiska Investeringsbanken, EIB, Nordiska Investeringsbanken, NIB och Europarådets utvecklingsbank, CEB.

I tabellen nedan framgår fördelningen mellan olika finansieringskällor samt nivån på avtalade låneramar per den 31 december 2024.

Finansieringskällor

Program	Låneram	Nyttjandegrad
EMTN, obligationslån	6 mdr EUR	38,2 mdr SEK 2,0 mdr NOK
varav gröna obligationer		32,6 mdr SEK
KCP, korta lån <1 år	6 mdr SEK	1,3 mdr SEK
ECP, korta lån <1 år	0,5 mdr USD	0,1 mdr USD
Kommuninvest		12,0 mdr SEK
Europeiska Investeringsbanken		4,6 mdr SEK
Europarådets Utvecklingsbank		0,8 mdr SEK
Nordiska Investeringsbanken		1,0 mdr SEK

Kommunen har 2,2 mdkr i avtalad checkkredit, varav 2,2 mdkr var utnyttjat per 31 december 2024. Staden har även lånelöften på totalt 13 mdkr som inte är utnyttjade.

Fortsatt hög kreditvärdighet

För att få full tillgång till kapitalmarknaden har kommunen kreditbetyg, så kallad rating. Detta enligt stadens finansiella riktlinjer. Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's har under 2024 bekräftat kommunens starka kreditvärdighet. Kommunens kreditbetyg är det näst högsta, AA+ med stabil utsikt. För investerare innebär kommunens höga rating att det är förknippat med mycket låg risk att låna ut kapital till Göteborgs Stad.

Göteborgs Stads riskhantering

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, motpartsrisk, valutarisk, råvaruprisrisk, profilrisk, försäkringsrisk och operativa risker. I kommunfullmäktiges riktlinjer har riskramar satts på nivåer som ska säkerställa betalningsförmågan, trygga tillgången på kapital och skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad, ha tillgång till medel för betalningar.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär.

Valuta- och ränterisk

Med ränterisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av ränteförändringar. Koncernbanken ansvarar för såväl ränte- som finansieringsrisk och derivatinstrument används i syfte att ränte- och valutasäkra underliggande lån. Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Valutarisker uppkommer när inköp, försäljning, upplåning eller placering i utländsk valuta görs. Genom att använda valutaderivat begränsas risken av att ha transaktioner i utländsk valuta.

Fram till och med 31 december 2019 har delar av bolagens skuld räntesäkrats genom derivat

hos bolagen själva, och de befintliga räntederivat som bolagen innehar löper till förfall. Från och med 2020 ingår bolagen inga egna nya avtal om räntederivat. Bolagens sista derivat förfaller under år 2029.

Derivatportföljens nominella värde i koncernen uppgick till 8,5 mdkr för räntesäkring, och till 3,1 mdkr avseende valuta- och räntesäkring för lån i utländsk valuta. Per 31 december 2024 hade derivaten ett negativt marknadsvärde om 97 mnkr. Övriga valutaderivat uppgick till 2,0 mdkr och har ett negativt marknadsvärde om 22 mnkr.

Ett negativt marknadsvärde kan beskrivas som den ränta som skulle betalas om räntederivaten hade lösts per bokslutsdagen. Ett positivt marknadsvärde innebär på motsvarande sätt den ränta som skulle erhållas. Under 2024 har räntesäkringar i form av räntederivat minskat koncernbankens upplåningskostnad med 186 mnkr.

Säkringsinstrumentens effektivitet

De instrument som använts för säkring av skuld i utländsk valuta överensstämmer helt avseende belopp, löptid och räntebas. Avseende ränterisken, för den räntesäkring som sker genom koncernbanken, avspeglar inte skulden och säkringen varandra helt avseende belopp och löptid. Följsamheten mellan den säkrade skuldportföljen och säkringsinstrumenten är dock god, och då förfallande lån med mycket stor sannolikhet ersätts med ny upplåning, kan säkringen anses vara effektiv.

Kraven för säkringsredovisning är därmed uppfyllda per 31 december 2024.

Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom system för intern kontroll och process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.

Typ av risk	Riktlinje	Utfall
Ränterisk		
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2-6	3,1 – ingen avvikelse
Ränteförfall inom 1 år (%)	<35	32,5 – ingen avvikelse
Finansieringsrisk		
Bindande lånelöften ska täcka kommande 12 månaders förfall (%)	>100	140 – ingen avvikelse
Bindande lånelöften och likviditetsreserv ska täcka kommande 12 månaders förfall plus kommande 12 månaders prognostiserat nettoutflöde (%)	>100	101 – ingen avvikelse
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	2-6	3,3 – ingen avvikelse
Låneförfall inom 1 år (%)	<35	20,0 – ingen avvikelse
Finansiering ska underlättas genom kreditvärdering hos ratinginstitut	Rating ska finnas	Rating finns. Kommunens kreditbetyg är från Standard & Poor's det näst högsta, AA+ med stabil utsikt. Betyget har bekräftats under september 2024. Ingen avvikelse.
Motpartsrisk		
Vid nya avtal om krediter, lånelöften och derivat ska motparten ha hög kreditvärdighet	Lägst A3 hos Moodys eller A- hos Standard & Poor's	Ingen avvikelse
Enskild motparts andel i derivatavtal (%)	<35	30,2 – ingen avvikelse
Enskild motparts andel av kreditlöften (%)	<35	29,5 – ingen avvikelse
Derivatinstrument		
Användande av derivatinstrument	Enbart i syfte att säkra skuldportfölj	Ingen avvikelse
Valutarisk		
Valutarisk vid finansiella tillgångar och skulder	Omedelbar säkring	Ingen avvikelse

Övriga risker

Råvaruprisrisk

Med råvaruprisrisk avses risken för att råvaruprisförändringar påverkar koncernens resultat- och balansräkning negativt. För att begränsa riskerna används råvaruprisderivat.

Inom koncernen är det Göteborgs Energi AB som ansvarar för att hantera denna risk genom användning av råvaruprisderivat för el och gas. Råvaruprisderivatens nominella värden uppgår till 0,1 mdkr och marknadsvärdet är negativt om 2 mnkr.

Profilrisk vid elförbrukning

Med profilrisk avses risker med förbrukningens variation över tiden. Den säkrade prissäkringsvolymen fördelas jämnt över dygnets samtliga timmar, vilket innebär att den är oberoende av variationer i förbrukning som uppstår vid olika tidpunkter under dygnet. Detta överensstämmer inte med den faktiska förbrukningen som tenderar

att fluktuera över dygnet. På den finansiella marknaden finns inga elderivat för att hantera tim- och dygnsvariationer. Eventuell volym som understiger eller överstiger den säkrade volymen måste istället hanteras på spotmarknaden till ett pris som skiljer sig från det ursprungligt säkrade priset.

Försäkringsrisk

Koncernen är exponerad för försäkringsrisk. Enligt den av kommunfullmäktige beslutade riktlinjen för försäkring, ska Försäkrings AB Göta Lejon svara för försäkringsskyddet för samtliga av stadens nämnder och styrelser.

Försäkringsrisk består av: teckningsrisk, reservsättningsrisker, koncentrationsrisker och återförsäkringsrisker. Teckningsrisk finns om det finns risk att den beräknade premien inte täcker det förväntade skadebeloppet. Bolaget begränsar denna risk genom att köpa återförsäkring med stop loss-skydd. Reservsättningsrisk föreligger om det finns risk att den avsatta reserven för

inträffade skador inte är tillräcklig. Även här ger stop loss-återförsäkringen ett skydd. Risken hanteras genom köp av återförsäkring. För att minimera återförsäkringsrisken accepteras inte återförsäkrare med lägre rating än A- på Standard & Poor's skala. För 2024 var verksamheten återförsäkrad.

Borgenrisk

Höga räntekostnader gör att föreningar medför en ökad risk för infriande av borgen i det längre perspektivet. För 2025 bedöms det finnas risk för infriande av borgen om 24 mnkr.

Gröna obligationer

Inom obligationsprogrammet ges även gröna obligationer ut. Dessa finansierar projekt som uppfyller de krav som fastställts i stadens gröna ramverk. Årets samtliga obligationsemissioner har varit gröna obligationer om totalt 9,1 mdkr. Sammanlagt har staden 32,56 mdkr i utestående gröna obligationer, vilket är 81 procent av stadens totala obligationsvolym och 53 procent av den totala upplåningen. Fördelningen av projekt framgår i tabellen på nästa sida. Per 31 december 2024 uppgick projektportföljen till 35,98 mdkr, varav 15,5 mdkr avsåg projekt under 2024.

Projektfördelning – Gröna obligationer

Projekt (belopp i mnkr)	Nämnd/Bolag	Projektkategori	2024	2023	2022	2021	2013–20
Ultrafilter	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	262	134	25	58	624
Elfordon	Göteborgs Stads Leasing AB	Hållbara transporter	80	79	81	39	157
Kväverening	Gryaab AB	Vattenhantering	-	-	-	-	356
Trädplantering	Stadsmiljönämnden	Biologisk mångfald	15	9	14	7	48
Celsius – fjärrvärme	Göteborg Energi AB	Energieffektivisering	-	-	-	-	5
Gång- och cykeltrafik	Stadsmiljönämnden	Hållbara transporter	148	37	72	67	479
Energieffektivisering inom trafik	Stadsmiljönämnden	Energieffektivisering	48	54	25	41	234
Hållbart byggande	Stadsfastighetsnämnden	Gröna och energi-effektiva byggnader	1 384	726	-290	750	3 464
Framtiden	Förvaltnings AB Framtiden	Gröna och energi-effektiva byggnader	489	428	843	1 416	5 695
Framtiden – Topp 15%*	Förvaltnings AB Framtiden	Gröna och energi-effektiva byggnader	10 762 **		-	-	-
Spårvagnar	Göteborgs Stads Leasing AB	Hållbara transporter	-	-	-	-	-
Kodammarna	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	10	70	47	98	297
Solcellspark	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	-	-	-	14	75
Vatten och avloppsledningar	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	83	104	28	78	84
Stormwater management	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	2	11	1	24	28
Brudaremossen deponi	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	9	8	-	-	46
Hotell	Liseberg AB	Gröna och energi-effektiva byggnader	-	-623	1 069	435	342
Elbussar	GS Buss AB	Hållbara transporter		-	-132	-	132
Kommersiella lokaler	Higab AB	Gröna och energi-effektiva byggnader	-	-	-	106	144
500 nya publika laddplatser för elbilar	Göteborg Energi AB	Hållbara transporter	-	-	-	19	-
Byte av pannor Rya HVC	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	27	48	72	364	-
Björlanda Pumpkedja	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	48	60	101	59	-
Vadhavet	Göteborgs Hamn AB	Biologisk mångfald	-	-	-	47	-
Solceller LF	Stadsfastighetsnämnden	Förnyelsebar energi	116	39	26	22	
Förnyelse av vattenledning (Reinvestering: vatten och avloppsledning)	Kretslopp och vattennämnden	Vattenhantering	340	230	145	-	-
Fjärrkyla	Göteborg Energi AB	Energieffektivisering	42	31	66	-	-
Akkumulatortank	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	2	2	145	-	-
Zinkåtervinning	Renova AB	Avfallshantering och cirkulär ekonomi	-	4	111	-	-
Rökgasrening	Renova AB	Vattenhantering	34	192	63	-	-
Förbindelseledning Mölndalsån	Gryaab AB	Vattenhantering	40	35	16	-	-
Fjärrvärmedistribution	Göteborg Energi AB	Energieffektivisering	296	419	-	-	-
BKV Rya	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	1 267				
Summa per år			15 504	2 097	2 528	3 644	12 210
Summa ackumulerat			35 982	20 478	18 382	15 854	12 210

* EU:s taxonomiregelverk har fastställt att befintliga byggnader som tillhör de bästa 15 procenten ur ett energiprestanda-perspektiv ska anses som hållbara investeringar. Göteborgs Stad har, i enlighet med stadens gröna ramverk, beslutat att tillämpa topp 15 procent-kriteriet i stadens gröna projektportfölj. Stadens metod bygger på en studie av Fastighetsägarna (via konsult-företaget CIT Energy Management), som har tolkat EU-taxonomin 15 procent mest energieffektiva byggnader ur ett svenskt perspektiv. För flerbostadshus är gränsvärdet för primärenergital fastställt till 81 kWh/kvm.

** Beloppet anger marknadsvärdet för byggnader som klarar gränsvärdet och som är färdigställda innan den 1 januari 2021.

Upplysning om pensionsförpliktelser

I detta avsnitt lämnas upplysningar om kommunen och den kommunala koncernens totala pensionsförpliktelser, för både den del som redovisas i balansräkningen och den som redovisas utanför som ansvarsförbindelse.

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
Pensionsförpliktelse	2024	2023	2024	2023
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkning och ansvarsförbindelse	18 917	16 859	17 437	15 389
a. varav avsättning inkl. särskild löneskatt	8 571	6 760	7 191	5 392
b. varav ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	10 346	10 099	10 246	9 997
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	1 534	1 603	363	385
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	20 451	18 462	17 800	15 774
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde				
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	1 890	2 023	512	637
a. överskottsmedel	133	125	110	114
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	1 890	2 023	512	637
Finansiering				
9. Återlånade medel	18 561	16 439	17 288	15 137
10. Konsolideringsgrad	9 %	11 %	3 %	4 %

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel:

Göteborgs Stad har ingen egen förvaltning av pensionsmedel.

Upplysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring och/eller pensionsstiftelse:

De förpliktelser som tryggats genom pensionsförsäkring är helt hänförliga till pensioner intjänade före 1998.

Av tabellen ovan framgår kommunens och kommunkoncernens totala pensionsförpliktelser i balansräkning och ansvarsförbindelse. Den största delen avser åtagande för pensioner och särskild löneskatt före 1998. Dessa åtaganden redovisas inte som en avsättning i balansräkningen, utan som en ansvarsförbindelse enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Per 31 december 2024 fanns även upplupen avgiftsbestämd pension i kommunen på 889 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Den höga inflationen har påverkat pensionskostnaderna för både 2023 och 2024. Detta då de förmånsbestämda pensionerna värdesäkras med prisbasbeloppet som baseras på inflationen per juni månad föregående år.

I Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten framgår att medel avsatta för pensionsförpliktelser som förvaltas av Göteborgs Stad

huvudsakligen ska återlånas, vilket innebär att medlen ska användas i den egna verksamheten. Bakgrunden är att kommunen är en netto-låntagare, det vill säga de finansiella skulderna är större än de finansiella tillgångarna. En placering av pensionsmedel skulle då kräva en ökning av låneskulden. Kommunen arbetar därför efter principen att pensionsmedel inte bör placeras externt så länge man är nettolåntagare. Kommunen har inga egna placerade pensionsmedel. Pensioner intjänade före 1998 hanteras helt som återlån, förutom den försäkringsinlösen på 700 mnkr som skett enligt separat gjord upphandling. Pensioner intjänade från och med 1998 inbetalas som tjänstepensionsförsäkring till upphandlat pensionsförsäkringsbolag, och arbetstagaren väljer själv en pensions- eller fondförsäkring som pensionsavgiften ska betalas till.

Händelser av väsentlig betydelse

Detta avsnitt ger upplysningar om väsentliga händelser och beslut för den kommunala koncernen och kommunen som har inträffat under 2024 men också under 2025 innan årsredovisningen upprättats. Händelserna och besluten har haft betydande påverkan på verksamheten och påverkar kommunkoncernens ekonomi på flera olika sätt.

Kommunfullmäktige har beslutat om

- » ett reviderat investeringsbeslut för genomförande av detaljplan för blandad stadsbebyggelse vid Järnväggsgatan med flera inom stadsdelen Masthugget (KF 2024-03-21 § 111)
- » ett genomförandebeslut för delar av Citybuss Norra Älvstranden och pendlingscykelbana Norra Älvstranden (2024-03-21 § 112)
- » att godkänna försäljning av del av fastigheten Masthugget 712:30 till Stena Fastigheter AB samt justering av det arrendeavtal som tidigare beslutats av kommunfullmäktige och som blir en följd av en försäljning (KF 2024-06-19 § 259)
- » att exploateringsförvaltningen bemyndigas godkänna avtal om friköp av tomträtten till fastigheterna Masthugget 712:39 samt Majorna 721:85 (KF 2024-06-19 § 260)
- » att godkänna Liseberg AB:s hemställan om finansiering avseende återuppbyggnad av Oceana Vattenvärld (KF 2024-09-12 § 351)
- » att exploateringsnämnden ska förvärva området Gullbergsvass av det av staden helägda bolaget Älvstranden Utveckling AB som ett led i kommunfullmäktiges beslut från februari 2023 om bolagets avveckling (KF 2024-10-10 § 407)
- » att kommunstyrelsen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att vidta de åtgärder som behövs för att ta över driften av Tre Stiftelser (Stiftelserna Göteborgs sjukhem, Äldershemmet och Otium, samt Tre Stiftelser Service handelsbolag) verksamhet (KF 2024-12-12 § 533)

- » att Göteborg Energi AB kan investera i lokal elproduktion i syfte att stärka elleffektkapaciteten samt aktivt bidra till att öka tillgången av el (KF 2024-11-21 § § 469, KF 2024-12-12 § 535)
- » en översiktsplan för Göteborg – *Planeringsstrategi 2024–2027* (KF 2024-06-19 § 257).

Kommunfullmäktige har även beslutat om följande program och planer:

- » *Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024–2026*
- » *Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024–2027*
- » *Göteborgs Stads vattentjänstplan 2024–2027*
- » *Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027*
- » *Göteborgs Stads klimatanpassningsplan 2024–2026*
- » *Göteborgs Stads biblioteksplan 2024–2028*
- » *Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030*

Under året har kommunfullmäktige också fattat beslut om ett antal detaljplaner, exempelvis:

- » Detaljplan för bostäder vid Vågnedalsvägen inom stadsdelen Askim.

Övriga viktiga händelser:

I början av 2024 tecknades en ny överenskommelse om krisberedskap och civilt försvar mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och SKR för perioden 2024–2026. Implementering av Göteborgs Stads krigsorganisation har varit en prioriterad uppgift.

Kommunens roll som avfallshuvudman håller på att förändras i takt med att revideringar av EU:s avfallsdirektiv implementeras. Från och med 2024 är matavfallssortering obligatorisk och kommer fastighetsnära förpackningsinsamling i Göteborg att införas stegvis fram till 2027.

Värens centrala avtalsrörelse för kommuner och regioner präglades av större komplexitet än på många år. Den 25 april trädde konflikten med Vårdförbundet i kraft för regionerna och den 20 maj utökades den till kommunerna. Under juni utökades konflikten med ytterligare konflikt-åtgärd i form av strejk i flera regioner (den 4 och 11 juni). Ett nytt centralt avtal tecknades den 28 juni, och i samband med det upphörde konfliktåtgärderna med omedelbar verkan.

Arbetet med program *Ny arena och stadsutveckling i evenemangsområdet* fortskrider som planerat. Beslutsunderlag för ett samlat inriktningsbeslut bereds för närvarande av kommunstyrelsen.

Göteborgs Stad har under 2024 tillsammans med Trafikverket, Borås Stad, Mölndals stad, Härryda kommun, Bollebygds kommun, samt Swedavia AB och Västra Götalandsregionen tecknat överenskommelser samt avtal avseende byggnation av ny dubbelspårig järnväg mellan Göteborg–Mölndal–Landvetter Flygplats–Borås, med en bibana till Mölnlycke. Avtalet reglerar parternas åtaganden och medfinansieringsansvar. För Göteborgs Stads del innebär avtalet ett finansieringsåtagande motsvarande 1,1 mdkr som belastar resultatet 2024.

Under 2024 förändrades reglerna för personer som har flytt kriget i Ukraina och varit i Sverige med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. De nya reglerna innebär att den som haft uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i ett år, kan folkbokföra sig.

I oktober tilldelades Göteborgs klimatarbete en så kallad *EU Mission label* som är en kvalitetsstämpel för arbetet med att öka takten i den gröna omställningen. För att godkännas av EU-kommisionen har Göteborgs Stad beskrivit sin plan för hur staden ska lyckas med klimatomställningen.

Göteborgs Stad och polisområde Storgöteborg har förnyat samverkansöverenskommelsen som benämns *Trygg i Göteborg*. Den innebär ett helhetsperspektiv för samverkan mellan staden och polisen, och med andra viktiga aktörer i samhället.

Viktiga händelser efter årets slut:

Serneke Sverige AB försattes i konkurs 7 januari. Staden har några upphandlade byggprojekt med bolaget, bland annat simhallar i Kortedala och Askim men även ett nytt magasin för konstmu-seet. Projekten kommer att påverkas med förseningar och förmodligen fördröjningar. I vilken omfattning är oklart vid denna tidpunkt.

Battery Centre Gothenburg invigdes 24 januari. Utbildningscentret är Europas modernaste i sitt slag och ska möta industrins snabbt växande behov av kompetens inom batteriproduktion. Satsningen på utbildningscentret sker i samarbete mellan Göteborgs Stad, BRG och Göteborgsregionen.

Batteritillverkaren Novo Energy AB meddelade i januari att bolaget varslar 120 anställda om uppsägning. Den 29 januari informerade Volvo Cars att de köper ut Northvolt och tar över hela ägandet av Novo Energy. Novo Energys varsel kan innebära att nyttjandegraden avseende tänkta utbildningsinsatser på utbildningscentret i ett initialt skede blir lägre än planerat.

TILL RAMBERGSSTADEN

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Stadens omfattande organisation och mångsidiga uppdrag gör att ledningsprocesserna löpande behöver ses över för att vara effektiva och verkningsfulla. I denna del beskrivs väsentliga aspekter och utveckling avseende styrning, uppföljning och intern kontroll i den kommunala koncernens och kommunens verksamhet.

Ramar för styrning

Göteborgs Stads styrsystem integrerar planering och uppföljning, riskhantering, intern styrning och kontroll samt kvalitetsledning. Nämnders och bolagsstyrelser styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad. Stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll är därför strukturerad enligt PDSA-modellen (planera, genomföra, följa upp och utveckla) i syfte att förtydliga vad som förväntas av nämnder och bolagsstyrelser i styrningens olika faser. Sammantaget ställer detta krav på att nämnder och bolagsstyrelser har ett effektivt system för styrning, uppföljning och kontroll som är dokumenterat i de delar där det bedöms verkningsfullt. Med system avses det ramverk av systematik, struktur och kultur som nämnden och förvaltningen eller styrelsen och bolaget använder sig av för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag. Omfattningen på styrning, uppföljning och kontroll ska alltid utgå från en avvägning mellan kontrollkostnad och kontrollnytta.

Utvärdering av styrning, uppföljning och kontroll

Nämnder och styrelser ska årligen bedöma sina ledningssystem för verksamheten för att säkerställa att de är betryggande i förhållande till

de gemensamma krav som kommunfullmäktige ställer. Bedömningen ska ske varje år eftersom ledningssystemet påverkas av förändringar inom och utom organisationerna. Det finns kriterier till stöd för bedömningen som omfattar såväl struktur och systematik som organisationskultur. Ett tillräckligt effektivt ledningssystem ska försörja ledningsnivåerna med relevant information så att beslutsfattare på olika nivåer kan fatta välgrundade beslut och på så sätt ta ansvar för verksamheten. Det gäller oavsett om det handlar om planering av verksamheten, riskbedömningar, resultat från intern kontroll och avvikelshantering, analys och slutsatser av utfall eller beslut om förbättringsinsatser. Ledningssystemet ska därutöver stödja ett kommunikativt och öppet klimat och ett agerande som är förenligt med de krav som finns på offentlig förvaltning, och som bidrar till verksamhetens bästa.

Nämnders och styrelser sammanfattande bedömning för året är att ledningssystemen är tillräckligt effektiva och att de agerar på de delar som behöver förstärkas.

Samtidigt behöver bilden av styrning, uppföljning och kontroll som verksamheternas rapportering ger kompletteras med information från uppsikt och underlag från granskningar. Utredningar genomförda av stadens visselblåsarfunktion (se nedan) visar på brister i delar

av organisationen vilket understryker att ett fungerande system för styrning, uppföljning och kontroll är helt beroende av organisationens, och i synnerhet högsta ledningens, förhållningssätt till det.

Styrande dokument

Göteborgs Stad ska inte ha fler styrande dokument än vad som behövs för att styra verksamheten. En allt för omfattande mängd riskerar att bli svåröverskådlig, både för allmänheten och för verksamheten. Kommunfullmäktige har genom ett antal uppdrag sedan 2020 fokuserat på att styrning genom styrande dokument behöver bli mer ändamålsenlig så att förutsättningarna för efterlevnad ökar.

Det handlar till exempel om att antalet planer och program behöver minska, att minska antalet mål för att undvika målträngsel och parallellstyrning samt att undvika nya åtgärder och insatser som redan ingår i nämnders och styrelser grunduppdrag eller redan är reglerade i lagstiftningen. Det handlar också om att framför allt rikta genomförandet av program och planer till de nämnder/förvaltningar och styrelser/bolag som har rådighet över sakfrågan och vilkas insatser ger stor effekt och nytta för boende, besökare och näringsliv.

Samtliga stadsövergripande program och planer har setts över och beslut om fördjupande följduppdrag har fattats, bland annat att se över styrningen på området för mänskliga rättigheter, jämlikhet, jämställdhet och folkhälsa. Kommunfullmäktige fattade i december beslut om ett nytt program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030 som ersätter två befintliga program.

Stadsledningskontoret har under några år arbetat med den långsiktiga styrningen av området mänskliga rättigheter med målet att styrningen ska få bättre förutsättningar för genomslag. Kommunstyrelsen fick under 2024 i uppdrag att ta fram en riktlinje i syfte att stärka Göteborgs Stads arbete för mänskliga rättigheter och likvärdig service, som ett led i att anpassa program och planer inom området mänskliga rättigheter till en likvärdig struktur och ge förslag på nästa steg gällande långsiktig styrning av området.

Inom stadsutvecklingsområdet pågår arbete med en ny struktur för styrande dokument. Den nya strukturen medför behov av omtag bland utpekade styrdokument bland annat för att anpassa styrningen till den organisationsförändring som genomfördes 2023.

Ny struktur för uppföljning

I samband med budget 2024 fick kommunstyrelsen i uppdrag att se över uppföljningen och återkomma till kommunfullmäktige med ett förslag på ny uppföljning. Uppdraget återredovisades till kommunfullmäktige i mars 2024. I genomförandet av uppdraget har stadsledningskontoret sett över formerna för uppföljningen, uppföljningens innehåll och hur uppföljningen av nämnders och styrelser grunduppdrag, kommunfullmäktiges mål, program och planer samt uppdrag kan utvecklas.

Stadsledningskontoret konstaterade i återrapporteringen till kommunfullmäktige att det finns möjlighet att utveckla såväl innehåll i uppföljningen som hur återrapportering sker. Stadsledningskontoret avser att fortsätta det påbörjade arbetet och även samla ihop återrapporteringen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige av uppföljningar av program och planer för att öka överskådligheten.

Visselblåsarfunktionen

Under 2024 har stadens visselblåsarfunktion mottagit totalt 214 rapporter om missförhållanden. Av dessa har 93 rapporter bedömts vara av sådan karaktär att de ska utredas av visselblåsarfunktion. Övriga rapporter har skickats direkt till berörda förvaltningar eller bolag då dessa rapporter har bedömts falla utanför visselblåsarfunktionens granskningsmandat. Utredningar där misstankarna har bekräftats eller resulterat i åtgärder handlar främst om jäv, felaktiga inköp, mutor/korruption eller nyttjande av stadens egendom. Under 2024 har visselblåsarfunktionen även anlitat extern part för att utreda en rapport där omständigheterna bedömdes kräva en mer omfattande granskning.

Under 2024 förändrades tillvägagångssättet för att anmäla missförhållanden via webben, för att säkerställa att rapportörer tillhör rätt personkrets och därmed får det skydd som visselblåsarlagen ger. Numera finns det två ingångar för att anmäla missförhållanden. Arbetstagare inom Göteborgs Stad kan vara helt anonyma och göra en anmälan via stadens interna webbplats. Den externa webbplatsen är fortfarande öppen för anmälningar.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt görs en bedömning om verksamhetens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen sker ur såväl ett finansiellt som ett verksamhetsperspektiv utifrån de riktlinjer som kommunfullmäktige har antagit.

Den sammantagna bedömningen både utifrån ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv är att Göteborgs Stad har haft god ekonomisk hushållning 2024. De ekonomiska målen har en stabil och god utveckling över tid och även om den sammantagna bedömningen av verksamhetsmålen i nuläget inte ser ut att ge full måluppfyllelse så ger underlaget en bild av att utvecklingen inom de 7 målen är positiv och kommer på längre sikt att ge effekter som staden gynnas av.

I enlighet med kommunallagen har kommunfullmäktige antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna anger ett långsiktigt och strategiskt perspektiv på verksamhet och ekonomi som sträcker sig längre än budgetperspektivet på ett eller tre år. Budget upprättas inte sammanställt för den kommunala koncernen. God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt och ett verksamhetsperspektiv. Principen för det finansiella perspektivet är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar.

Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Principen för verksamhetsperspektivet innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. I årsredovisningen utvärderas om kommunens och kommunkoncernens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska också innefatta eventuella behov av justering av målvärden i kommande budgetar för att de långsiktiga målen i riktlinjen ska kunna upprätthållas.

Utfallsvärden för såväl 2024 som utifrån ett tioårigt snitt överstiger de målvärden som kommunfullmäktige beslutat om. God ekonomisk hushållning bedöms därmed föreligga ur ett finansiellt perspektiv. Då kommunfullmäktige inte pekat ut några särskilda mål för god ekonomisk hushållning får samtliga övergripande mål i budget anses vara verksamhetsmål för detta perspektiv.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Mål	Stadsledningskontorets bedömning
Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	Målet bedöms ej sannolikt att nå inom mandatperioden.
Segregationen i Göteborg ska brytas.	Målet bedöms ej sannolikt att nå inom mandatperioden.
Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	Målet bedöms möjligt att nå inom mandatperioden.
Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.	Målet bedöms möjligt att nå inom mandatperioden.
Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.	Målet bedöms ej sannolikt att nå inom mandatperioden.
Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	Målet bedöms möjligt att nå inom mandatperioden.
Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	Målet bedöms möjligt att nå inom mandatperioden.

Kommunfullmäktige antog hösten 2023 nya övergripande mål för verksamheten. De följdes upp för första gången under 2024. Målen ger verksamheterna i staden tydliga inriktningar om vad som ska prioriteras på kort och på längre sikt. Arbete pågår inom stadens verksamheter och de delar som tillsammans utgör en helhet

ska bygga staden till att vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar på sikt. Målen bedöms svåra att uppnå inom mandatperioden men den utveckling som sker inom målens områden är positiv och visar på att det arbete som sker ger utveckling i rätt riktning.

Finansiella mål för staden

Uttolkningen av god ekonomisk hushållning i staden sker utifrån fyra finansiella inriktningar med långsiktiga målvärden. En av inriktningarna anger en lägstanivå för kommunkoncernens samlade soliditet. Övriga tre inriktningar avser kommunen och är satta som tioåriga genomsnittsnivåer på resultat, egenfinansieringsgrad av investeringar och balans i exploateringsverksamheten. De långsiktiga inriktningarna beaktas i utarbetandet av stadens budget, där årliga målvärden anges. Det tioåriga perspektivet tillåter samtidigt att målvärden enskilda år sätts på en högre eller lägre nivå än vad som anges i riktlinjen om det är motiverat utifrån exempelvis konjunkturläge. I tabellerna nedan framgår årets

utfall i förhållande till de målvärden som sattes i budgeten för 2024. Den övre tabellen innehåller utfall och målvärde för det enskilda året 2024. I den nedre tabellen anges utfall och målvärde för det tioåriga genomsnittsvärdet. Utfallsvärden för såväl 2024 som utifrån ett tioårigt snitt överstiger de målvärden som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2024, förutom när det gäller exploateringsverksamheten där egenfinansieringsgraden ligger något under det målvärde som sattes i budget. Dock överstiger egenfinansieringsgraden fortsatt den långsiktiga inriktningen om balans i exploateringsverksamheten. God ekonomisk hushållning bedöms därmed föreligga ur ett finansiellt perspektiv.

Målvärden enligt budgetförslaget för god ekonomisk hushållning

Inriktningar	Målvärde 2024	Utfall 2024
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	26 %
Resultatets andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	0,3 %	1,5 %
Egenfinansieringsgraden av investeringarna	57 %	99 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	117 %	110 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Inriktningar	Målvärde 2024 rullande tioårsvärde	Utfall 2024 rullande tioårsvärde
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	26 %
Resultatet bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning	4,5 %	4,7 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	101 %	108 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	117 %	109 %

Finansiell analys av den kommunala koncernen

I detta avsnitt görs en finansiell analys av den kommunala koncernen, det vill säga kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Utfall i förhållande till budget

Belopp i mnkr	Utfall	Budget*	Prognos augusti	Utfall fg år
Kommunen	899	129	1 310	1 070
Bolagen	1 108	907	681	-93
Koncernjusteringar**	-1 599	-750	-910	-210
Koncernen totalt	408	286	1 081	767

Jämförelsetal för 2023 avseende koncernjusteringar och koncernen totalt har justerats med 136 mnkr till följd av rättelse.

* Kommunfullmäktige tar inget budgetbeslut för bolagen eller för koncernen som helhet. Den budget för koncernen som anges i denna tabell är en summering av kommunfullmäktiges beslutade budget för kommunen och bolagens egna beslutade budgetar. Budgeterad koncernjustering avser kommunens budgeterade utdelning från Göteborgs Stadshus AB.

** Inkluderar kommunalförbunden

Koncernens resultat på 408 mnkr innebär en positiv avvikelse mot den samlade budgeten för kommun och bolag med cirka 122 mnkr men en negativ avvikelse mot prognosen som lämnades i delårsrapport augusti. Kommunen redovisar en positiv avvikelse mot budget med 770 mnkr. Här ingår utdelning från Göteborgs Stadshus AB om 750 mnkr som elimineras ur koncernens resultat. Kommunens utfall för året beror främst på nämnderna som gjort ett starkt resultat 2024 mot budget med nästan 1 mdkr. Även jämförelsestörande poster såsom realisationsvinster och exploateringsbidrag har påverkat positivt. I utfallet ingår en avsättning för medfinansiering av utbyggnad av järnvägsspår mellan Göteborg och Borås på 1,1 mdkr som inte var budgeterad.

Bolagskoncernen redovisar en positiv avvikelse mot budget på 201 mnkr som i första hand beror på starkare resultat inom bostads- och energisektorn samt inom hamn- och lokalverksamhet. Bland annat visar Göteborgs Hamn AB en positiv avvikelse om 283 mnkr till följd av volymökning inom verksamhetsområdet Energi och prisjusteringar av bland annat hyror och arrenden. Higab-koncernen visar en positiv avvikelse med 523 mnkr till följd av realisationsvinster från fastighetsförsäljningar inom Higab AB och Älvstranden Utveckling AB samt högre intäkter inom bland annat parkeringsverksamhet. Inom Framtiden-koncernen ligger utfallet 153 mnkr över budget. Det är i huvudsak till följd av positiva effekter

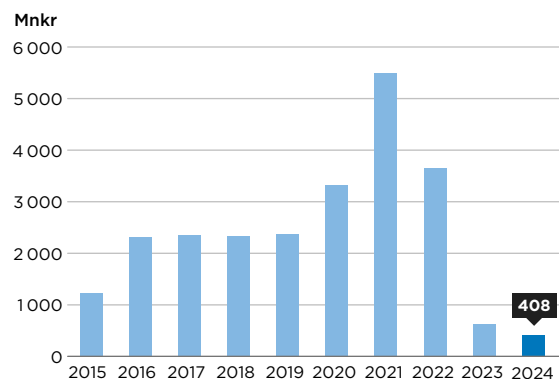
från jämförelsestörande poster som återföring av tidigare nedskrivningar. Även energikoncernen har bättre utfall mot budget med 8 mnkr där verksamheterna elnät och elhandel står för största delen av koncernens resultat. Koncernen Göteborg & Co AB har en negativ avvikelse mot budget med totalt 420 mnkr, där den främsta orsaken är en nedskrivning med 484 mnkr på grund av branden i Lisebergs vattenpark Oceana i februari 2024. Göteborgs Stadsteater AB har ett underskott mot budget på grund av högre personal- och lokalkostnader medan Got Event AB visar på ett positivt resultat mot budget kopplat till ökade evenemangintäkter.

Årets resultat och resultatutveckling

Resultatet för koncernen 2024 är 359 mnkr lägre än resultatet 2023, som då konstaterades vara det lägsta resultatet under de senaste tio åren. Resultatet påverkas fortsatt av omvärldsförutsättningar som har effekt på tillväxt och kostnadsnivåer trots sjunkande inflation och räntesänkningar under året. Både kommun och bolag visar på bättre utfall mot budget, men resultatet på koncernnivå dras ner av höga koncernjusteringar vilka har haft en negativ påverkan på det totala resultatet med knappt 1,6 mdkr. Dessa beror till största delen på att justeringar har gjorts för internvinster vid försäljningar mellan bolag och förvaltningar inom koncernen samt eliminering av utdelningen mellan Göteborgs Stadshus AB och kommunen.

Realisationvinsterna för både kommun och bolag, har ökat mot föregående år och uppgår 2024 till totalt cirka 1,5 mdkr att jämföra med år 2023 då de uppgick till 0,5 mdkr.

Årets resultat

Investeringar och finansiering

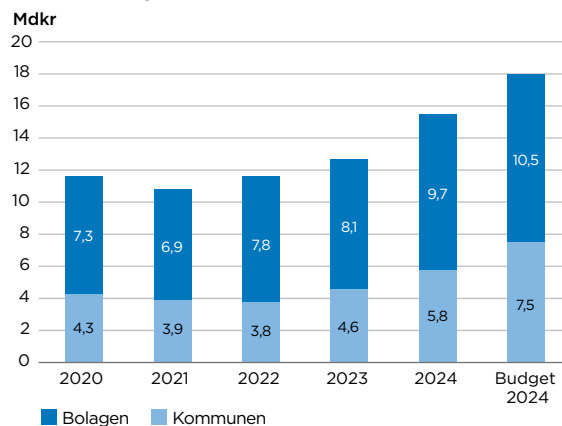
Koncernens nettoinvesteringar uppgick under året till 15,5 mdkr vilket innebär en väsentligt ökad investeringstakt jämfört med 2023 då koncernens nettoinvesteringar uppgick till 12,7 mdkr. Bolagens investeringar ökade med 1,6 mdkr jämfört med föregående år. Framför allt Framtiden-koncernen (Bostäder) och Energikoncernen redovisar väsentligt högre investeringar jämfört med tidigare. Den ökade investeringsvolymen inom Framtidenkoncernen är bland annat hänförligt till förvärvet av byggrätter inom Karlastaden. Energikoncernen redovisar framför allt ökade investeringar inom fjärrvärme.

Nämndernas nettoinvesteringar uppgick till 5,8 mdkr vilket innebär en ökning med 1,2 mdkr i förhållande till föregående år. Stora investeringar har under året gjorts i bland annat kommunens verksamhetslokaler, i vatten- och avfallsanläggningar och i infrastruktur. Exploateringsnämnden står för merparten av ökningen i förhållande till föregående år. Anledningen är framför allt förvärvet av fastigheten Gullbergsvass från Älvstranden Utveckling AB om 850 mnkr. Trots den stora ökningen under 2024 har den budgeterade investeringstakten inte genomförts fullt ut som planerat. Totalt sett understiger investeringsnettot budget med cirka 2,5 mdkr. Översiktligt förklaras avvikelserna främst av förskjutningar i tid.

Sammantaget innebär investeringsutfallet en ytterligare nivåförskjutning för koncernens investeringar. Utvecklingen påverkar både stadens långsiktiga ekonomiska förutsättningar knutna till stadens skuldutveckling, ökad räntekänslighet och till det långsiktiga ekonomiska åtagande

som volymutvecklingen innebär, både inom kommunens skattefinansierade verksamhet och i koncernen som helhet.

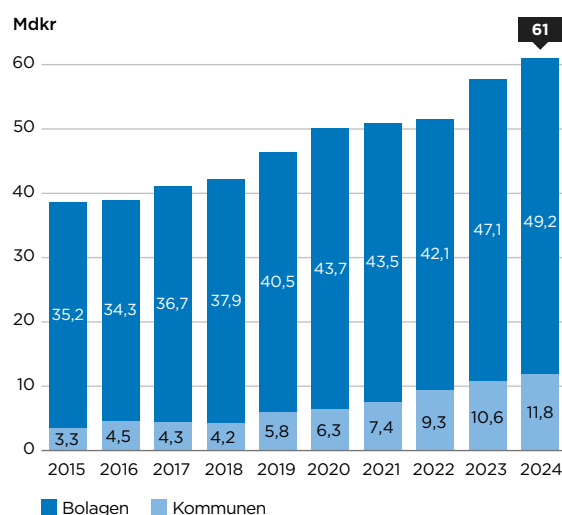
Investeringar netto

Koncernens låneskuld uppgick i bokslutet till 61 mdkr. Under 2024 ökade låneskulden med 3,3 mdkr. Att skulden blev större var en konsekvens av en ökad investeringsvolym, men berodde framför allt på lägre resultat än tidigare. Detta sammantaget gjorde att en större andel av investeringarna krävde lånefinansiering.

Bolagens låneskuld uppgick vid årsskiftet till 49,2 mdkr, varav 26 mdkr är relaterade till Framtidenkoncernen. Kommunens låneskuld uppgick till 11,8 mdkr. Sett över den senaste tioårsperioden har koncernens låneskuld ökat med cirka 22 mdkr. Utvecklingen är i huvudsak en konsekvens av ett växande investeringbehov. Att investeringsvolymen ökar är både ett resultat av en växande befolkning, ökade ambitioner inom stadsutveckling och ett omfattande behov av reinvesteringar. På sikt ökar även behovet av klimatomställningsinvesteringar.

Låneskuld koncernen

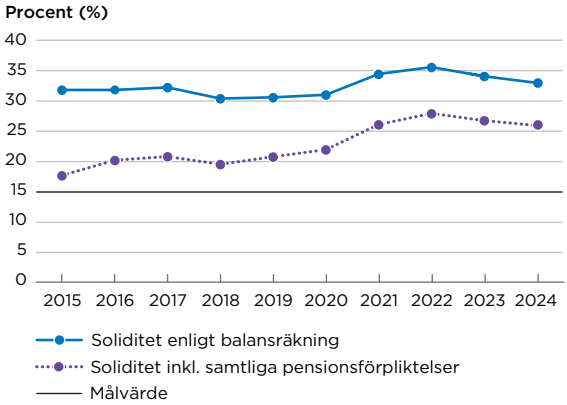

Soliditet

Det samlade bokförda värdet på koncernens tillgångar ökade med 7,7 mdkr och uppgick i bokslutet till 145 mdkr. Det relativt svaga resultatet gör att koncernens egna kapital inte utvecklades i samma takt som tillgångarna. Soliditeten, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital, minskade därmed något och uppgick i bokslutet till 33 procent. Även soliditeten enligt fullfonderingsmodellen, som inkluderar samtliga pensionsförpliktelser, minskade något och uppgick i bokslutet till 26 procent.

Enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning är inriktningen för Göteborgs Stad att soliditeten ska vara på en nivå om minst 15 procent inklusive samtliga pensionsförpliktelser. Trots att soliditeten sjönk under året så är nivån fortsatt över det långsiktiga målvärdet.

Soliditet

Resultaträkningen uppdelad på nämnder, kommunalförbund och bolag

Belopp i mnkr	Nämnder	Kommunal-förbund	Bolag	Eliminering koncernen	Kommunala koncernen
Verksamhetens intäkter	12 191	563	24 323	-5 750	31 327
Verksamhetens kostnader	-50 220	-508	-18 474	4 337	-64 865
Avskrivningar	-2 551	-26	-3 719	510	-5 786
Verksamhetens nettokostnader	-40 580	29	2 130	-903	-39 324
Skatteintäkter	36 086	0	0	0	36 086
Generella statsbidrag och utjämning	5 165	0	0	0	5 165
Verksamhetens resultat	671	29	2 130	-903	1 927
Finansiella intäkter	2 563	7	307	-2 522	355
Finansiella kostnader	-2 335	-37	-1 328	1 826	-1 874
Resultat efter finansiella poster	899	-1	1 109	-1 599	408
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	899	-1	1 109	-1 599	408

Balansräkning uppdelad på nämnder, kommunalförbund och bolag

Belopp i mnkr	Nämnder	Kommunal-förbund	Bolag	Eliminering koncernen	Kommunala koncernen
Anläggningstillgångar	113 922	431	81 343	-63 825	131 871
Bidrag till infrastruktur	27	0	0	0	27
Omsättningstillgångar	8 312	252	8 456	-4 146	12 874
Summa tillgångar	122 261	683	89 799	-67 971	144 772
Eget kapital	37 030	68	25 295	-14 723	47 670
Avsättningar	8 610	449	6 675	-75	15 659
Långfristiga skulder	54 691	1	41 247	-40 784	55 155
Kortfristiga skulder	21 930	165	16 582	-12 389	26 288
Summa skulder och eget kapital	122 261	683	89 799	-67 971	144 772

Finansiell analys av kommunen

I detta avsnitt görs en finansiell analys av kommunen exklusive de kommunala koncernföretagen.

Utfall i förhållande till budget

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Prognos augusti	Utfall fg år
Resultat nämnder	997	-1	429	-199
Resultat kommuncentrala poster	-820	-1320	-1239	27
Resultat före jämförelsestörande poster	176	-1321	-810	-172
Realisationsvinster*	808	700	920	454
Utdelning	750	750	750	315
Exploateringsbidrag	265	-	450	473
Avsättning ny tågförbindelse Göteborg-Borås	-1100	-	-	-
Resultat efter jämförelsestörande poster	899	129	1310	1070
Resultat enligt balanskrav	73	-571	372	616
Ianspråktagande av Resultatutjämningsreserv	-	571	-	-

* Raden realisationsvinster inkluderar en realisationsförlust om 18 mnkr. Resultat enligt balanskrav utgår från totalt resultat (899 mnkr) reducerat med samtliga realisationsvinster (826 mnkr).

Årets resultat på 899 mnkr innebär en positiv avvikelse mot det budgeterade resultatet med 770 mnkr. Den positiva avvikelsen innebär att den budgeterade användningen av resultatutjämningsreserven inte behövde nyttjas. Överskottet i förhållande till budget förklaras till stor del av nämndernas starka resultat. Sammantaget redovisar nämnderna en positiv avvikelse mot budget på nästan 1 mdkr. Verksamheterna har inför och under året gjort anpassningar för att möta den högre allmänna prisnivån. Samtidigt har de ekonomiska ramarna förstärkts för flera nämnder under året genom att kommunfullmäktige skjutit till runt 300 mnkr i utökade kommunbidrag i kompletteringsbudgetar. Nämndernas prognoser har successivt förstärkts under året. I förhållande till den prognos som lämnades i delårsrapporten per augusti förbättrades nämndernas resultat med nästan 600 mnkr.

Kommuncentralt redovisas ett resultat på -820 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse om 500 mnkr mot budget. Avvikelsen beror delvis på att utvecklingen i nämnderna gjort att den kommuncentrala allmänna reserven för att hantera ekonomiska osäkerheter inte har nyttjats.

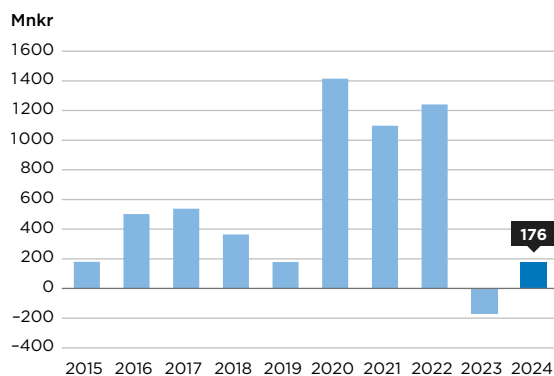
Därutöver uppstod under året en positiv avvikelse mot budget om cirka 200 mnkr kopplad till koncernbankens in- och utlåning. Dessutom blev intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämnning sammantaget cirka 90 mnkr högre än budgeterat.

Utöver avvikelserna för nämnderna och för de kommuncentrala posterna påverkas resultatet av ett antal jämförelsestörande poster. Realisationsvinsterna uppgick till 808 mnkr vilket var 108 mnkr mer än budgeterat. Utdelningen från Göteborgs Stadshus AB uppgick till 750 mnkr i enlighet med kommunfullmäktiges budget. Intäkter från exploateringsbidrag uppgick till 265 mnkr. Eftersom exploateringsbidragen är förknippade med stora osäkerheter budgeteras dessa inte. Utfallet utgör således i sin helhet en avvikelse mot budget. Årets resultat påverkas också av överenskommelsen om tågförbindelse Göteborg-Borås. Den innebär för stadens del en medfinansiering om cirka 1,1 mdkr som belastar resultatet 2024. Detta beslut togs av kommunfullmäktige i oktober och fanns inte med i den prognos som lämnades i samband med delårsrapporten per augusti.

Årets resultat och resultatutveckling

Rensat från jämförelsestörande poster uppgår kommunens så kallade strukturella resultat till 176 mnkr. Resultat innebär en förbättring i förhållande till år 2023, men är samtidigt svagt sett ur ett längre perspektiv. De ekonomiska förutsättningarna har under året varit utmanande och till stor del präglats av rådande lågkonjunktur. Visserligen har inflation och räntor successivt fallit tillbaka, men nedgången har inte inneburit sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån. Dessutom har det höjda prisbasbeloppet för 2024 bland annat fått stort genomslag på kommunernas pensionskostnader som ökat kraftigt. Den stigande arbetslösheten har vidare gjort att skatteunderlagsutvecklingen har dämpats och kommunens skatteintäkter har därmed ökat mindre än normalt.

Strukturellt resultat

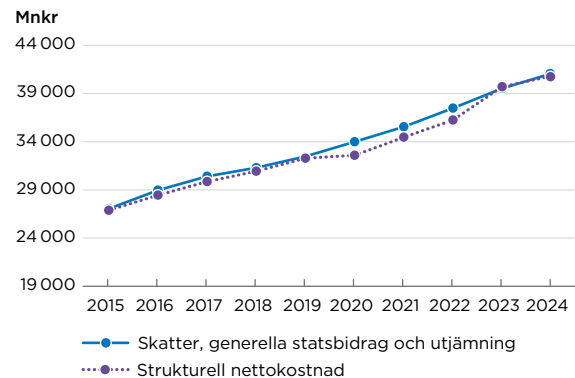

Diagrammet nedan visar skillnaden mellan skatteintäkternas utveckling inklusive generella statsbidrag och utjämning och utvecklingen av verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster för de senaste tio åren. Intäkterna ökade under 2024 med 4,4 procent. Den genomsnittliga ökningstakten under den senaste tioårsperioden ligger på 4,8 procent. Intäktsutvecklingen har därmed, ur ett historiskt perspektiv, varit svagare än normalt.

Nettokostnaderna ökade under 2024 med 3,8 procent. Detta kan jämföras med 2023, då nettokostnaderna steg med 9,4 procent. Under den senaste tioårsperioden har den årliga nettokostnadsökningen legat på i genomsnitt 4,9 procent. Den lägre kostnadsutvecklingen under 2024 är delvis en effekt av att inflation och räntor successivt fallit tillbaka under året, men beror också på att nämnderna genomfört anpassningar

av verksamheterna. Även om kostnadsutvecklingen dämpades under året så har 2024 sammantaget varit ett år där de ekonomiska marginalerna varit mindre än normalt.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

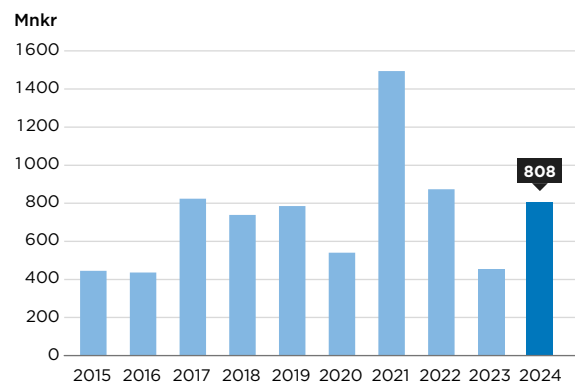

Strukturell nettokostnad avser nettokostnad exklusive jämförelsestörande poster.

Jämförelsestörande poster

Bland poster som redovisas utanför det strukturella resultatet har framför allt realisationsvinsterna haft en betydande påverkan på stadens resultat under den senaste tioårsperioden. Realisationsvinsterna består dels av försäljningar av anläggningstillgångar, dels av realisationsvinster från exploateringsverksamheten. Eftersom omfattningen på exploateringsverksamheten har ökat under de senaste åren har också realisationsvinsterna ökat. Sedan 2015 har de årliga realisationsvinsterna varierat mellan 500 mnkr upp till som mest 1 500 mnkr 2021. År 2024 uppgick realisationsvinsterna till 808 mnkr vilket är i nivå med genomsnittet för den senaste tioårsperioden.

Realisationsvinster

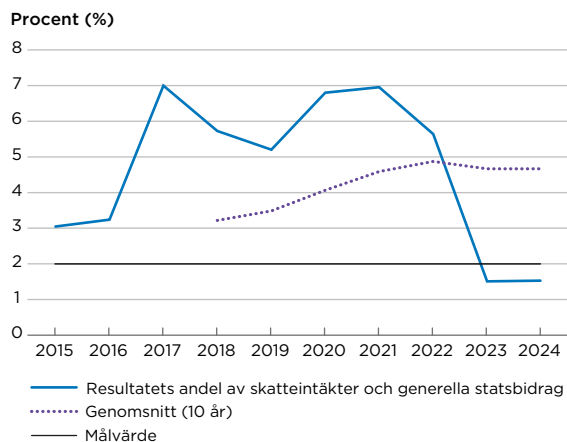

Resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

Göteborgs Stads långsiktiga resultatmål innebär att ett resultat om minst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning ska uppnås över en rullande tioårsperiod. Det tvåprocentiga resultatmålet syftar i första hand till att skapa ett utrymme för en rimlig självfinansiering av årets investeringar. Om inte målet uppnås ökar behovet av extern finansiering.

Stadens mål innebär att tvåprocentmålet ska uppnås exkluderat intäkter från exploateringsbidrag. År 2024 uppgick resultatet exklusive exploateringsbidrag till drygt 600 mnkr, vilket i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning innebär ett resultat på 1,5 procent. Årets resultat är därmed svagare än det långsiktiga resultatmålet för staden. Samtidigt var resultatet betydligt starkare än vad som budgeterades och ur ett långsiktigt perspektiv ligger resultatnivån över målet.

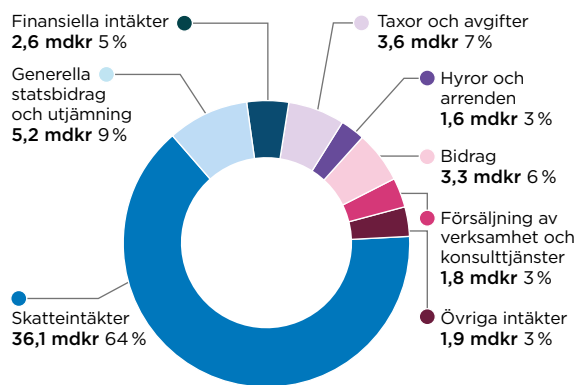
Resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

Årets intäkter och kostnader

Totalt för kommunen uppgick årets intäkter till 56,0 mdkr. Skatteintäkterna tillsammans med generella statsbidrag och utjämning är den klart största intäktsposten och utgjorde 73 procent av de totala intäkterna. Tillsammans uppgick dessa intäkter till 41,3 mdkr, vilket innebär en ökning med 1,7 mdkr jämfört med 2023. Övriga intäkter av betydelse för kommunen är framför allt taxor och avgifter samt bidrag som tillsammans står för 13 procent av kommunens intäkter. Bidragen utgörs i huvudsak av riktade bidrag från staten som syftar till att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag.

Intäkter

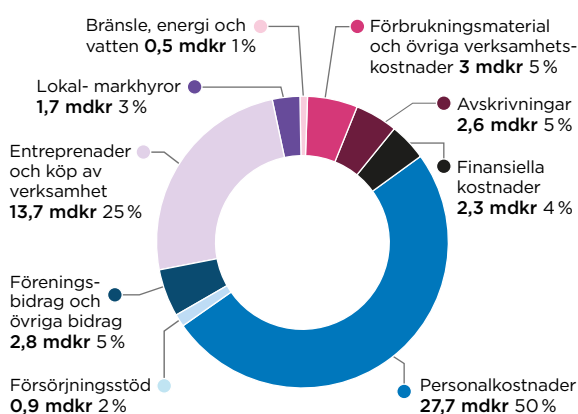

De totala kostnaderna för året uppgick till 55,1 mdkr, vilket innebär en ökning med 3,4 mdkr jämfört med 2023. Personalkostnader uppgick till 27,7 mdkr vilket utgör cirka hälften av de totala kostnaderna. Jämfört med 2023 ökade personalkostnaderna med 1,0 mdkr vilket motsvarar cirka 3,7 procent. De ökade personalkostnaderna är framför allt en effekt av att pensionskostnaderna steg kraftigt under året. Prisbasbeloppet för 2024 innebar en rejäl höjning jämfört med 2023 vilket fick stort genomslag på stadens pensionskostnader då dessa värdesäkras med prisbasbeloppet som grund.

Entreprenader och köp av verksamhet utgör den andra stora kostnadsposten. Totalt uppgick dessa kostnader till 13,7 mdkr 2024 vilket utgör cirka 25 procent av de totala kostnaderna. Jämfört med 2023 har dessa kostnader ökat med ungefär 5 procent.

Avskrivningarna ökade med drygt 200 mnkr och uppgick till cirka 2,6 mdkr. Att avskrivningarna ökar är en långsiktig trend och en konsekvens av växande investeringsvolymen. Avskrivningar och andra investeringsrelaterade driftskostnader kommer fortsätta öka under kommande år då staden fortsatt befinner sig i en fas med stora investeringsbehov.

Kostnader

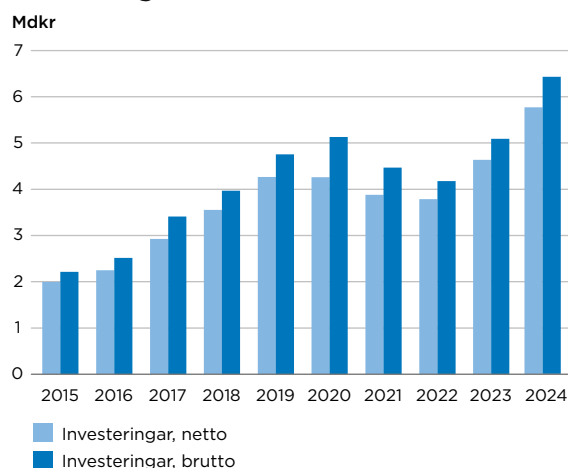

Investerings och finansiering

Nämndernas investeringsutgifter uppgick under 2024 till 6,4 mdkr. Statliga investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster uppgick under året till 0,6 mdkr vilket ger ett investeringsnetto på cirka 5,8 mdkr. Efter att den långsiktiga trenden med växande investeringsvolymerna bromsat upp något under de senaste åren innebär årets utfall återigen en relativt kraftig ökning av investeringsvolymerna. De långsiktigt högre investeringsvolymerna är en konsekvens av såväl pågående stadsutveckling som behov av upprustning av befintliga anläggningar och en växande befolkning. Under 2024 påverkas investeringarna också av förvärvet av fastigheten Gullbergsvass från Älvstranden Utveckling AB om 850 mnkr. De växande investeringsbehoven innebär en stor utmaning för staden under kommande år. Förutom att själva genomförandet ställer höga planeringsmässiga krav på organisationen ställs även höga krav på resultatnivåer om de långsiktiga finansiella inriktningarna kring egenfinansieringsgrad och soliditet ska uppnås över tid.

Trots den stora ökningen under 2024 har den budgeterade investeringstakten inte genomförts fullt ut som planerat. Totalt sett understiger investeringsnettot budget med cirka 1,7 mdkr. Översiktligt förklaras avvikelserna främst av förskjutningar i planering och genomförande där en allt större andel av volymerna avser mer omfattande och komplexa projekt, med ökad påverkan på de samlade investeringsvolymerna.

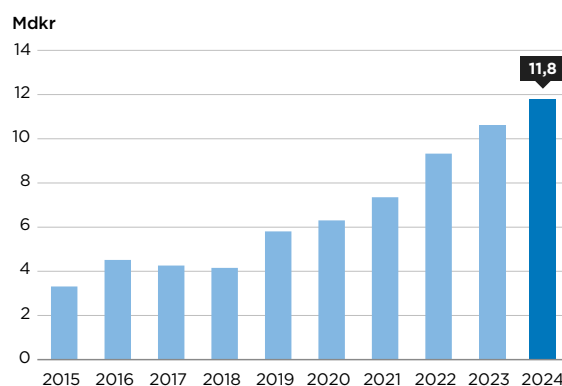
Investeringar

I diagrammet nedan redovisas utvecklingen av kommunens låneskuld under de senaste tio åren. Över hela tioårsperioden har låneskulden gått från cirka 3,3 mdkr till 11,8 mdkr. Under 2024

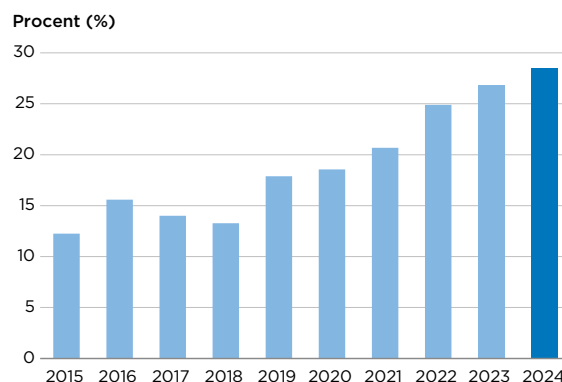
ökade låneskulden med 1,2 mdkr. Utvecklingen av låneskulden är i huvudsak en konsekvens av i hur hög grad staden klarar av att egenfinansiera investeringarna. Låneskuldens ökning över tid kan därmed till stor del förklaras av investeringsvolymernas relativt kraftiga ökning under motsvarande period. Trots att resultatnivåerna många år har varit höga, har investeringarna inte fullt ut kunnat finansieras med egna medel. Skuldökningen under 2024 var lägre än budgeterat till följd av att kommunens resultat överträffade förväntningarna samtidigt som investeringsvolymerna inte genomfördes i den takt som budgeterades.

Utveckling av nettolåneskuld

Ett sätt att analysera låneskulden är att sätta den i relation till skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. I Göteborg har låneskuldens andel av skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag på tio år ökat från runt 12 procent 2015 till 29 procent 2024. Att låneskuldens andel växer i relation till intäkterna innebär att de finansiella kostnaderna långsiktigt kommer ta en större andel av skatter och statsbidrag i anspråk samt att den finansiella risken ökar.

Nettolåneskuldens andel av skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag

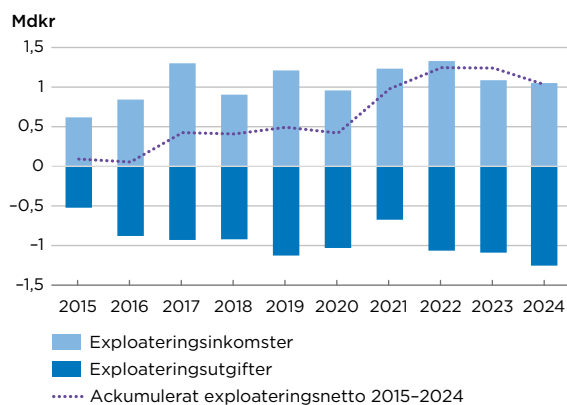

Exploateringsverksamhet

I diagrammet nedan redovisas exploateringsinvesteringarnas förändring under den senaste tioårsperioden och avser åtgärder knutna till kvartersmarksutveckling och utbyggnad av allmän plats. Utbyggnad av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och kopplade anslutningsavgifter är exkluderad från de redovisade utfallen.

Kommunens samlade exploateringsinkomster uppgick till 1,1 mdkr även 2024 och exploateringsutgifterna till 1,2 mdkr. Det medför ett negativt exploateringsnetto för året motsvarande cirka 0,2 mdkr. Utfallen var betydligt lägre för året än vad som budgeterats. Intäkterna avvek mer från budget än utgifterna, vilket innebär i storleksordningen 0,8 mdkr i sämre exploateringsnetto än vad som budgeterats. Utbyggnadstakten låg dock fortsatt i paritet med de senaste årens utgiftsnivåer och pekar i någon mån på den årliga genomförandekapaciteten staden har.

Exploateringsinvesteringar 2015–2024

Årets icke budgeterade negativa exploateringsnetto medför att det tioåriga rullande ackumulerade exploateringsnettot minskar till cirka 1 mdkr, vilket medför en minskad buffert för att hantera de kommande årens exploateringsverksamhet. Resultatet för samtidigt med sig att den långsiktiga självfinansieringsgraden minskar från 113 till 111 procent, och innebär ett förändrat utgångsläge för de kommande årens budget- och stadsplanering i förhållande till den liggande planen.

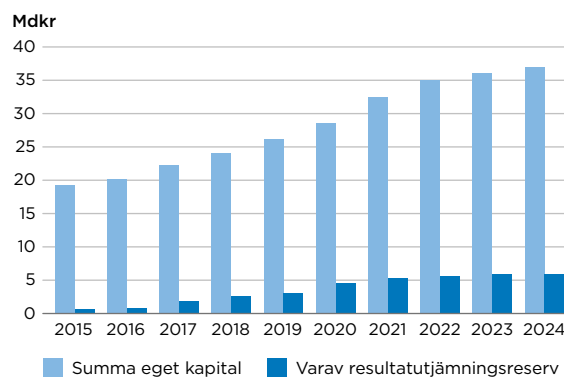
Det upparbetade tioåriga överskottet och självfinansieringsnivån ska även ses i ljuset av nuvarande konjunkturläge, med fortsatt ökad kostnadsutveckling men med en kraftig inbromsning både vad det gäller efterfrågan på bostäder och verksamhetslokaler och betalningsviljan för byggrätter och mark. Därmed finns betydande

risker kopplade till exploateringsverksamhetens finansiella utveckling kommande år. Dels beroende på hur återhämtningen på marknaden ser ut, dels utifrån konsekvenserna av den nedrevidering av förväntad befolkningsutveckling som aktualiserats ytterligare under året.

Eget kapital och resultatutjämningsreserv

Göteborgs Stads eget kapital förstärktes i och med årets resultat på 899 mnkr och uppgår i bokslutet till 37,0 mdkr. Av det egna kapitalet utgörs 5,8 mdkr av den så kallade resultatutjämningsreserven. Reserven har byggts upp av tidigare överskott och får enligt lagstiftningen användas för att utjämna intäkterna över en konjunkturcykel. Soliditeten, som visar det egna kapitalets andel av de totala tillgångarna minskade något och uppgår i bokslutet till 30,3 procent. Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen, som inkluderar samtliga pensionsförpliktelser, sjönk från 23,0 procent till 21,9 procent. Kommunens soliditetsmått påverkas dock i stor utsträckning av att kommunen, genom koncernbanken, hanterar låneskulden för hela koncernen. För den kommunala koncernen, där interna mellanhavanden elimineras, blir soliditetsmättet mer relevant.

Eget kapital och resultatutjämningsreserv

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

De ekonomiska förutsättningarna för kommunen har till stor del präglats av rådande lågkonjunktur. Skatteunderlagsutvecklingen har dämpats och det höjda prisbasbeloppet för 2024 har fått stort genomslag på kommunens pensionskostnader som ökat kraftigt. Samtidigt har verksamheterna gjort anpassningar som hållit tillbaka kostnadsutvecklingen i nämnderna. Även om kommunens resultat sammantaget är svagt, sett ur ett historiskt perspektiv, gör utvecklingen i nämnderna att resultatet ändå avviker positivt i förhållande till budget och att den budgeterade användningen av resultatutjämningsreserven i slutändan inte behövdes.

Även bolagen redovisar ett resultat som överstiger budget och i förhållande till föregående år har resultatet för stadens bolag återhämtat sig väsentligt. Återhämtningen sker också brett med

bidragande resultat i bostads- och energisektorn samt i hamn- och lokalverksamheten.

Trots positiva avvikelser för kommun och bolag blir den samlade kommunkoncernens resultat historiskt sett mycket svagt när koncernjusteringar gjorts för bolagens utdelning till kommunen och för interna realisationsvinster som uppstått vid fastighetsförsäljningar mellan kommun och koncernbolag. Koncernens låga resultat i kombination med växande investeringsvolymerna gör att låneskulden fortsatt att växa och att koncernens soliditet har sjunkit för andra året i rad. Sammantaget har koncernens ekonomiska ställning därmed försvagats något under 2024. Trots att soliditeten försvagats något under 2024 ligger den dock fortsatt över det målvärde som kommunfullmäktige har fastställt.

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommuner och regioner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet vid årets slut ändå blir negativt måste det återställas med överskott inom tre år. En så kallad balanskravsutredning genomförs varje år för att fastställa om balanskravet är uppfyllt.

Balanskravsutredning

Belopp i mnkr	2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	899
– Samtliga realisationsvinster	–826
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
–/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	73
– Reservering av medel till resultatreserv	-
+ Användning av medel från resultatreserv	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	73

Årets resultat enligt resultaträkningen utgör utgångspunkten för avstämning mot kommunalagens krav på ekonomisk balans. Enligt gällande regelverk ska årets resultat reduceras med samtliga realisationsvinster i balanskravsutredningen. Efter balanskravsjusteringar uppgår årets resultat till 73 mnkr. Göteborgs Stad uppfyller därmed det lagstadgade balanskravet år 2024.

Förändringar i kommunallagen innebär att det inte längre är möjligt att reservera ytterligare medel till resultatutjämningsreserven (RUR). Disponering av medel ur resultatutjämningsreserven kan dock göras fram till 2033 i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Eftersom RUR endast kan disponeras i syfte att täcka ett negativt balanskravsresultat är disponering av RUR inte aktuellt år 2024.

I stället för reservering till RUR finns, från och med 2024, möjlighet att reservera medel i en så kallad resultatreserv (RER) som ska kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall. Enligt lagstiftning kan resultat överstigande 1 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning avsättas. Eftersom årets resultat, efter balanskravsjusteringar, understiger gränsvärdet för avsättning till RER är avsättning inte möjlig 2024.

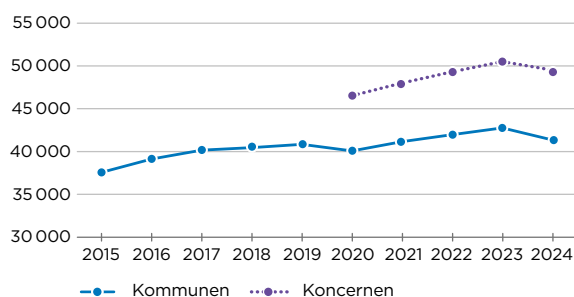

Väsentliga personalförhållanden

Det här avsnittet innehåller väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen. Det innebär uppgifter om antalet anställda, ålder, könsfördelning och utvecklingen av antalet arbetade timmar. I avsnittet redovisas även de anställdas sjukfrånvaro och förhållanden kring personal- och kompetensförsörjning, ledarskap och lönebildning.

Antalet arbetade timmar i Göteborgs Stad har sjunkit jämfört med föregående år och personalomsättningen har minskat. Bakgrunden är nämnders och styrelser ekonomiska situation tillsammans med den förändrade demografin. Den långsiktiga kompetensförsörjningsutmaningen kvarstår även om förutsättningarna påverkas gynnsamt på kort sikt av konjunktur och ekonomiska förutsättningar. Sjukfrånvaron är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår i koncernen till 7,8 procent.

Antal årsarbetare

Personalvolymen är ett mått på den sammanlagda arbetade tiden och uttrycks som antal årsarbetare. Jämfört med december föregående år har antalet årsarbetare minskat med 2 procent i koncernen och uppgår till cirka 49 900 årsarbetare vid årets slut. I huvudsak handlar det om en anpassning av organisationen till det ekonomiska läget. Även den demografiska situationen med en avstannande befolkningsökning förklarar minskningen.

Antalet årsarbetare till och med december uppgick till 41 650 i nämnderna, vilket är en

minskning med 2,6 procent. Det är framför allt inom grundskolenämnden, förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden samt nämnden för funktionsstöd som personalvolymen har minskat. Grundskolenämnden påbörjade redan under 2023 ett anpassningsarbete för att minska sin personalvolym i relation till sin budget och under 2024 har arbetet fått avsedd effekt. Förskolenämnden har genomfört ett omfattande omställningsarbete under året för att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna och ett minskat barnantal. Nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har minskat inom de brukarnära yrkesgrupperna, främst för att anpassa organisationen till de ekonomiska ramarna. Antalet årsarbetare inom de fyra stadsutvecklande nämnderna har sedan den nya organisationen trädde i kraft totalt sett ökat. Utifrån de fyra nämndernas rapportering är en del av förklaringen att den nya organisationen startades med hög vakansgrad, att nya uppdrag som till exempel säkerhet och civil beredskap tillkommit och/eller utökats samt att förvaltningarna utökat resurser i takt med att samverkansuppdraget blivit tydligare. När nya arbetssätt har implementerats, ser de fyra förvaltningarna möjlighet att på sikt få en mer effektiv, transparent och sammanhållen verksamhet.

I bolagen har det sammantaget skett mindre förändringar, antalet årsarbetare har ökat med 1,2 procent. Inom Göteborgs spårvägar och Göteborg Energi har det skett en ökning av personalvolymen under året. Hos Göteborg & Co samt Liseberg har det under året skett minskningar

av antalet årsarbetare med koppling till personalneddragningar som följd av organisationsöversyner.

Andelen av den arbetade tiden som har utförts av timavlönade under året är 6,1 procent för koncernen, en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år. I nämnderna är andelen 4,7 procent, en minskning med 0,6 procentenheter.

Antal anställda

Antalet anställda varierar under ett år och mäts därför alltid för en enskild månad, december. Det totala antalet anställda är en summering av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade.

I december uppgick antalet anställda i koncernen till 57 450. Av dessa var 48 100 anställda i kommunen och 9 350 inom bolag och räddningstjänst. Jämfört med föregående år har antalet anställda i koncernen minskat med drygt 300. Det beror främst på att tidsbegränsat anställda har minskat i äldre samt vård- och omsorgsnämnden, förskolenämnden och nämnden för funktionsstöd. Inom bolagssektorn har Liseberg AB rapporterat en minskning av antalet tidsbegränsat

anställda och timavlönade, samtidigt som det har skett en ökning av tillsvidareanställda. Ändrat arbetsrättsligt regelverk och fler säsonger under året har lett till att Liseberg har tillsvidareanställt fler medarbetare med lägre sysselsättningsgrad. Göteborgs Spårvägar AB har ökat antalet anställda, vilket förklaras av att antalet nyutbildade förare har ökat och att färre har slutat under året. Även Göteborg Energi AB har ökat antalet anställda, främst på grund av verksamhetsutökningar.

Sett över en längre tidsperiod har andelen tillsvidareanställda i kommunen ökat under flera år och utgör vid årets slut 83 procent. Detta ligger väl i linje med stadens målsättning att erbjuda tillsvidareanställningar för att vara en attraktiv arbetsgivare. Bland de tillsvidareanställda är det främst yrkesgrupper inom välfärdsnämnderna som har förändrats. Socialsekreterare, handläggare, sjuksköterska och ingenjör/arkitekt har stått för 2024 års ökning jämfört med föregående år. Antalet förskolelärare, undersköterskor, stödpedagoger och administratörer har minskat. Andelen tillsvidareanställda som arbetar heltid i kommunen fortsätter att öka och uppgår 2024 till 96,8 procent. Inom bolagssektorn saknas statistik per yrkesgrupp.

Kompetensförsörjning

Det ekonomiska läget och rådande konjunktur har bidragit till gynnsamma förutsättningar att rekrytera och behålla personal under året. Personalomsättningen har minskat inom de flesta av stadens yrkesgrupper. Dessutom har antalet rekryteringsannonser minskat jämfört med tidigare år samtidigt som antalet sökande per tjänst har ökat. Den ekonomiska utvecklingen har medfört en restriktivitet vid återbesättning av tjänster i flera verksamheter samt en minskad benägenhet att byta arbete både hos stadens medarbetare och annan arbetskraft i regionen. Möjligheten att bemanna verksamheterna har därför generellt blivit något bättre jämfört med föregående år.

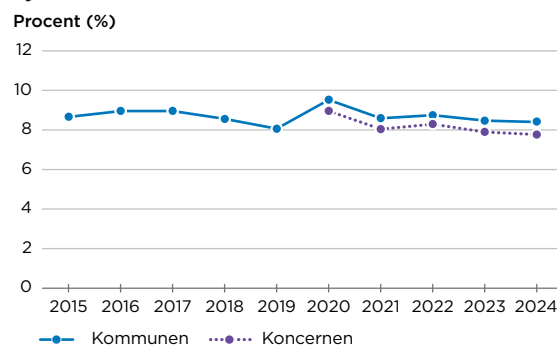
Under året har möjligheterna att rekrytera sjuksköterskor förbättrats, vilket har lett till att inhyrd personal har minskat till förmån för fler tillsvidareanställda sjuksköterskor. För de regionala socialnämnderna har det skett en positiv utveckling då de har lyckats anställa fler erfarna medarbetare med rätt kompetens. Utvecklingen under året har varit positiv, men behovet kvarstår framöver. Exempelvis finns fortsatt behov av erfarna socialsekreterare inom myndighetsutövning. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd och grundskolenämnden rapporterar om svårigheter framöver att kompetensförsörja inom yrkesgrupperna undersköterskor, sjuksköterskor, stödassistenter och stödpedagoger och speciallärare inom anpassad grundskola.

Gemensamt för de stadsutvecklande nämnderna och delar av bolagssektorn är behovet att rekrytera yrkesgrupper där det trots förbättrad arbetsmarknad råder hård konkurrens både utifrån ett högt löneläge och att det är få kvalificerade sökande. Göteborg Energi rapporterar om kommande behov av ingenjörer och tekniker med några års erfarenhet. Renova AB skriver i sin årsrapport att behovet av att rekrytera chaufförer med c-körkort ökar på grund av krav på fastighetsnära insamling av förpackningar. Göteborgs spårvägar skriver i sin årsrapport att handlingsplan för förarförsörjning som togs fram under 2023 och 2024 har haft effekt. Antalet nyutbildade förare har ökat samtidigt som färre har slutat. Därutöver upplever Göteborgs spårvägar tillsammans med flera andra bolag och förvaltningar fortsatta utmaningar i att rekrytera till tekniska yrken som exempelvis elektriker och mekaniker. Stadsbyggnadsnämnden har under året haft ett

stort antal sökande till vakanta tjänster, men upplever svårigheter att tillsätta vissa tjänster så som lantmätare, geotekniker, systemutvecklare, IT-specialister samt specialister inom mobilitet och parkering. Stadsfastighetsnämnden skriver i sin rapport att det har varit hög personalomsättning på befattningarna fastighetstekniker, projektledare och elektriker.

Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i koncernen för 2024 är 7,8 procent, vilket i princip är oförändrat jämfört med förra årets nivå på 7,9. Såväl den långa som den korta sjukfrånvaron har endast förändrats marginellt jämfört med föregående år, den korta har minskat med 0,2 procentenhet medan den långa har ökat med 0,1 procentenhet. Kommunens sjukfrånvaro är 8,4 procent, en marginell minskning med 0,1 procentenhet jämfört med föregående år.

Förutsättningarna varierar mycket mellan olika verksamheter. I brukarnära verksamheter så som inom förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård och omsorgsnämnden är sjukfrånvaron för flera yrkesgrupper 11–13 procent. Lägst sjukfrånvaro har chefer och handläggare på cirka 3–4 procent. Sjukfrånvaron påverkas även av vilka möjligheter som finns för distansarbete och några nämnder och styrelser lyfter att anställda oftare arbetar på distans vid förkylning och andra lindriga sjukdomar. Den högsta sjukfrånvaron återfinns inom gruppen kvinnor över 50 år. I genomsnitt är sjukfrånvaron i nämnderna 8,4 och i styrelserna 4,8 procent.

Stadens medarbetar- och chefsenkät visar på positiva och förbättrade värden inom flera områden. Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett index som väger samman medarbetarnas upplevelse av ledarskap, motivation och styrning. Detta index har ökat från 78 till 80.

Det är framför allt upplevelsen av motivation och ledarskap som har ökat, medan upplevelsen av styrning är oförändrad. Svarsfrekvensen 2024 var 82 procent, en ökning med två procentenheter jämfört med 2023.

Under året har en digital utbildning tagits fram tillsammans med de fackliga organisationerna för att skapa förståelse för olikheter på arbetsplatsen och informera medarbetare om hur de ska agera om de själva eller någon annan blir utsatt för kränkningar eller trakasserier på arbetsplatsen. Utbildningen ingår i Göteborgs Stads introduktion för nya medarbetare. Medarbetarenkäten visar att 85 procent inte har upplevt sig utsatta för kränkande särbehandling eller mobbning det senaste året och historiskt sett ökar antalet medarbetare som svarar att de inte upplevt sig utsatta. Utsattheten sker främst från kollega och det finns inga stora skillnader avseende kön. 89 procent av Göteborgs Stads medarbetare uppger att de vet vart de ska vända sig om de upplever sig utsatta och de flesta uppger att de skulle säga ifrån om någon uttrycker sig på ett sexistiskt, rasistiskt eller annat nedvärderande sätt på arbetsplatsen.

Medarbetarundersökningen visar på att det stora flertalet av stadens förvaltningar och bolag inte är utsatta för varken hot, våld eller hot om våld, 89 procent, eller otillåten påverkan, 93 procent. Det är positivt, men rapportering av händelser och polisanmälan samt en viss normförskjutning visar på att det finns utmaningar inom staden. Hot, våld och hot om våld är ett problem för en del av stadens förvaltningar och bolag, framför allt inom skol-, omsorgs- och besöksverksamheter. Det finns vid en del av dessa händelser en viss koppling till otillåten påverkan där syftet har varit att påverka medarbetares tjänsteutövning.

Som stöd i arbetet togs 2024 fram ett material för att hantera frågor om förtroendeskada i samband med parallella rättssystem och korrupsionsrisker. Dessutom togs metodstöd fram för stadens förvaltningar och bolag för att identifiera befattningar med hög risk för infiltration.

2024 var den genomsnittliga handläggnings-tiden i IA-systemet 39 dagar från inrapportering till att utredning startade. IA, som står för information om arbetsmiljö, är ett informationssystem för att registrera och hantera risker och avvikelser på arbetsplatsen. I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som genomfördes i mars framkom bland annat att det finns behov av ökad kännedom hos medarbetare och chefer

kring rutiner för inrapportering och omhändertagande av inrapporterade arbetsskador och tillbud i IA-systemet.

För att arbetsgivare ska upptäcka och kunna stödja medarbetare som lever med våld i nära relation eller med hedersrelaterat våld har en rutin tagits fram som kommer att implementeras under 2025. I samband med arbetet har även Göteborgs Stads underlag för utvecklingssamtal uppdaterats med två frågor om våldsutsatthet.

Ledarskap

Stadens långsiktiga arbete med ledarskapsutveckling och att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar har stärkts under året. Ett bra ledarskap leder till medarbetare som växer och utvecklas. Det i sin tur förväntas bidra till ökad kvalitet för dem vi är till för. Därutöver bidrar ett gott ledarskap till förbättrad kompetensförsörjning. En viktig del i arbetet med chefers organisatoriska förutsättningar är Chefoskopet, ett forskningsbaserat verktyg som möjliggör en helhetsbild och utveckling av chefers förutsättningar.

Göteborgs Stads medarbetar- och chefsenkät visar att det har skett en positiv förflyttning gällande upplevelsen av ledarskap. Under året har 13 förvaltningar och bolag påbörjat arbetet och sedan tidigare har ytterligare sju genomfört Chefoskopet. Under 2024 beslutade också kommunfullmäktige om en rekommendation om ett riktvärde på 25 medarbetare per chef i Göteborgs Stads verksamheter, ett mått som löpande kommer att följas för alla verksamheter, inledningsvis inom utbildning och välfärd, vilket ligger i linje med att skapa bättre förutsättningar för såväl chefer som medarbetare.

Utifrån uppdrag i Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning pågår arbete för att möjliggöra för fler att bli chefer. Bland annat har antalet platser utökats för medarbetare som vill vidareutveckla sig till chefer via stadens internutbildning Morgondagens chef. För att möjliggöra för fler personer med potential att bli chefer har en översyn startat av vilka krav som ställs på chefstjänster vid nyrekrytering.

Göteborgs Stad har nästan 2 800 chefer, varav 67 procent är kvinnor. Av dessa är 2 100 första linjens chefer.

Lön och förmåner

Stadens inriktning är jämställda och konkurrenskraftiga löner för att kunna bemanna verksamheten med rätt kompetens på både kort

och lång sikt. För stadens förvaltningar innebär det fortsatta behov av lönerelationsförändringar för att höja lönerna för yrkesgrupper inom vård, omsorg och utbildning i relation till yrkesgrupper inom administrativ och teknisk sektor.

Löneöversynen 2024 för förvaltningarna har föregåtts av central avtalsrörelse gällande fem av sex centrala löneavtal, där både Kommunal och Vårdförbundet varslade om konflikt. Under perioden 25 april till 27 juni rådde konflikt med Vårdförbundet i form av blockad mot nyanställning och övertidsarbete. De nya löneavtalen innehöll samtliga nivå för garanterat löneutfall/löneökningssutrymme. I löneavtalet med Kommunal ingick även en individgaranti. I samband med årets löneöversyn genomfördes också en låglönesatsning i välfärdsverksamheten utifrån kommunfullmäktiges budget, vilket bidragit till att andelen tillsvidareanställda medarbetare med en månadslön under 25 000 kronor har minskat från 3,8 procent till 1,1 procent.

Löneöversynen 2024 avseende förvaltningarna var uppdelad på flera utbetalningsmånader från juni till november utifrån centralt avtalsläge och lokala förutsättningar. Vid analys efter genomförd

löneöversyn framgår att vissa löneskillnader mellan sektorerna i förvaltningarna kvarstår. I stadens förvaltningar är kvinnors medellön nu 97,8 procent av männens. Skillnaden har under en tioårsperiod minskat med 4,6 procentenheter, men från 2021 kan noteras att den tidigare relativt snabba utvecklingen avstannat. Orsakerna till den positiva utvecklingen är bland annat förvaltningarnas prioriteringar i löneöversynen, statliga insatser för anställda inom skolan samt en större andel kvinnor i traditionellt mansdominerade yrkesgrupper med krav på högskoleutbildning. Medlingsinstitutet (MI) konstaterar att den svenska arbetsmarknaden till stor del är uppdelad så att kvinnor och män arbetar i olika yrken med olika löneläge, vilket överensstämmer med stadens kartläggning. I den förvaltningsövergripande lönekartläggningen och analysen för Göteborgs Stads förvaltningar kan även konstateras att lönenivåerna för flertalet totala BAS-intervall uppnås och även överstiger stadens lönepolitiska målbild för 2024. De yrkesgrupper som inte når upp till lönenivåerna i målbilden är främst inom sektor vård och omsorg samt i viss mån sektor utbildning.

Stadens övergripande inriktning avseende lön och villkor omfattar även stadens bolag. Medan kommunen (förvaltningarna) som en arbetsgivare är medlem i SKR är varje bolag för sig, som enskild arbetsgivare och juridisk person, självständig medlem i den arbetsgivarorganisation som är relevant för respektive bolag. Göteborgs Stad har för närvarande cirka 30 hel- eller majoritetsägda bolag som är arbetsgivare och de är idag, utifrån bransch, organiserade inom fem olika arbetsgivarorganisationer (Sobona, Fastigo, Sveriges Hamnar, Visita och Svensk Scenkonst). Härigenom har bolagen bland annat olika centrala och lokala kollektivavtal, löneavtalskonstruktioner

och innehåll, avtalslöptider samt fackliga parter. Utformningen skiljer sig åt inom de kommunala bolagen men också jämfört med kommunen. Bolagens löneöversyner under 2024 genomfördes utan särskilda avvikelser och med utgångspunkt i löpande centrala avtal.

I samband med de nya avtalen för förvaltningarna skedde också en höjning av särskilda ersättningar. Det gäller exempelvis ersättning för obekväm arbetstid vilket främst påverkar verksamheter inom vård och omsorg, men även andra verksamheter där det förekommer arbete på kvällar, nätter och helger.

Väsentliga personalförhållanden, Göteborgs Stad

	2024						2023					
	Kommunkoncern			Kommun			Kommunkoncern			Kommun		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt antal anställda	40 566	16 883	57 449	36 601	11 537	48 138	40 919	16 857	57 776	36 992	11 577	48 569
Tillsvidareanställda	33 106	13 461	46 567	30 611	9 331	39 942	33 044	13 327	46 371	30 687	9 335	40 022
Tidsbegränsat anställda	1 912	920	2 832	1 776	736	2 512	2 173	972	3 145	2 050	804	2 854
Timavlönade	5 548	2 502	8 050	4 214	1 470	5 684	5 702	2 558	8 260	4 255	1 438	5 693
Tillsvidareanställda chefer	1 855	907	2 762	1 576	483	2 050	1 848	893	2 741	1 581	495	2 076
Medelålder tillsvidareanställda	46,0	45,4	45,8	46,1	45,2	45,9	45,7	45,3	45,6	45,8	45,0	45,6
Sjukfrånvaro, totalt	8,8	5,5	7,8	9,1	6,1	8,4	8,9	5,6	7,9	9,2	6,2	8,5
Sjukfrånvaro, 1–14 dagar	3,0	2,4	2,8	3,0	2,6	2,9	3,2	2,6	3,0	3,2	2,8	3,1
Sjukfrånvaro, >14 dagar	5,8	3,0	5,0	6,1	3,5	5,5	5,7	2,9	4,9	6,0	3,3	5,4
Sjukfrånvaro, 60 dagar och längre (andel)				57,7	48,7	56,2				55,6	45,0	53,8
Sjukfrånvaro, 29 år eller yngre				7,6	6,1	7,2				7,8	6,4	7,4
Sjukfrånvaro, 30–49 år				8,3	5,6	7,7				8,6	5,7	7,9
Sjukfrånvaro, 50 år eller äldre				10,3	6,7	9,5				10,5	6,7	9,6
Externa rekryteringar	8 844	3 896	12 740	7 246	2 447	9 693	9 647	4 194	13 841	8 745	3 049	11 794
<i>till tillsvidareanställning</i>	2 663	1 317	3 980	2 314	822	3 136	3 688	1 698	5 386	3 287	1 202	4 489
<i>till tidsbegränsad anställning</i>	6 181	2 579	8 760	4 932	1 625	6 557	5 959	2 496	8 455	5 458	1 847	7 305
Externa avgångar tillsvidareanställda	2 511	1 215	3 726	2 288	809	3 097	3 044	1 353	4 397	2 786	879	3 665
<i>varav med pension</i>	565	207	772	540	151	691	478	155	633	454	101	555
<i>varav på egen begäran</i>	1 677	759	2 436	1 526	535	2 061	2 307	969	3 276	2 132	685	2 817
Extern personalomsättning, procent (%)	7,6	9,1	8,0	7,5	8,7	7,8	9,4	10,5	9,7	9,2	9,8	9,4
Rörlighet mellan nämnder, procent (%)				1,0	1,0	1,0				1,7	1,4	1,7

Förväntad utveckling

I detta avsnitt redovisas kända förhållanden och faktorer som bedöms påverka Göteborgs Stad, både i närtid och längre fram, liksom vilka risker och osäkerhetsfaktorer det innebär.

Samhällsskydd och civilt försvar

Förutsättningarna för svensk säkerhetspolitik fortsätter att förändras till följd av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge på flera håll i världen och ställer fortsatt höga krav på arbetet med civil beredskap. Under det gångna året har säkerhetsläget försämrats ytterligare, bland annat på grund av de pågående krigen i Ukraina och Gaza/Mellanöstern där störtandet av den syriska regimen skapar ytterligare osäkerhet och spänningar i en redan konflikttyngd region. Även om risken för ett militärt angrepp mot Sverige bedöms som lågt, föreligger en ökad risk för påverkansoperationer och andra fientliga aktioner. Processen runt det svenska Nato-inträdet intensifierade spänningarna med bland annat påverkansoperationer mot Sverige. Svallvågorna efter detta bedöms leva kvar i vissa delar. Andra exempel är flera cyberattacker mot Sverige samt de spänningar som råder i Östersjön efter misstänkt saboterade undervattenskablar. Att andra stater använder kriminella grupperingar för att utföra dåd på svensk mark är en annan konkret konsekvens av krigens påverkan på Göteborgs-samhället.

Staden möter det försämrade omvärldsläget genom ett fortsatt högt tempo i arbetet med både säkerhetsfrågor som civil beredskap och genom fler övningar, både inom staden och tillsammans med andra aktörer.

Fortsatt arbete med krisberedskap och civilt försvar

Det pågår ett stort antal nationella utredningar, regeringsuppdrag och annat utvecklingsarbete i syfte att stärka den civila beredskapen som kan komma att medföra nya uppgifter och innebära snabba förändringar som kräver anpassning och omprioriteringar inom staden. Nämnder och styrelser ska upprätthålla en grundberedskap för att hantera störningar i sina verksamheter.

Därutöver ställer det förändrade omvärldsläget krav på särskilda satsningar inom vissa områden, bland annat i samband med uppbyggnad av stadens krigsorganisation. Vissa delar inom staden kan även väntas få en tydligare inriktning från nationellt håll under de kommande åren.

I utredningen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig föreslås en ny lag som ska ersätta LEH (*Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*) eftersom den lagen i väsentliga avseenden inte ställer de krav som bör ställas på kommuner och regioner inför främst mycket omfattande och svårartade fredstida kriser och höjd beredskap. Den nya lagen som ska betecknas lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap, föreslås träda i kraft 1 januari 2027. De författningsförslag som utredningen lämnar förväntas leda till nya stora löpande kostnader samt stora anskaffnings- och investeringskostnader för kommunerna och regionerna under den närmaste femårsperioden, totalt drygt 13 miljarder kronor. Hur stor andel som belastar Göteborg är ännu inte klart.

Förslag på ny lagstiftning inom säkerhetsskydd

Med säkerhetsskydd avses skydd av säkerhets-känslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota Sveriges säkerhet samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Säkerhetsskyddslagen har förändrats under några års tid och kraven på kommunstyrelsen är nu väsentligt högre än för bara ett par år sedan. Kommunstyrelsen har numera ett faktiskt och absolut ansvar för allt säkerhetsskyddarbete inom de nämnder som omfattas av lagstiftningen.

NIS2-direktivet syftar till att uppnå en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen och CER-direktivets syfte är att stärka kritiska verksamhetsutövers motståndskraft och förmåga att tillhandahålla samhällsviktiga tjänster på den inre marknaden. Nationella utredningen om NIS2- och CER-direktivet överlämnades till regeringen i september 2024. Den nya lagen om cybersäkerhet och förslag till lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare föreslås träda i kraft 1 augusti 2025. Dessa nya lagar förändrar flera andra lagar, bland annat säkerhetsskyddslagen, offentlighets- och sekretesslagen samt lagen om brottsregister.

Cybersäkerhet

Under de senaste åren har hotbilden kopplad till informationssäkerhet ökat kraftigt i samhället. Verksamheten hos kommuner och regioner har påverkats eller slagits ut till följd av olika incidenter som till exempel IT-angrepp och skadlig kod och de ekonomiska konsekvenserna av incidenterna ökar.

Att stärka samhällets beredskap mot inre och yttre hot innebär också att stärka säkerheten för samhällsviktiga verksamheter och deras cybersäkerhet. Den digitala utvecklingen innebär ökad risk för att hotaktörer ska utnyttja brister för att komma åt och förstöra viktig information.

Kommunstyrelser och bolagsledningar är verksamhetsutövare och ska vara delaktiga i det systematiska och riskbaserade informations-säkerhetsarbetet, såsom utbildning, riskhantering, incidentrapportering och tillsyn. Detta innebär bland annat ökat behov av att skydda uppgifter som lagras, behandlas, hämtas eller överförs. Stadsledningskontoret har påbörjat ett arbete med att se över vilka förändringar som behöver göras i befintlig styrning för att leva upp till kraven.

Sannolikt kommer arbetet för att nå upp till kraven att innebära ökade kostnader för kommunen. SKR menar att kostnadseffekterna ska finansieras av staten enligt finansieringsprincipen, men det är ännu inte klart hur kommunerna kommer att kompenseras.

Lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare

I slutbetänkande av utredningen om genomförande av NIS2- och CER-direktiven redovisas förslag om att CER-direktivet införlivas genom en ny lag, lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare. Utredningen föreslår inte några

skyldigheter utöver vad som följer av direktivet. I betänkandet föreslås att lagen med tillhörande förordning ska träda i kraft den 1 augusti 2025. Lagen med tillhörande förordning kommer att omfatta kritiska verksamhetsutövare, såväl offentliga som enskilda. Offentliga verksamhetsutövare omfattar statliga myndigheter, regioner och kommuner. Enskilda verksamhetsutövare omfattar privata såväl som statliga, regionala och kommunala bolag. Det finns inget krav på att en kritisk verksamhetsutövare ska uppfylla något storlekskrav vilket innebär att även småföretag kan komma att omfattas.

Kommuners ökade möjligheter till bakgrundskontroller

Regeringen beslutade i februari 2024 att ge en utredare i uppdrag att, i ett så kallat snabbspår, se över om kommunerna bör få utökade möjligheter att göra bakgrundskontroller av anställda och personer som erbjuds anställning eller uppdrag inom kommunerna.

Utredningen har lämnat en promemoria till regeringen med förslag om att möjligheten till kontroller av belastnings- och misstankeregister av den som ska arbeta med äldre eller personer med funktionsnedsättning bör införas. Det inkluderar anställningar inom hemtjänsten, personlig assistans och särskilda boenden för äldre eller personer med funktionsnedsättning. Utredningen föreslår även utökade kontroller av belastnings- och misstankeregister av personer som ska arbeta med barn och barn med funktionshinder. Slutligen föreslås att kommuner ska få möjlighet att besluta om registerkontroller vid anställning till befattningar som är kritiska för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag, till exempel befattningar i chefsställning. Dessutom föreslås att bakgrundskontroll även ska kunna göras under pågående anställning.

Kommunfullmäktige gav under 2024 alla nämnder och styrelser i uppdrag att identifiera befattningar med hög risk för infiltration. Därutöver har kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en rutin för hur och när bakgrunds- och registerkontroller ska göras.

Samhällsekonomisk utveckling

Ekonomiska förutsättningar

Efter ett par år med svaga resultat och stora ekonomiska utmaningar att hantera för hela kommunsektorn ser de ekonomiska förutsättningarna något bättre ut inför 2025. SKR räknar med att konjunkturen förstärks under 2025 och att det successivt kommer smitta av sig på arbetsmarknaden. SKR bedömer att det förbättrade konjunkturläget kommer leda till en snabbare ökning av skatteunderlaget kommande år. Sammantaget bedömer SKR att den underliggande skatteunderlagsutvecklingen i riket kommer uppgå till strax under 5 procent både 2025 och 2026. För Göteborg skulle det innebära en klart starkare intäktsutveckling i förhållande till 2024.

När även kostnadsutvecklingen beaktas ser de ekonomiska förutsättningarna ytterligare något ljusare ut. Förutom att priser nu stiger långsammare till följd av att inflationen fallit tillbaka minskar även pensionskostnaderna 2025. För Göteborg förväntas pensionskostnaderna sjunka från 4,4 mdkr 2024 till 2,9 mdkr år 2025. De förbättrade ekonomiska förutsättningarna innebär att staden 2025 balanserar budgeten utan nyttjande av resultatutjämningsreserven och med en lägre budgeterad utdelning från bolagskoncernen i förhållande till 2024.

Samtidigt som nuvarande bedömningar pekar mot förbättrade ekonomiska förutsättningar är osäkerheten om styrkan i konjunkturåterhämtningen stor. Det finns flera faktorer som kan påverka utvecklingen i endera riktningen. Prognosen om ökade skatteintäkter bygger till stor del på att svenska hushåll börjar konsumera när inflationen och räntor nu fallit tillbaka. Det finns också flera faktorer i omvärlden som skulle kunna påverka utvecklingen. Bland annat råder osäkerhet om vilken effekt den tillträdande amerikanska administrationens politik kommer att få för världsekonomin. Omfattande amerikanska tullar mot Europa och europeiska motåtgärder skulle kunna slå hårt mot tillväxten i både USA och Europa.

För Göteborg kan även den pågående översynen av det kommunala utjämningsystemet komma att påverka de ekonomiska förutsättningarna negativt. I det förslag som presenterades av utjämningskommittén i inledningen av sommaren förlorar Göteborg cirka 500 mnkr vid fullt införande. Utredningen föreslår att förändringar

införs successivt från och med år 2026. Ännu finns dock inget beslut i frågan.

Långsiktigt ansträngs stadens ekonomiska förutsättningar också alltmer av de omfattande investeringsbehoven. Den volymutveckling som speglas i nämndernas investeringsplanering innebär betydande kostnadsökningar för staden på sikt, inte minst avseende verksamheternas kapitalkostnadsutveckling. Även Stadshuskoncernens ekonomi ansträngs framöver av ökande investeringstakt med en högre andel reinvesteringar och klimatomställningsinvesteringar som inte förväntas skapa samma lönsamhet som nyinvesteringar normalt gör. Tillsammans med lägre resultat och kassaflöden i koncernen minskar självfinansieringsgraden samtidigt som koncernens räntekänslighet ökar till följd av en växande låneskuld.

De demografiska utmaningarna

Framöver pekar flera faktorer mot lägre befolkningsökningar än Göteborg haft de senaste 20 åren. En förändrad omvärld har lett till att befolkningsprognoserna runt om i Sverige skrivits ned och innan sommaren sänkte SCB återigen sina prognoser över barnafödandet och migrationen kraftigt. Jämfört med bara för ett år sedan är det en långsiktig nedjustering av fruktsamhetstalen. För såväl Sverige som helhet som för Göteborg finns ännu inga tecken på att barnafödandet är på väg att vända uppåt. Lägre invandring och ett minskat barnafödande kommer att leda till färre barn i förskola och skola. Utvecklingen kommer på sikt att ytterligare spå på utmaningen med den demografiska sammansättningen. Antalet äldre ökar snabbt framöver, samtidigt som andelen av befolkningen som är i arbetsför ålder minskar. Detta leder till ett lägre skatteunderlag vilket riskerar att urholka finansieringen av välfärden.

Minskat bostadsbyggande kommande år

Den kraftiga inbromsningen av antalet byggstarter av bostäder som den försämrade byggkonjunkturen fört med sig kommer att leda till att färre bostäder färdigställs de närmaste åren. Det kan få konsekvenser för bostadssituationen i Göteborg då ett lågt bostadsbyggande under en längre period försvårar bostadsbristen.

Stadens åtagande i Sverigeförhandlingen om att färdigställa 45 680 bostäder fram till 2035 kan behöva ses över. I dagsläget har staden inte tillräckligt med potentiella bostäder inom lagakraftvunna eller pågående detaljplaner för att nå upp till åtagandet.

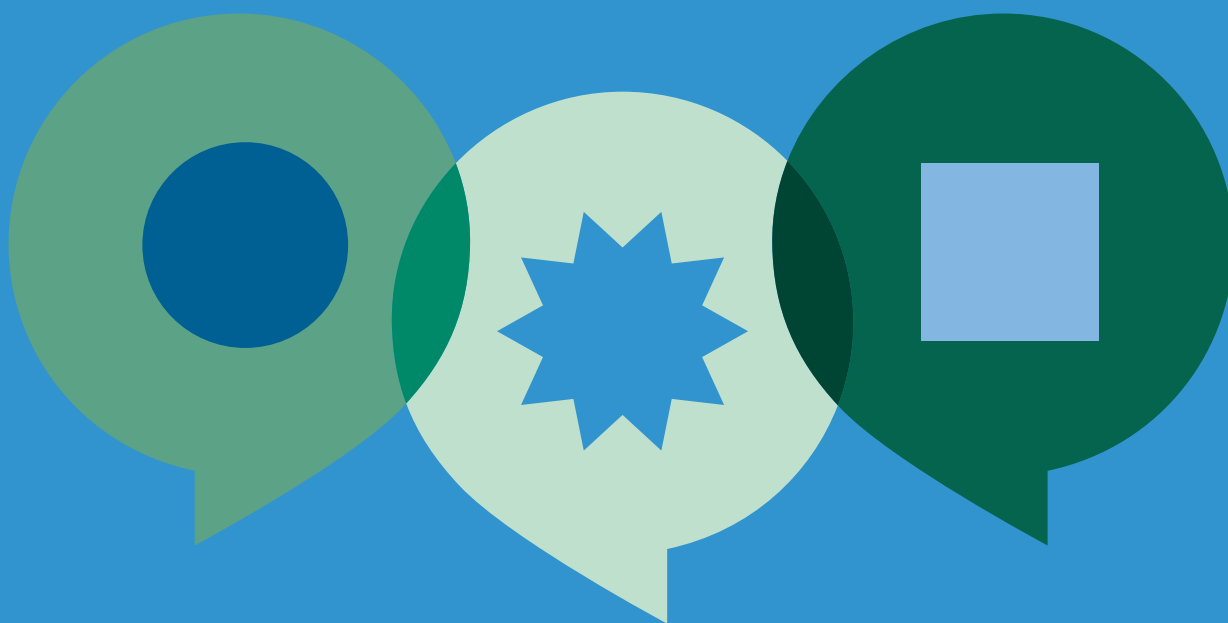
Arbetsmarknadsläget försämras

Under 2024 fortsatte arbetsmarknadsläget att försämras. Till följd av den försämrade byggkonjunkturen återfinns den största minskningen av jobbtillväxt inom byggbranschen. Därefter följer minskningar inom information och kommunikation.

Arbetsförmedlingen bedömer att ökningen av antalet arbetslösa kommer att stanna av under 2025 och att det därefter kommer att ske en successiv förstärkning av arbetsmarknaden. Andelen arbetslösa förväntas dock ligga kvar på en högre nivå fram till och med 2026 jämfört med tiden före lågkonjunkturen.

I Göteborg har antalet personer i långtidsarbetslöshet, det vill säga en arbetslöshet längre

än 12 månader, ökat med cirka 550 fram till december. Arbetsförmedlingen har identifierat olika grupper av arbetslösa som i genomsnitt löper en högre risk än andra att hamna i långvariga perioder utan arbete och därför bedöms ha svag konkurrensförmåga. Till dessa grupper räknas personer som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa, personer med funktionsnedsättning som ofta medför nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa äldre än 55 år. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat något i december jämfört med samma period förra året. Utvecklingen av fler långtidsarbetslösa kommer sannolikt att leda till att fler hushåll har behov av ekonomiskt bistånd kommande år. Riksnormen för 2025 höjs med 2,8 procent. Även om det är betydligt lägre än föregående år, 8,6 procent 2023 och 8,7 procent 2024 är det högre jämfört med åren dessförinnan. De senaste årens stora höjningar av riksnormen tillsammans med en ökning av antalet hushåll med ekonomiskt bistånd, kommer att innebära ökade kostnader framöver.

Kvarstående behov av kompetensförsörjning

Trots att arbetslösheten har ökat bedöms bristen på utbildad arbetskraft kvarstå, då många av de arbetssökande saknar de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar. Oavsett konjunkturläge kommer efterfrågan på utbildad arbetskraft vara stor, inte minst inom vård och omsorg, vilket framför allt beror på fler äldre i befolkningen. En åldrande befolkning och en minskad ökning av antal personer i arbetsför ålder skapar utmaningar inom kompetensförsörjningen för att kunna möta behoven av omsorg och välfärd. Stadens inventering av kompetensförsörjning i både ett nulägesperspektiv och ett femårsperspektiv visar att det är inom nämnder med brukarnära verksamheter som de stora utmaningarna finns. Samma mönster som ses nationellt återfinns i Göteborg. Även om Göteborg har bättre förutsättningar både som storstad och universitetsstad så kommer det framöver finnas svårigheter att rekrytera. Därutöver bidrar den pågående strukturomvandlingen i samhället till ökat behov av kompetenser inom bland annat teknik, data och it.

Avtalsrörelsen 2025 blir en av de största på väldigt länge

Drygt 500 avtal som totalt omfattar 3,4 miljoner anställda ska förhandlas om. För SKR och arbetsgivarorganisationen Sobona innebär det att samtliga sex huvudöverenskommelser med Kommunal, Sveriges Lärare, Vårdförbundet, Läkarförbundet, Allmän kommunal verksamhet (AKV) och AkademikerAlliansen kommer att omförhandlas. AkademikerAlliansen har redan ett tillsvidareavtal gällande lön, men kommer att omfattas av förhandlingarnas övriga villkor.

För Sobona löper även sex branschöverenskommelser ut för omförhandling under 2025. Bolagens övriga arbetsgivarorganisationer (Fastigo, Sveriges Hamnar, Visita och Svensk scenkonst) har också kollektivavtal som omfattas av avtalsrörelsen 2025 och där får det så kallade ”märket” som ska förhandlas fram inom industrin ofta en direkt påverkan.

I mål och inriktning för avtalsrörelsen framgår att SKR och Sobona vill se förenklade arbetstidsregler, minskat antal lokala avtal och en lång avtalsperiod, i syfte att ge kommuner och regioner långsiktiga planeringsförutsättningar.

SKR:s förhandlingsdelegation har tillsatt en utredning vars uppdrag blir att analysera effekter av förändringar avseende arbetstidens längd

utifrån samhällsdebatten gällande arbetstidsförkortning. Utredningen görs av opartiska utredare. Utredningen ska lämna sin slutrapport senast 1 november 2026.

Digitaliseringen skapar möjligheter men kräver nya arbetssätt

Utvecklingen inom AI och digitalisering har under det senaste året accelererat. Den snabba utvecklingen innebär både möjligheter och utmaningar för Göteborgs Stads verksamheter. AI-drivna verktyg och automatiserade processer erbjuder potential för effektivisering, förbättrad medborgarservice och bättre beslutsunderlag för beslutsfattare. Samtidigt ställs höga krav på anpassning av arbetssätt, kompetensförsörjning och teknisk infrastruktur likväl som på säkerhet, juridik, etik och integritet.

AI-förordningen som trädde i kraft 1 augusti 2024, ställer krav på hur AI utvecklas och används inom EU. Förordningen som införs succesivt ska reglera utveckling, tillhandahållande och användning av AI med en EU-gemensam lagstiftning.

Den av regeringen utsedda AI-kommissionen lämnade i november 2024 sin rapport, *Färdplan för Sverige*, där de trycker på vikten av att Sverige behöver agera snabbt och lämnar därmed 75 förslag på hur Sverige ska ta sig an arbetet inom området för att driva denna utveckling framåt.

Ny teknik skapar möjligheter, men kommer inte enbart att vara lösningen på kompetensförsörjningsbehovet inom de brukarnära yrkesgrupperna. Enligt arbetsförmedlingen kommer yrken som kräver en hög grad av mänsklig interaktion, bedömning och omsorg vara svåra att ersätta. Samtidigt bidrar den fortsatta strukturomvandlingen till att det kommer finnas ett stort behov av kompetenser inom teknik, data och it. Utveckling, implementering och underhåll av AI-system kommer att kräva allt fler specialister inom områden som programmering, dataanalys och maskininlärning. Kombinationen av mänskliga och AI-baserade förmågor kommer att skapa nya typer av yrken, där människor och AI-system arbetar sida vid sida för att lösa komplexa problem. Behovet av kontinuerlig kompetensutveckling och omskolning kommer att öka i takt med att arbetsmarknaden förändras, vilket skapar nya möjligheter för utbildnings- och kompetensutvecklingsinitiativ.

Trygg och jämlik stad

Samverkan för minskad brottslighet och ökad trygghet

Efter att lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete trädde i kraft 2023, har nya arenor och samverkan med nya aktörer skapats i det brottsförebyggande arbetet. Göteborgs Stad och polisområde Storgöteborg har sedan 2010 en överenskommelse om samverkan i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Samverkansöverenskommelsen reviderades i november 2024. Målet med samverkan är att minska brottsligheten och öka tryggheten i Göteborg.

Staden och polisen ska tillsammans kartlägga och skapa lägesbilder över brott och otrygghet i Göteborg vartannat år. Med lägesbilden, Göteborgs Stads styrande dokument, Polismyndighetens nationella och regionala strategiska inriktningar samt polisområde Storgöteborgs operativa plan görs prioriteringar för de kommande två åren. Följande prioriteringar gäller fram till 2026:

- » Särskilt utsatta områden/platser
- » Särskilt utsatta grupper
- » Våld i nära relationer
- » Barn och unga i riskzon för kriminalitet
- » Välfärdsbrottslighet

Nya lagar inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området

En ny lag och förordning om ordningsvakter började gälla 1 januari 2024. Den nya lagen innebär att ordningsvakter får användas som ett komplement till Polismyndigheten för att medverka till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller främja trygghet. Ett förordnande gäller numera i högst fem år, i stället för högst tre år som tidigare.

I januari 2025, presenterades den statliga utredningen om obligatorisk samverkan, *Åtgärder*

för stärkt trygghet i den byggda miljön. Utredningen kommer att ha en påverkan på stadens ansvar inom området. Utredaren förordar en lagstiftning om platssamverkan och utdelar ansvar till fastighetsägare samt kommunerna. Det innebär bland annat att kravet på ett gemensamt regelverk för berörda nämnder och styrelser ökar.

En fördjupad uppföljning av arbetet med stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande program med underliggande handlingsplan kommer att genomföras under 2025.

Arbete pågår för att bryta segregationen

I arbetet för att bryta segregationen fokuserar Göteborgs Stad på hållbar stadsplanering och bostadsförsörjning utifrån behov, tillgång till arbete och arbete mot diskriminering, likvärdig utbildning, områdesutveckling och möjligheter att mötas.

Stadens verksamheter bedriver ett omfattande arbete som bidrar till att kompensera för segregationens effekter. Detta arbete stärks framöver genom implementeringen av *Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030* som kommunfullmäktige fattade beslut om under 2024. Den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft 1 juli 2025 kommer att bidra med fokus på sociala erfarenheter i samhällsplaneringen såväl som förebyggande insatser och en lättillgänglig socialtjänst. Den 1 mars 2025 kommer ändringar i *Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar* med syftet att stärka förutsättningarna för en mer socialt hållbar bostadsförsörjning. Ändringen innebär bland annat att kommuner ska ta fram konkreta handlingsplaner för sin bostadsförsörjning och att analys ska ske av bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Lagen möjliggör till exempel förtur och reservationer i bostadsbeståndet.

Miljö och klimat

Fit for 55 påverkar den nationella klimatpolitiken

Fit for 55 är en samling lagstiftningsförslag som EU lanserat för att minska utsläppen av växthusgaser med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990-års nivåer. *Fit For 55* presenterades redan 2021 och innehåller åtgärder för att påskynda övergången till klimatneutralitet i EU. Här ingår områden som ökad användning av förnybar energi, utfasning av fossila bränslen och införandet av en koldioxidtull. En rad sektorer berörs, inklusive energi, transport, jordbruk och byggnader.

Fit for 55 med bindande mål och tillhörande lagstiftning innebär att EU:s arbete blivit avgörande för den nationella nivån. Det är något som också blir tydligt i den nationella miljö- och klimatpolitiken. De förändringar som skett de senaste åren i den nationella styrningen har skapat nya förutsättningar även lokalt. Regeringen har under 2024 beslutat om ändringar i svensk lag för att anpassa till EU:s nya utsläppshandelssystem för byggnader, vägtransporter med mera (EU ETS 2) som träder i kraft 2027.

Geologisk lagring av koldioxid

Utvecklingen inom avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) tar stora steg framåt och är en avgörande teknik för att nå uppsatta mål, speciellt då utsläppen inte minskar i tillräckligt snabb

takt. Det är fortfarande en ny teknik som kräver fortsatt utveckling och innovation och flera initiativ pågår i Sverige, till exempel i Stockholm och på Gotland. I Göteborg har Renovas styrelse tagit ett inriktningsbeslut om CCS med sikte på ett investeringsbeslut 2027.

Nya regler för hållbarhetsrapportering för bolag

Inom Stadshuskoncernen har ett omfattande gemensamt arbete gjorts för att förbereda för de utökade EU-krav på hållbarhetsredovisning (CSRD, EU 2022/2464) och EU:s taxonomi som gäller från och med räkenskapsåret 2025. CSRD ställer höga krav på koncernens samlade redovisning och kan också komma att påverka styrningen på området. EU vill med detta höja rapportering av hållbarhetsdata till samma nivå som finansiell rapportering och säkerställa jämförbarhet mellan bolag. På sikt förväntas rapporteringen bland annat leda till ökad transparens och ge möjlighet till ökad styrning mot EU:s hållbarhetsmål.

EU:s ökade krav på rapportering av hållbarhet påverkar också staden som låntagare genom att finansmarknadsaktörer såsom stadens kreditgivare regleras via förordningen SFDR (*Sustainable Finance Disclosure Regulation*). Förordningen leder alltså indirekt till ökade krav på stadens förvaltningar

och bolag, då det syftar till att öka transparen-
sen kring hållbarhet och hållbarhetsrisker i
finanssektorn samt att styra kapital mot hållbara
investeringar.

Stegvis införande av hemsortering

Kommunens roll som avfallshuvudman håller på
att förändras i takt med att revideringar av EU:s
avfallsdirektiv implementeras. Från och med 2024
är matavfallssortering obligatorisk och under
2025 och fram till 2027 kommer Göteborgs Stad
stegvis att införa hemsortering, tidigare fastig-
hetsnära insamling, för att uppfylla nya lagen om
hur förpackningar ska samlas in till återvinning
och att göra utsortering av matavfall obligatoriskt.
Förändringen kommer att påverka göteborgare,
fastighetsägare och kommunens verksamheter.
Ökade kostnader för kretslopp- och vattennämnden
hanteras genom renhållningstaxan.

Ändrad avfallslagstiftning kan påverka avfallsverksamhetens omfattning från 2026

I november 2024 presenterade Klimat- och
näringslivsdepartementet ett förslag på reforme-
ring av avfallslagstiftningen som kan komma att
påverka avfallsverksamhetens omfattning. Vissa
avfallslag och branscher föreslås undantas från
kommunal hantering och andra ges större möjlig-

heter till dispens. Förslaget kan minska behovet
av tjänster och motsvarande taxeintäkter med upp
mot 25 procent. Om utredningens förslag blir lag
blir det svårt att anpassa verksamheten snabbt
vilken kan innebära att den ekonomiska bördan
på kvarstående abonnenter ökar. Samtidigt före-
slås nya krav på ytterligare sortering av restavfall
och produkter till återbruk som kräver ökade
insatser av både hushåll och kommuner, vilket
leder till ökade kostnader som inte kompenseras.

Stadens behov av klimatanpassning

Klimateffekterna och dess konsekvenser för
samhället med flera allvarliga händelser både
nationellt och globalt har aktualiserat frågan om
behovet av klimatanpassning. Arbetet med att
genomföra *Göteborgs Stads plan för klimatanpass-
ning 2024–2026* pågår och innebär en prioriterad
inriktning för det stadenövergripande arbetet.
En statlig utredning pågår och ska presenteras
i april 2025, med fokus på behov av ny eller
anpassad lagstiftning för att avhjälpa hinder och
effektivisera klimatanpassningsarbetet, samt se
över ansvarsfördelning och identifiera finansie-
ringsmodeller för fördelning av kostnader mellan
aktörer i samhället. EU kommer intensifiera
arbetet inom klimatresiliens och klimatberedskap,
därutöver planeras för en europeisk klimatanpass-
ningsplan.

2

Årsbokslut

I detta avsnitt redovisas Göteborgs Stads resultat och ekonomiska ställning, genom de sammanställda räkenskaperna som enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen. Med den kommunala koncernen menas förutom kommunen även kommunalförbund bestående av räddningstjänst och samordningsförbund samt bolagssektorn under modern Göteborgs Stadshus AB.

Årsbokslut

68

Resultaträkning

Resultaträkning för kommunen och den kommunala koncernen.

69

Balansräkning

Balansräkning för kommunen och den kommunala koncernen.

70

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys för kommunen och den kommunala koncernen.

71

Noter inklusive redovisningsprinciper

Här lämnas upplysningar i form av noter enligt lagkrav och rekommendationer. Här beskrivs också stadens principer för redovisningen.

101

Definitioner

Här definieras ett antal ekonomiska begrepp.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunkoncern		Kommun	
		2024	2023	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2,8	31 327	30 284	12 191	11 637
Verksamhetens kostnader	3,8	-64 865	-61 657	-50 220	-47 601
Avskrivningar	4	-5 786	-6 073	-2 551	-2 327
Verksamhetens nettokostnader		-39 324	-37 446	-40 580	-38 291
Skatteintäkter	5	36 086	34 996	36 086	34 996
Generella statsbidrag och utjämning	6	5 165	4 528	5 165	4 528
Verksamhetens resultat		1 927	2 078	671	1 233
Finansiella intäkter	7,8	355	133	2 563	1 561
Finansiella kostnader	7	-1 874	-1 444	-2 335	-1 724
Resultat efter finansiella poster		408	767	899	1 070
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		408	767	899	1 070

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

Balansräkning

		Kommunkoncern		Kommun	
Belopp i mnkr	Not	2024	2023	2024	2023
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	484	325	81	0
Materiella anläggningstillgångar	10	130 112	120 915	55 713	50 300
mark, byggnader och tekniska anläggningar		116 392	109 044	49 355	45 004
maskiner och inventarier		13 372	11 609	6 241	5 190
övriga materiella anläggningstillgångar		348	262	117	106
Finansiella anläggningstillgångar	11	1 275	1 201	58 128	53 804
Summa anläggningstillgångar		131 871	122 441	113 922	104 104
Bidrag till infrastruktur	12	27	24	27	24
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	13	2 841	2 588	1 414	1 390
Fordringar	14	8 110	9 157	5 810	6 191
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-
Kassa och bank		1 923	2 867	1 088	1 908
Summa omsättningstillgångar		12 874	14 612	8 312	9 489
Summa tillgångar		144 772	137 077	122 261	113 617
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början		47 079	46 312	36 131	35 061
varav resultatutjämningsreserv		5 844	5 623	5 844	5 623
Årets resultat		408	767	899	1 070
Eget kapital vid årets slut*		47 670	47 079	37 030	36 131
varav resultatutjämningsreserv		5 844	5 844	5 844	5 844
Summa eget kapital	15	47 670	47 079	37 030	36 131
Avsättningar					
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser	16	8 571	6 760	7 191	5 392
Andra avsättningar	17	7 088	5 639	1 419	389
Summa avsättningar		15 659	12 399	8 610	5 781
Skulder					
Långfristiga skulder	18	55 155	51 175	54 691	49 670
Kortfristiga skulder	19	26 288	26 424	21 930	22 035
Summa skulder		81 443	77 599	76 621	71 705
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		144 772	137 077	122 261	113 617
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		12 305	12 087	13 716	14 619
Panter och därmed jämförliga säkerheter	20	505	525	-	-
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	21	10 346	10 099	10 246	9 997
Övriga ansvarsförbindelser	22	1 454	1 463	3 470	4 622

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

* Inkluderar justering med 183 mnkr för kommunkoncernen.

Kassaflödesanalys

		Kommunkoncern		Kommun	
Belopp i mnkr	Not	2024	2023	2024	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	BR	408	631	899	1 070
Ej likviditetspåverkande poster	25	10 146	8 086	5 306	3 570
Likviditetspåverkande poster	26	-728	-676	-319	-2
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital		9 826	8 041	5 886	4 638
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	14	1 048	572	382	4 762
Ökning (-) / minskning (+) förråd och lager	13	-316	-110	-24	-50
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	19	-198	-535	-1 029	785
Kassaflöde från den löpande verksamheten		10 360	7 968	5 215	10 135
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Anskaffning immateriella anläggningstillgångar	9	-107	-50	-9	-
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	9	-	-	-	-
Anskaffning materiella anläggningstillgångar	10	-16 194	-14 040	-8 195	-6 698
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10	864	211	411	122
Investeringsinkomster	18	749	692	591	388
Anskaffning kommunkoncernföretag	11	-	-	-	-
Försäljning av kommunkoncernföretag	11	-	-	-	-
Anskaffning finansiella anläggningstillgångar	11	-33	-49	-38	-38
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	11	-	-	-	-
Ökning (-) / minskning (+) långfristiga fordringar	11	-18	-4	-4 263	-9 939
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-14 739	-13 240	-11 503	-16 165
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	18	13 233	11 923	13 216	11 900
Minskning av långfristiga skulder	18	-9 814	-8 282	-8 764	-6 943
Nyupptagna lån, leasing	18	-	-	119	659
Minskning av långfristiga skulder, leasing	18	-	-	-	-502
Ökning (+) / minskning (-) räntebärande kortfristiga skulder	18,19	43	2 569	924	1 759
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		3 462	6 210	5 495	6 873
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	12, 17, 25	-27	-66	-27	-66
Årets kassaflöde		-944	872	-820	777
Likvida medel vid årets början	BR	2 867	1 995	1 908	1 131
Likvida medel vid årets slut	BR	1 923	2 867	1 088	1 908

Noter inklusive redovisningsprinciper

1. Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

En av redovisningens viktigaste uppgifter är att ge relevant information om verksamhetens finansiella resultat och ekonomiska ställning för att underlätta styrning och uppföljning av verksamheten. För att det ska kunna ske måste olika redovisningsprinciper beskrivas på ett öppet och informativt sätt. I detta avsnitt beskrivs de principer, uppskattningar och bedömningar som används av Göteborgs Stad.

Inledning

Den kommunala redovisningen regleras av kommunallagens kapitel elva samt *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning* (LKBR). Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. De kommunala bolagen tillämpar *Årsredovisningslagen* (ÅRL 1995:1554) och *Bokföringsnämndens allmänna råd* (BFNAR 2012:1).

Vid upprättande av kommunkoncernens årsredovisning är det kommunala regelverket överordnat. Det innebär att årsredovisningen är upprättad enligt detta regelverk. De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR R16 *Sammanställda räkenskaper*. Eventuella avsteg från rekommendationer och orsak till dessa redovisas under respektive rubrik nedan.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. I den mån gåvor tas upp som tillgång värderas dessa till verkligt värde. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, samt i övrigt uppfyller kriterier för att klassas som intäkt.

Omräkning till följd av nya redovisningsprinciper sker för jämförelseår i årsredovisningen. Vid längre tidsserier i tabeller och diagram med mera sker omräkning enbart för föregående år. Att göra detta för längre tidsserier bakåt i tiden kräver en större insats än vad som bedöms rimligt i förhållande till nyttan.

Ändrade redovisningsrekommendationer

Reviderade rekommendationer

Uppdaterad rekommendation RKR R3 *Immateriella anläggningstillgångar* tillämpas från och med 2024, men föranleder inte någon väsentlig påverkan på redovisningen. Tillämpad beloppsgräns för väsentligt värde, som redan tidigare regelverk haft upplysningskrav kring, har ändrats från tidigare ett halvt prisbasbelopp till tio prisbasbelopp. Inte heller detta bedöms påverka redovisningen på något betydande sätt. Enligt uppdaterad rekommendation lämnas upplysning om nyttjandeperiod även för immateriella anläggningstillgångar.

RKR R1 *Bokföring och arkivering*, RKR R5 *Leasing*, RKR R9 *Avsättningar och ansvarsförbindelser*, RKR R10 *Pensioner*, RKR R13 *Kassaflödesanalys* samt RKR R15 *Förvaltningsberättelse* har uppdaterats, men får ingen väsentlig påverkan på redovisningen.

Enligt RKR R16 *Sammanställda räkenskaper* ska upplysning om koncerninterna förhållanden mellan kommunen och respektive koncernföretag samt mellan koncernföretag lämnas. Uppgiften lämnas på aggregerad nivå då antalet koncernföretag är stort.

Nya rekommendationer

RKR R20 *Redovisning av kommunala pensionsstiftelser* gäller från och med räkenskapsåret 2024. Rekommendationen bedöms ha ytterst marginell påverkan på redovisningen.

RKR R21 *Bidrag till infrastruktur* gäller från och med räkenskapsåret 2024. Rekommendationen har inte föranlett några åtgärder, men en översyn av förekomster och hantering kommer att ske under kommande år.

Rättelser/justeringar

Vid utgången av 2023 fanns en tvist mellan Älvstranden Utveckling AB och exploateringsförvaltningen. Exploateringsförvaltningen minskade av försiktighetsskäl sitt resultat som en följd av kommunfullmäktiges beslut att avsluta en del av projektet för Skeppsbron före färdigställande. Samtidigt kostnadsförde Älvstranden Utveckling AB sina upparbetade poster. Därmed var kommunkoncernens resultat sammantaget 73 mnkr för lågt år 2023, vilket har föranlett ändring av jämförelsetal för 2023 enligt not 24 a. och b.

Under 2023 såldes en omsättningstillgång externt för 63 mnkr av Göteborg Egnahemsbolag AB. Detta realiserades inte i koncernen, som därav visar ett för lågt resultat 2023. Även jämförelsetalen har ändrats för 2023 enligt not 24 a. och b.

Kortfristig del av kommunens leasingskulld redovisas från 2024 som kortfristig skuld. För kommunen justeras jämförelseår 2023 med 461 mnkr mot långfristig skuld.

Hantering med anledning av yttrande från RKR

Från 2024 har kommunerna tagit över ansvaret för förpackningsinsamling från hushåll och samlokaliserade verksamheter och får för det en ersättning från Naturvårdsverket. RKR har med anledning av detta formulerat ett yttrande. Kommunen hanterar redovisningen enligt yttrandet från RKR.

Övriga upplysningar

Från och med 2024 tas erhållna gåvor avseende konst till konstmuseet upp till verkligt värde i balansräkningen när värdet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Tidigare års gåvor redovisas inte i balansräkningen då de inte bedöms uppgå till väsentliga belopp.

Sammanställda räkenskaper

Göteborgs Stads totala ekonomiska ställning och resultat framgår i de sammanställda räkenskaperna och syftar till att ge en sammanfattande och rättvisande bild av den kommunala koncernen.

Enligt LKBR ska årsredovisningen omfatta all verksamhet som bedrivs av kommunen oavsett i vilken organisationsform den bedrivs. Kommunkoncernen består av kommunens nämnder tillsammans med de kommunala koncernföretagen. De senare utgörs av bolag, kommunal- och samordningsförbund där kommunen har ett varaktigt betydande inflytande, vilket i huvudsak tillämpas som ett ägande över 20 procent. En förteckning finns i not 30. Väsentliga förändringar i koncernens sammansättning beskrivs i förvaltningsberättelsens avsnitt om den kommunala koncernen.

I den kommunala koncernen medräknas kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg samt Samordningsförbundet Göteborg. Även Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), med dess hel- och delägda bolag, samt Tolkförmedling Väst utgör per definition kommunala koncernföretag. Dessa undantas däremot i de sammanställda räkenskaperna då dess verksamhet ryms inom gränsen för vad som kan anses vara utan väsentlig betydelse enligt RKR R16 *Sammanställda räkenskaper*.

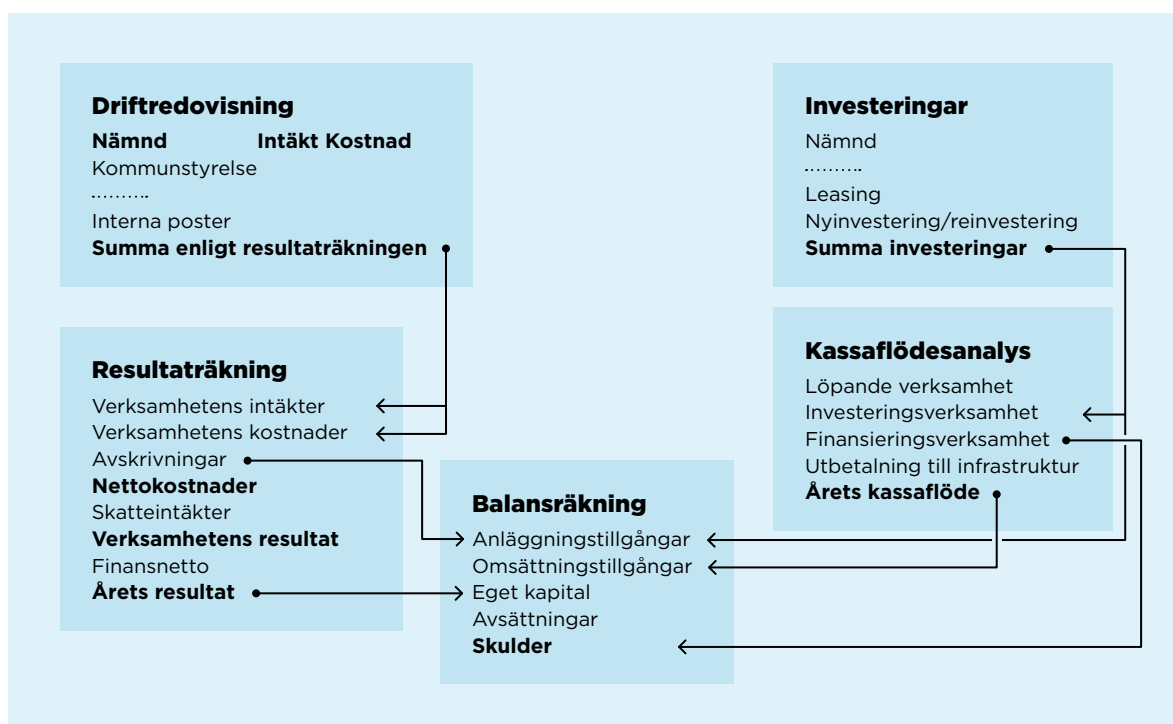
Varken de anknutna stiftelser som kommunstyrelsen förvaltar, eller de stiftelser med egen förvaltning som kommunfullmäktige utser en eller flera styrelseledamöter i, bedöms utgöra kommunala koncernföretag. Skälet är att kommunen inte anses ha ett betydande inflytande över stiftelsernas resultat och ekonomiska ställning. Stiftelserna är helt skilda från kommunens ekonomi, lyder under respektive stiftelseförordnande, är under tillsyn av Länsstyrelsen och eventuella förändringar i ändamålet måste godkännas av Kammarkollegiet.

Konsolideringsprinciper

De sammanställda räkenskaperna upprättas med proportionell konsolidering, så kallad klyvningsmetod. Det innebär att konsolidering sker i proportion till kommunens andel av ett kommunalt koncernföretags intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Respektive underkoncerns bokslut används som underlag för konsolideringen. Mellanhavanden och internvinster av större värde inom den kommunala koncernen har eliminerats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är gjord enligt indirekt modell och följer i allt väsentligt uppställningen i RKR R13 *Kassaflödesanalys*. Kassaflödesanalysen baseras helt på förändringar i balansräkningen. Se not 25 och 26.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga finansiella rapporter.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

Händelser av väsentlig storlek, som inte förväntas inträffa ofta och som saknar samband med den löpande verksamheten, betraktas och redovisas som extraordinära poster. Jämförelsestörande poster är resultat av händelser som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. De utgörs av de poster som undantas för att komma till det som betecknas kommunens strukturella resultat.

Extraordinära poster särredovisas på egna rader och jämförelsestörande poster som en varav-not till resultaträkningen, se not 8.

Drift- och investeringsredovisningen

I enlighet med RKR RI4 *Drift- och investeringsredovisning* lämnas upplysningar om kommunens drift- och investeringsbudgets uppbyggnad samt de för drift- och investeringsredovisningarna mest väsentliga principerna för ekonomistyrning.

Driftredovisning

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna kommunbidrag, nettoanslag, för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Kommunbidragen tilldelas per nämnd.

I sina egna nämndbudgetar fördelar nämnderna kommunfullmäktiges kommunbidrag på de olika verksamheter och organisatoriska enheter som nämnden ansvarar för. Stadens regelverk ger nämnderna rätt att, utifrån vissa förutsättningar, bygga upp och nyttja ett eget kapital. Nämnderna har därmed möjlighet att, inom vissa gränsvärden, budgetera för både positiva och negativa resultat.

Internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Det finns också poster i resultaträkningen som fördelats kalkylmässigt i driftredovisningen. Exempel på detta är personalomkostnader, 47,28 procent, som består av arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension. Ett annat exempel är internränta, 2,25 procent, som påförts nämnderna utifrån det redovisade värdet på aktiverade anläggningstillgångar.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige fastställer i budget årliga investeringsramar per nämnd för en period om

fem år. Kommunfullmäktige ger nämnderna möjlighet att inom ramen för den fastställda femårsbudgeten omfördela medel mellan åren, så länge den beslutade totala investeringsramen inte överskrids för perioden. På samma sätt som för driftverksamheten tilldelas investeringsramarna netto per nämnd. Investeringarna delas in i re- och nyinvestering i kommunfullmäktiges budgetram, och fördelas därefter utifrån denna indelning inom respektive nämnd. För kretslopp och vattennämnden fastställer dock kommunfullmäktige separata investeringsramar för vatten- och avloppsverksamheten, avfallsverksamheten samt för investeringsområdena Skyfall respektive Tekniskt vatten.

Nämnderna fördelar i sina egna budgetbeslut kommunfullmäktiges investeringsramar på de olika investeringsområden och projekt som nämnden ansvarar för. Det förekommer investeringsinkomster i form av bland annat statliga investeringsbidrag och exploateringsbidrag. Kommunfullmäktige beslutar därutöver separat om projektbudgetar för enskilda projekt av principiell beskaffenhet. Dessa utpekade projekt ska hanteras inom nämndernas tilldelade investeringsramar och följs upp löpande i delårs- och helårsrapportering.

Intäkter

Skatteintäkter

Kommunens redovisade skatteintäkt består av preliminära skattebetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning och skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 *Intäkter*. Se not 5.

Övriga intäkter

Göteborgs Energi AB intäktsför i sin helhet anslutningsavgifter för el, gas och fjärrvärme enligt BFNAR 2012:1 i samband med påbörjad leverans av anslutningen. I de sammanställda räkenskaperna har posten justerats till förutbetalad intäkt i enlighet med RKR R2 *Intäkter*. Samtliga intäkter periodiseras linjärt. Se not 2 och 18.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs normalt för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningen påbörjas när tillgången kan tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs normalt inga avskrivningar. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som gör att det är nödvändigt, till exempel verksamhetsförändringar och tekniskskiften.

Från och med 2017 tillämpas komponentavskrivning vid nyanskaffning av byggnader och anläggningar i enlighet med RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar*. I tabell *Avskrivningstider* framgår intervall för nu tillämpade avskrivningstider samt kommunens rekommenderade avskrivningstider vad avser befintliga anläggningar, anskaffade till och med 2016. Jämte dessa framgår bolagens tillämpade avskrivningstider. Se not 4, 9 och 10.

Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång. Enligt rekommendation RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar* framgår att beräkningen ska ske genom att, för varje post, summera anskaffningsvärdet (justerat för hur stor del av året redovisningsenheten innehaft tillgången) för de tillgångar som är föremål för avskrivning och dividerar med de av årets avskrivningskostnader som är hänförliga till dessa tillgångar. Från 2024 ska, enligt RKR R3 *Immateriella anläggningstillgångar*, motsvarande upplysning lämnas även för immateriella anläggningstillgångar, se not 9 respektive 10.

Skäl för att tillämpa en nyttjandeperiod längre än fem år för immateriella anläggningstillgångar ska enligt 9 kap. 10 § LKBR upplysas om. Investeringar i goodwill betraktas i samtliga fall som strategiska och motiverar därför en längre avskrivningsperiod. Rättigheter som är baserade på avtal skrivs av över avtalsperioden.

Avskrivningstider (år)

Anläggning	Kommunen t.o.m. 2016	Kommunen 2024	Bolagen
Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar	3-5	3-5	3-7
Goodwill	5-10	-	5-10
Ledningsrättigheter	-	-	100
Hysesrättigheter	-	-	20
Övriga förvärvade immateriella anläggningstillgångar	5	3-10	3-7
Markanläggningar	20-50	7-100	10-50
Byggnader	20-50	15-80	10-100
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	5-10	5-40	3-25
Kiosker, paviljonger, baracker	10	10	10
Förbättringsutgifter i annans fastighet	-	2-33	10-20
Persondatorer och IT-inventarier	3	3-4	3

Nedskrivningar

Rekommendation RKR R6 *Nedskrivningar* ska tillämpas vid nedskrivning av värdet på en anläggningstillgång som används i sådan kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. Enligt RKR R6 *Nedskrivningar* ska en värdering göras av om servicepotential kvarstår för de nedskrivningar som gjorts inom de kommunala bolagen. Värderingen avser anläggningstillgångar som helt eller delvis är skattefinansierade och/eller regleras av självkostnadsprincipen. Nedskrivningar som överstiger väsentliga belopp har prövats. Om kommunalt ägt bolag gör en nedskrivning baserad på annan princip ska den återföras i sammanställda räkenskaper.

För koncernens bolag görs nedskrivningar och eventuell återföring av dessa utifrån marknads-mässiga värderingar enligt regelverket i BFNAR 2012:1 och avser huvudsakligen byggnader där nedskrivning görs för att anpassa värdet till faktisk hyresnivå. För tillgångar som skrivs ned för verksamheter som bedrivs enligt självkostnads-principen beräknas återvinningsvärdet normalt till anpassat användningsvärde. Se not 4 och 10.

Ränteutgifter i samband med investeringar

Ränteutgifter i samband med investeringar kan enligt RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar* redovisas enligt huvudmetod eller enligt alternativregel. Göteborgs Stad tillämpar sedan 2014 huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnaderna direkt påverkar resultatet. Bolagssektorn följer alternativregeln som innebär att lånekostnaderna

under vissa förutsättningar får belasta anläggningens anskaffningsvärde. I bolagssektorn aktiveras lånekostnader i huvudsak för bolag inom fastighetsbranschen som har avkastningskrav och följer därmed alternativregeln. Vid beräkning av lånekostnad som ska aktiveras har genomsnittlig finansieringskostnad på lån upptagna i investeringssyfte använts. Se not 10.

Tillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Inom Göteborgs Stad betraktas tillgång för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år som anläggningstillgång om beloppet överstiger ett halvt prisbasbelopp. För konst tillämpas avvikande gräns om två prisbasbelopp, med undantag dels för de fall som utgör konstgestaltning enligt den så kallade enprocentregeln, dels för konst som erhållits som gåva. Den avvikande gränsen för konst är ett avsteg från RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar*. Det görs därför att ändamålet med inköpen i första hand är att främja lokal kultur och beloppen dessutom är obetydliga i förhållande till stadens investeringsvolym. Vid reinvestering anger kommunens riktlinje för komponentredovisning regler för att klassificera utbyte av komponent som drift eller investering. För immateriell anläggningstillgång tillämpas tio prisbasbelopp som beloppsgräns. Motsvarande beloppsgränser tillämpas för finansiella leasing-avtal. Se not 9, 10 och 23.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. I de sammanställda räkenskaperna består immateriella anläggningstillgångar av bland annat goodwill. Goodwill utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av förvärvade nettotillgångar. Se not 9.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Komponentredovisning enligt RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar* tillämpas från och med 2017 vid nyanskaffning av materiella anläggningstillgångar. Det innebär att i anläggningen ingående komponenter ges olika avskrivningstid utifrån bedömning av faktisk nyttjandetid. Modellen används även på befintliga anläggningar vid återanskaffning och vid tillkommande komponenter. Förändringen innebär att poster som tidigare klassificerades som driftkostnad för löpande underhåll hädanefter i större utsträckning hanteras som reinvestering.

Bolagen tillämpar sedan 2014 komponentavskrivning för samtliga materiella anläggningstillgångar. Se not 10.

Leasing

Enligt RKR R5 *Leasing* ska ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal, om det innebär att framtida servicepotential eller ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Tillgångar i avtal som är klassificerade som finansiell leasing ska redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Tillgångarnas värde skrivs av med samma modell och avskrivningstid som om de varit köpta. Betalda leasingavgifter redovisas som avskrivning och ränta.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten ska kommunens leasing i lös egendom finansieras genom leasing med Göteborgs Stads Leasing AB som leasegivare. Avtal med Göteborgs Stads Leasing som avser maskiner och inventarier klassificeras som finansiell leasing. Avtalen medför här en ekonomisk risk för leasetagaren som gör att leasingen går att jämföra med köp av tillgången. De avtal som rör fordonsleasing är klassificerade som operationell leasing eftersom

den ekonomiska risken i dessa avtal vilar på leasegivaren. Därutöver finns avtal med Västra Götalandsregionen om hantering av hjälpmedel som klassificeras som operationell leasing då avtalens karaktär medför att den finansiella risken inte övergår till leasetagaren.

Enligt stadens modell för optimering av lokaler både ägs och hyrs lokaler för att skapa flexibilitet för stadens verksamheter. Långsiktigt ska staden enligt kommunfullmäktiges beslut äga verksamhetslokaler (KF 2023-01-26 § 22, rev 2024-11-07 § 451). Hyra av fast egendom görs i huvudsak av helägda koncernföretag. Endast i undantagsfall, och när alternativ saknas, hyrs lokaler av externa hyresvärdar. Närpå samtliga av kommunens hyreskontrakt har klassificerats enligt kriterierna i RKR R5 *Leasing*. Normalt bedöms inte den finansiella risken eller framtida servicepotential övergå till leasetagaren. Avtalen klassificeras därför som operationell leasing. Ett fåtal kontrakt bedöms uppfylla kriterierna i RKR R5 *Leasing* för att utgöra finansiell leasing, men dessa kontrakt bedöms endast utgöra ett mindre värde och redovisas inte som finansiell leasing. Se not 10 och 23.

Finansiella tillgångar

Se avsnittet *Finansiella skulder*.

Bidrag till statlig infrastruktur

Enligt LKBR ska upplysning lämnas om bidrag till statlig infrastruktur. Upplösningstid är satt till 25 år i befintliga projekt. Se not 12.

Omsättningstillgångar

De förråd och lager som finns i Göteborgs Stad utgörs huvudsakligen av material avsett dels för egen verksamhet, dels för uppförande av egna anläggningar samt för reparationer och underhåll. Lager ska värderas utifrån det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Tillämpad gräns för väsentligt värde där värdet måste tas upp utgör 5 mnkr per förvaltning/bolag, men det är frivilligt att redovisa även vid lägre värden.

Eget kapital

Kretslopp- och vattennämndens resultat inom taxefinansierad verksamhet påverkar inte eget kapital. Resultatet redovisas i stället som över-/underuttag och därmed skuld/fordran till abonnent.

Skulder och avsättningar

Finansiella skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas som långfristiga eller kortfristiga poster beroende på deras karaktär. Omklassificering till kortfristig sker när posten förfaller inom tolv månader eller för den del som amorteras inom tolv månader, såvida inget avtal om förlängning finns vid bokslutstillfället. Finansiella tillgångar och skulder upptas till anskaffningsvärdet.

Vidareutlåning till koncernens bolag omklassificeras inte till kortfristig post om bolaget bedömer att skulden kommer att omsättas långfristigt. Utlåning till bolag som bedöms amorteras inom tolv månader klassificeras som kortfristig.

Finansiell leasing redovisas som långfristig eller kortfristig post beroende på karaktär.

För över- och underkurser används effektivräntemetoden från och med 2024. Metodbytet bedöms ha mindre påverkan på resultatet. För avgifter används fortsatt linjär periodisering över lånets löptid.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till den valutasäkrade kursen när sådan finns. I annat fall har omräkning skett till balansdagens kurs enligt uppgift från Riksbanken.

Derivat- och säkringsredovisning

Säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 *Derivat och säkringsredovisning* tillämpas. Dokumentation av säkringsförhållandet upprättas, vilken omfattar syfte med säkringen, beskrivning av karaktären på säkrad risk, identifiering av säkringsinstrument och bedömning av säkrings effektivitet.

Göteborgs Stad räntesäkrar del av skulden genom räntederivat. Syftet är att eliminera variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och fixera räntekostnaderna. Kommunen gör även valutasäkringar genom valutaderivat. Säkringsförhållandets effektivitet bedöms per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumenten med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Swapränta redovisas löpande i resultaträkningen som en del av stadens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen. Effekten av en stängning av derivatkontrakt till följd av att säkringsrelationen upphört resultatförs direkt. Se not 18 och 19.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att all pension som intjänats före år 1998 i tidigare pensionsavtal redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och tas inte upp som avsättning i balansräkningen. Framtida förväntad särskild löneskatt tas också upp inom linjen. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Se not 21.

Pensionsförmåner intjänade i pensionsavtal från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av upptagen pensionsavsättning. Se not 16.

Avgiftsbestämd pension inklusive löneskatt ingår i posten övriga upplupna personalkostnader under kortfristiga skulder. Se not 19.

Göteborgs Stad beräknar aktuell pensions-skuld för anställda i kommunen enligt angivna riktlinjer, RIPS. Pensionsåtaganden för personer anställda i de kommunala bolagen redovisas enligt BFNAR 2012:1.

Avsättningar

Avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp, och får endast avse legala förpliktelser. RKR R9 *Avsättningar och ansvarsförbindelser* anger att uppgift om förväntad tidpunkt samt osäkerhet vad gäller utflöde av resurser för varje avsättning ska ges. Detta sker inte eftersom det skulle vara alltför omfattande att ange detta för varje post då dessa är grupperade. Enligt rekommendationen ska informella förpliktelser som redovisats som avsättningar i kommunala bolag omklassificeras till ansvarsförbindelser i de sammanställda räkenskaperna. Avsättningar överstigande väsentligt belopp har prövats. Se not 17.

Deponier

Avsättningar för återställning av deponier har för kommunen tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Dessa nuvärdesberäknas när belopp bedöms uppgå till ett betydande värde.

Avsättning för återställande av deponier för den kommunala koncernen görs med successiva avsättningar med hänsyn taget till den återstående livslängden av deponin. Renovakoncernens avsättningar för återställande av deponier nuvärdesberäknas enligt regelverket i K3 och

överensstämmer med RKR R9 *Avsättningar och ansvarsförbindelser*.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit genom skillnader mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på anläggningstillgångar, avsättningar och skattemässiga underskott.

Medfinansiering till statlig infrastruktur

Ingångna avtal om lämnade bidrag till staten eller annan juridisk person för investeringar i anläggningstillgång som Göteborgs Stad inte kommer

att äga eller förfoga över, redovisas normalt som kostnad i resultaträkningen och avsättning i balansräkningen när avtal tecknas.

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan anges i direkt anslutning därtill. Ansvarsförbindelser utgörs av möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden. Bland dessa återfinns kommunens borgensåtagande och pensionsåtaganden som är tidigare än 1998. Se not 20, 21 och 22. Pensionsåtagandet i sin helhet finns också beskrivet i förvaltningsberättelsen under avsnittet *Upplysning om pensionsförpliktelser*.

2. Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Försäljningsintäkter	8 924	9 298	514	499
Taxor och avgifter	3 403	3 085	3 578	3 230
Hyror och arrenden*	9 852	9 316	1 631	1 562
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	2 526	2 421	2 499	2 412
Bidrag och gåvor från privata aktörer	33	29	33	29
Offentliga bidrag (investeringar)	115	113	115	113
EU-bidrag	24	8	16	8
Övriga bidrag	770	681	650	615
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	3 418	3 341	1 806	2 001
Intäkter från exploateringsverksamhet	1 014	1 050	1 014	1 050
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	569	196	335	118
Övriga verksamhetsintäkter	679	746	-	-
Summa verksamhetens intäkter	31 327	30 284	12 191	11 637

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

* Specifikation tomträttsavgälder

Kategori	Antal (st)		Yta (m²)		Marktaxeringsvärde (mnkr)		Intäkter (mnkr)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Småhus	8 667	8 676	3 018 898	3 024 607	18 069	15 225	123	117
Flerfamiljshus	798	795	4 553 174	4 553 411	25 892	26 177	212	206
Industri	338	333	2 226 384	2 238 647	1 310	1 304	68	68
Övrigt	355	356	3 190 357	3 260 096	427	396	58	57
Summa	10 158	10 160	12 988 813	13 076 761	45 698	43 102	461	448

Friköp av småhustomträtter där upplåtelsen varat i mindre än tio år sker till marknadspris. Om upplåtelsen varat i mer än tio år sker friköp till 65 procent av gällande marktaxeringsvärde.

Friköp av övriga kategorier sker i särskild ordning.

3. Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Personalkostnader exklusive sociala avgifter och pensionskostnader	-22 109	-21 641	-18 172	-17 913
Sociala avgifter inkluderat löneskatt	-7 854	-7 607	-6 413	-6 269
Pensionskostnader	-3 444	-2 904	-3 082	-2 510
Lämnade bidrag	-3 730	-2 623	-3 730	-2 623
Köp av huvudverksamhet	-10 366	-9 642	-10 363	-9 635
Lokal- och markhyror	-1 419	-1 230	-1 651	-1 567
Bränsle, energi, vatten m.m.	-1 947	-6 511	-481	-411
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	-13 233	-9 188	-6 187	-6 331
Realisationsförluster och utrangeringar	-415	-93	-61	-119
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-80	-223	-80	-223
Aktuell och uppskjuten bolagsskatt	-268	5	-	-
Summa verksamhetens kostnader	-64 865	-61 657	-50 220	-47 601

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

4. Avskrivningar och nedskrivningar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Avskrivning immateriella tillgångar	-42	-28	-2	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-4 416	-4 315	-1 770	-1 643
Avskrivning maskiner och inventarier	-1 339	-1 153	-779	-694
Nedskrivning/återföring av nedskrivning	11	-577	-	10
Summa av- och nedskrivningar	-5 786	-6 073	-2 551	-2 327

5. Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Preliminär kommunalskatt	36 125	34 374	36 125	34 374
Preliminär slutavräkning innevarande år	113	469	113	469
Slutavräkningsdifferens föregående år	-152	153	-152	153
Summa skatteintäkter	36 086	34 996	36 086	34 996

6. Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Inkomstutjämning	3 323	3 097	3 323	3 097
Kostnadsutjämning	-1 415	-1 391	-1 415	-1 391
Regleringsbidrag/avgift	1 846	1 391	1 846	1 391
Kommunal fastighetsavgift	980	948	980	948
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	343	413	343	413
Övriga bidrag i utjämningssystemet	-	-	-	-
Övriga generella bidrag från staten	88	70	88	70
Summa generella statsbidrag och utjämning	5 165	4 528	5 165	4 528

Erhållna, ej intäktsredovisade, generella statsbidrag uppgår till 31 mnkr

Generella statsbidrag	Ej intäktsförda	Ursprungligt belopp
Utökad bemanning av SSK inom VOB 2024	31 mnkr (juni 2024–dec 2025, 12 mån kvar)	50 mnkr

7. Finansiella intäkter och kostnader

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Utdelning på aktier och andelar	9	-28	16	-
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	-	-	951	315
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	12	9	5	9
Ränteintäkter	91	99	84	67
Ränteintäkter koncernföretag	-	-	1 480	1 109
Borgensavgifter	1	0	7	9
Övriga finansiella intäkter	242	53	20	52
Summa finansiella intäkter	355	133	2 563	1 561
Räntekostnader	-1 321	-1 046	-1 584	-1 281
Räntekostnader koncernföretag	-	-	-69	-70
Finansiell kostnad förändring av pensionsavsättning	-510	-372	-447	-334
Övriga finansiella kostnader	-43	-26	-235	-39
Summa finansiella kostnader	-1 874	-1 444	-2 335	-1 724

8. Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Ingår i not	Kommun	
		2024	2023
Resultat försäljning anläggningstillgång		321	127
Resultat försäljning exploateringsfastighet		487	327
Resultat övrig exploateringsverksamhet		265	473
Utdelning från koncernföretag*	7	750	315
Avsättning medfinansiering statlig infrastruktur Göteborg-Borås	2	-1 100	-
Summa jämförelsestörande poster		723	1 242
Specifikation:			
Realisationsvinst försäljning materiell anläggningstillgång	2	335	118
Realisationsförlust försäljning materiell anläggningstillgång	3	-18	-
Realisationsvinst försäljning finansiell anläggningstillgång	7	4	9
Övriga försäljningsrelaterade kostnader	3,7	0	0
Resultat försäljning anläggningstillgång		321	127
Försäljningspris exploateringsfastighet	2	567	551
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	3	-110	-216
Förändring framtida åtaganden	3	30	-8
Resultat försäljning exploateringsfastighet		487	327
Exploateringsbidrag**	2	369	487
Medfinansiering från exploatör	2	78	14
Övriga exploateringsrelaterade intäkter	2	4	0
Medfinansiering till stat och region	3	-140	-21
Övriga exploateringsrelaterade kostnader	3	-46	-7
Resultat övrig exploateringsverksamhet		265	473

* Inkluderar kapitaltillskott från kommunstyrelsen till Göteborgs Stadshus AB med -200 mnkr.

** Inkluderar värde avseende allmän plats överlåten från exploatör.

Bedömning har endast gjorts av jämförelsestörande poster för kommunen.

9. Immateriella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	-	-	-	-
Anskaffning	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	0	0	0	0
Ingående ack. avskrivningar	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-	-	-	-
Utgående ack. avskrivningar	0	0	0	0
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	0	0	0	0
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	-	-	-	-
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	1 383	1 332	23	23
Anskaffning	107	50	9	-
Försäljningar/utrangeringar	-2	-1	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-59	2	75	-
Utgående anskaffningsvärde	1 429	1 383	107	23
Ingående ack. avskrivningar	-991	-962	-23	-23
Försäljningar/utrangeringar	-179	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	334	1	-	-
Årets avskrivningar	-42	-30	-3	-
Utgående ack. avskrivningar	-878	-991	-26	-23
Ingående ack. nedskrivningar	-67	-67	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	-67	-67	0	0
Utgående redovisat värde	484	325	81	0
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	31,8	42,4	8,5	4,3
Summa immateriella anläggningstillgångar	484	325	81	0
Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	325	303	0	0
Anskaffning	107	50	9	-
Försäljningar/utrangeringar	-181	-1	-	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	-42	-30	-3	-
Övriga förändringar	275	3	75	-
Redovisat värde vid årets slut	484	325	81	0

Samtliga värden för jämförelseår 2023 avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar har flyttats till förvärvade.

10. Materiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	177 030	167 957	64 590	59 547
Anskaffning	11 420	10 445	6 546	5 605
Försäljningar/utrangeringar	-1 957	-928	-970	-315
Omklassificeringar/överföringar	987	-444	-306	-247
Utgående anskaffningsvärde	187 480	177 030	69 860	64 590
Ingående ack. avskrivningar	-65 230	-61 403	-19 584	-18 133
Försäljningar/utrangeringar	1 128	477	849	193
Omklassificeringar/överföringar	159	-84	2	-1
Årets avskrivningar	-4 416	-4 220	-1 770	-1 643
Utgående ack. avskrivningar	-68 359	-65 230	-20 503	-19 584
Ingående ack. nedskrivningar	-2 756	-2 364	-2	-12
Försäljningar/utrangeringar	16	7	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-4	178	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	15	-577	-	10
Utgående ack. nedskrivningar	-2 729	-2 756	-2	-2
Utgående redovisat värde	116 392	109 044	49 355	45 004
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	35,0	34,4	30,3	30,6
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	21 000	17 900	9 241	8 228
Anskaffning	4 748	3 580	1 640	1 080
Försäljningar/utrangeringar	-442	-373	-32	-7
Omklassificeringar/överföringar	-1 463	-107	100	-60
Utgående anskaffningsvärde	23 843	21 000	10 949	9 241
Ingående ack. avskrivningar	-9 317	-8 443	-4 051	-3 547
Försäljningar/utrangeringar	375	313	17	6
Omklassificeringar/överföringar	-114	32	99	179
Årets avskrivningar	-1 340	-1 219	-773	-689
Utgående ack. avskrivningar	-10 396	-9 317	-4 708	-4 051
Ingående ack. nedskrivningar	-74	-112	0	0
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	3	38	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-4	0	-	0
Utgående ack. nedskrivningar	-75	-74	0	0
Utgående redovisat värde	13 372	11 609	6 241	5 190
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	14,6	14,3	13,1	12,7
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	400	323	145	125
Anskaffning	26	16	9	13
Försäljningar/utrangeringar	0	0	-	-
Omklassificeringar/överföringar	84	61	8	7
Utgående anskaffningsvärde	510	400	162	145

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående ack. avskrivningar	-138	-110	-39	-35
Försäljningar/utrangeringar	0	0	-	-
Omklassificeringar/överföringar	0	-8	-	-
Årets avskrivningar	-24	-20	-6	-4
Utgående ack. avskrivningar	-162	-138	-45	-39
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	348	262	117	106
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	15,2	14,8	16,0	20,0
Summa materiella anläggningstillgångar	130 112	120 915	55 713	50 300
Materiella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	120 915	113 748	50 300	46 173
Anskaffning	16 194	14 040	8 195	6 698
Försäljningar/utrangeringar	-879	-504	-137	-123
Nedskrivningar	11	-577	0	10
Avskrivningar	-5 781	-5 459	-2 549	-2 337
Övriga förändringar	-348	-333	-96	-121
Redovisat värde vid årets slut	130 112	120 915	55 713	50 300
Specifikation: Varav leasing				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	-	-	4 802	4 260
Ackumulerade avskrivningar	-	-	-3 178	-2 800
Nedskrivningar	-	-	-	-
Utgående redovisat värde	0	0	1 624	1 460
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	-	-	9,5	9,1
Specifikation: Varav pågående				
Ingående anskaffningsvärde	19 642	17 557	10 423	9 086
Anskaffning	16 194	14 040	8 195	6 698
Överföringar	-16 544	-11 635	-6 987	-5 361
Försäljningar/utrangeringar	-490	-287	-	-
Nedskrivningar	-38	-212	-	-
Övrigt	2 116	178	-	-
Utgående redovisat värde	20 880	19 642	11 632	10 423

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

För koncernen som helhet tillkommer nedskrivningar om 192 mnkr och återförda nedskrivningar om 267 mnkr. De nedskrivningar som gjorts av bolag och som återförts i den kommunala koncernen har reverserats med 59 mnkr till följd av upplösningar och återföringar i bolagens nedskrivningar.

För koncernen ingår värde av aktiverade lånekostnader med 658 mnkr, vilket är en minskning netto under året med 27 mnkr (föregående år tillkom 19 mnkr). Räntesats uppgår till 3,0 procent (föregående år 1,9 procent).

11. Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Aktier och andelar i:*				
Göteborgs Stadshus AB	-	-	9 451	9 451
Kommuninvest ekonomisk förening	489	451	489	451
Övriga bolag, bostadsrätter och grundfondskapitalstiftelser	78	83	17	17
Långfristig utlåning till koncernföretag	-	-	48 169	43 864
Övriga långfristiga fordringar	708	667	2	21
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 275	1 201	58 128	53 804

* En samlad förteckning över Göteborgs Stads ägarintressen finns i not 30.

12. Bidrag till infrastruktur

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Bidrag till Trafikverket				
Totalt bidrag	37	33	37	33
Ackumulerad upplösning	-10	-9	-10	-9
<i>varav årets upplösning</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>
Summa bidrag till infrastruktur	27	24	27	24

Det ursprungliga sammanlagda bidraget har uppgått till 37 mnkr. Utgående värde avser åtta projekt för gång- och cykelbana, cirkulationsplats och pendelparkering. Det största projektet motsvarar ett ursprungsbelopp på 15 mnkr. Tid för upplösning är 25 år för samtliga projekt. Årets upplösning är -1 mnkr (föregående år -1 mnkr) och den ackumulerade upplösningen uppgår till 10 mnkr.

13. Förråd, lager och exploateringsfastigheter

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Förråd och lager	1 513	865	86	85
Exploateringsfastigheter	1 328	1 723	1 328	1 305
Summa förråd	2 841	2 588	1 414	1 390
Specifikation: Exploateringsfastigheter				
Ingående värde	1 723	1 631	1 305	1 274
Årets utgifter	174	379	174	189
Uttag bokfört värde	-182	-355	-182	-222
Omklassificering/omvärdering	-387	68	31	64
Summa exploateringsfastigheter	1 328	1 723	1 328	1 305

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

14. Fordringar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Kundfordringar	2 049	2 108	746	653
Kundfordringar, koncernföretag	-	-	149	240
Fordringar moms	410	416	380	374
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar*	215	216	215	216
Fordran kommunal fastighetsavgift	528	468	528	468
Kommunalskattfordringar	430	1 308	430	1 308
Övriga kortfristiga fordringar	2 069	1 798	599	727
Övriga kortfristiga fordringar, koncernföretag	-	-	674	372
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 409	2 843	2 089	1 833
Summa kortfristiga fordringar	8 110	9 157	5 810	6 191

* Av beloppet utgör 124 mnkr upplupna riktade statsbidrag.

15. Eget kapital

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående eget kapital	47 079	46 312	36 131	35 061
<i>varav justering av eget kapital</i>	<i>183</i>	<i>13</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Årets resultat	408	767	899	1 070
Utgående eget kapital	47 670	47 079	37 030	36 131
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>5 844</i>	<i>5 844</i>	<i>5 844</i>	<i>5 844</i>

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

Av justering eget kapital avser 176 mnkr ägartillskott i samband med bildandet av gemensamt styrt bolag inom koncernen Göteborgs Hamn.

16. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Förmånsbestämd ålderspension	7 073	5 609	5 780	4 330
Avtalspension, visstidspension m.m.	7	9	7	9
Summa pensioner	7 080	5 618	5 787	4 339
Löneskatt	1 491	1 142	1 404	1 053
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	8 571	6 760	7 191	5 392
Specifikation: Avsättningens förändring över året				
Ingående avsättning	6 760	5 559	5 392	4 265
Nya förpliktelser under året	1 675	1 166	1 594	1 036
<i>varav nyintjänad pension</i>	<i>1 195</i>	<i>752</i>	<i>1 152</i>	<i>697</i>
<i>varav ränte- och basbeloppsuppräknig</i>	<i>560</i>	<i>437</i>	<i>447</i>	<i>334</i>
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	<i>2</i>	<i>-7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>varav pension till efterlevande</i>	<i>-2</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	<i>8</i>
<i>varav övrigt</i>	<i>-80</i>	<i>-18</i>	<i>-10</i>	<i>-3</i>
Årets utbetalningar	-214	-191	-146	-129
Årets förändring särskild löneskatt	350	226	351	220
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	8 571	6 760	7 191	5 392

Aktualiseringsgrad 100 procent (föregående år 100 procent). Antal förtroendevalda med visstidspension 8 (föregående år 8).

17. Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
A. Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	85	88	19	19
Periodens avsättningar	9	8	-	-
lanspråktaga avsättningar	-12	-11	-1	0
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	-	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	82	85	18	19
B. Avsatt för infrastrukturåtgärder				
Redovisat värde vid årets början	242	224	242	224
Periodens avsättningar	1 097	22	1 097	22
lanspråktaga avsättningar	-22	-4	-22	-4
Outnyttjade belopp som återförts	-18	-	-18	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	1 299	242	1 299	242

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
C. Avsatt för åtgärder inom byggsektorn				
Redovisat värde vid årets början	1 171	1 569	89	83
Periodens avsättningar	518	153	2	24
Ianspråktaga avsättningar	-339	-523	-23	-17
Outnyttjade belopp som återförts	-8	-28	-8	-1
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	1 342	1 171	60	89
D. Avsatt för miljöåtgärder				
Redovisat värde vid årets början	55	67	25	25
Periodens avsättningar	1	-	-	-
Ianspråktaga avsättningar	-1	-12	-1	0
Outnyttjade belopp som återförts	-10	0	-10	0
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	45	55	14	25
E. Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	274	228	14	8
Periodens avsättningar	32	60	17	8
Ianspråktaga avsättningar	-15	-13	-1	-1
Outnyttjade belopp som återförts	-23	-1	-2	-1
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	268	274	28	14
F. Uppskjutna skatter				
Redovisat värde vid årets början	3 812	3 837	-	-
Periodens avsättningar	214	82	-	-
Ianspråktaga avsättningar	0	-71	-	-
Outnyttjade belopp som återförts	-14	-7	-	-
Omklassificering	40	-29	-	-
Utgående avsättningar	4 052	3 812	0	0
Summa ingående balans	5 639	6 013	389	359
Summa periodens avsättningar	1 871	325	1 116	54
Summa ianspråktaget	-389	-634	-48	-22
Summa outnyttjade belopp som återförts	-73	-36	-38	-2
Omklassificering	40	-29	-	-
Summa utgående balans	7 088	5 639	1 419	389

Kommunala koncernen

Inga avsättningar har bedömts vara informella förpliktelser som därmed skulle ha omklassificerats till ansvarsförbindelse.

A. Deponi

Avsättningen för återställande av deponi avser, förutom kommunens del om 18 mnkr, återställande av deponier inom Renovakoncernen. Dessa avser deponierna i Tagene, Torsviken och Fläskebo. IB 66 mnkr har sammantaget minskat till 64 mnkr och av dessa utgör Tagene 38 mnkr. Avsättningarna i Renova nuvärdesberäknas och har minskat avsättningen med 0,8 mnkr.

B. Infrastruktur

Se kommunen.

C. Åtgärder inom byggsektorn

Avsättningen för åtgärder inom byggsektorn avser, förutom kommunens avsättningar som minskat från 89 till 60 mnkr, till större del framtida åtaganden i byggprojekt inom Älvstrandenkoncernen. Dessa avsättningar har sammantaget ökat med 201 mnkr från 1045 mnkr till 1246 mnkr och består främst av:

- Masthuggskajen, årets ingående avsättning om 794 mnkr har ökat med 227 mnkr till 1021 mnkr, till följd av dels ny avsättning med 483 mnkr, dels har ianspråktagits 256 mnkr. Avsättningen beräknas ha ett löpande utflöde till och med 2031. Ytterligare avsättning kopplad till entreprenadverksamhet på Halvön, IB 71 mnkr, har gjorts med 4 mnkr. Projektet beräknas pågå till och med 2025, men det råder osäkerhet både om och när i tid eventuell utflöde kommer att ske.
- Lindholmshamnen, IB 69 mnkr har ianspråktagits med 37 mnkr och UB är 32 mnkr. Avsättningen förväntas ha ett utflöde till och med 2025.
- Frihamnen, IB 44 mnkr har en tillkommande avsättning om 9 mnkr.
- Sannegården, IB 33 mnkr är i princip oförändrad. UB uppgår till 32 mnkr och avsättningen har ett förväntat löpande utflöde fram till 2030.
- Celsiusgatan, IB 32 mnkr och UB 29 mnkr.
- Higab AB redovisar löpande avsättningar avseende olika byggprojekt med sammantaget IB 30 mnkr och UB 36 mnkr. Även inom Förvaltnings AB Framtiden finns en löpande avsättning med IB om 7 mnkr och UB 3 mnkr.

D. Miljöåtgärder

Avsatt för miljöåtgärder avser, förutom kommunens avsättning om 14 mnkr, avsättning inom Göteborg Energikoncernen kopplat till löpande konstaterade framtida miljöåtgärder, exempelvis återställande av mark, där IB om 22 mnkr är oförändrat.

Även resterande belopp är oförändrade och omfattar dels avsatt för sanering Färjenäs markområde hos Räddningstjänsten Storgöteborg, dels avsatt hos Gryaab för marksanering Färjestaden om 4 mnkr vardera.

E. Övriga avsättningar

Övriga avsättningar består, förutom kommunens avsättning om 28 mnkr, till stor del av avsatt för oreglerade skador inom Försäkrings AB Göta Lejon och där ianspråktagna medel med 8 mnkr ger ett UB om 214 mnkr. Under året har tillkommit en ny avsättning hos Higab AB med 11 mnkr avseende eventuell återbetalning av årshyra Casinot. Avsättning hos Spårvägen AB om 21 mnkr för uppkommen tvist i samband med byggnation av ny verkstad har återförts under året. Hos Spårvägen finns även en avsättning kopplat till utbyte av hjulaxlar, där arbetet beräknas pågå under en femårsperiod med UB 11 mnkr.

Kommunen

A. Deponi

Kommunens avsättning avser återställande av stadens 17 nedlagda deponier vars miljöskyddsåtgärder kretslopp och vattennämnden ansvarar för. Brudaremossens deponi är störst av deponierna och står för den största andelen av återställningskostnaderna. Avsättningens storlek är svår att beräkna eftersom återställningsbehovet förändras. Det kan ske förändringar i miljön men även på grund av nya tekniska lösningar. Löpande förbättringsåtgärder pågår på samtliga deponier. Kommunens avsättning för återställande av deponier nuvärdesberäknas inte eftersom effekten är av mindre värde.

B. Infrastruktur

År 2014 slöt kommunen avtal om medfinansiering för utbyggnad av E20 och avtalet är ett underavtal mellan Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) och Göteborgs Stad. Betalplanen för medfinansiering innebär i dagsläget en slutreglering 2026. År 2014 slöts även medfinansieringsavtal avseende nedsänkning av E45 för att möjliggöra nya Hisingsbron och stadsutveckling. Gator Backaplan omfattar medfinansiering för åtgärder på den statliga infrastrukturen som är en förutsättning för stadens planerade stadsutveckling. Åtgärderna har förskjutits i tid och förnyade avtal tecknades år 2021 efter omtag i stadens och Trafikverkets gemensamma projekt. Under 2024 avtalades om satsning på järnväg mellan Göteborg och Borås. Göteborgs medfinansiering av detta projekt innebär att en avsättning gjorts med 1,100 mnkr. Dessa kostnadsfördes i sin helhet i kommunen under 2024.

C. Åtgärder inom byggsektorn

Avsättningen avser framtida åtaganden som kommunen har gentemot exploatören vid försäljningstillfället såsom ledningsflyttar, avetableringar och utredningar.

D. Miljöåtgärder

Avsättningen avser framtida åtaganden som kommunen har gentemot exploatören vid försäljningstillfället såsom marksanering.

E. Övriga avsättningar

Övriga avsättningar avser förväntade skadestånd, vite och oreglerade skador m.m.

18. Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Skulder till banker och kreditinstitut	49 276	45 869	47 884	43 462
Skulder till koncernföretag	-	-	415	418
Långfristig leasingskuld	-	-	1 118	999
Övriga långfristiga skulder	145	102	40	16
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	1 328	1 127	984	812
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4 406	4 077	4 250	3 963
Summa långfristiga skulder	55 155	51 175	54 691	49 670
Långfristiga skulder förändring över året				
Ingående långfristig skuld	51 175	47 081	49 670	44 311
Nyupptagna låneskulder	13 233	11 923	13 216	11 900
Minskning av räntebärande skuld	-9 816	-8 278	-8 787	-6 939
Periodisering över- och underkurser	-10	24	-10	24
Förändring leasingskuld	-	-	119	118
Förändring övriga långfristiga skulder	43	-4	24	-4
Förändring förutbetalda intäkter	530	429	459	260
Summa utgående långfristig skuld	55 155	51 175	54 691	49 670
Anläggnings-/anslutningsavgifter återstående antal år (vägt snitt)	45,9	43,1	60,8	57,3
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	47,1	48,5	48,3	48,5
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta (%)	2,3	2,0	2,7	2,5
Genomsnittlig ränta exklusive derivat (%)	3,0	2,8	3,1	2,9
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	3,1	3,1	3,0	2,9
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat (år)	2,0	1,9	2,0	1,9
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	3,3	3,2	3,3	3,3
Lån som förfaller inom 0–1 år (%)	20	22	19	21
Lån som förfaller inom 1–2 år (%)	13	17	13	16
Lån som förfaller 2–5 år (%)	51	44	52	46
Lån som förfaller 5+ år (%)	16	17	16	17
Säkringsinstrument				
Nominellt belopp ränteswappar	18 500	18 400	13 300	11 000
Marknadsvärde ränteswappar	128	257	-4	-9
Säkrad skuld i utländsk valuta	2 048	2 048	2 048	2 048
Marknadsvärde Cross currency-swappar	-104	-66	-104	-66

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

Offentliga investeringsbidrag periodiseras i intervallet 10 till 80 år beroende på nyttjandeperiod för den komponent/tillgång bidraget avser. För äldre inkomster (innan komponentredovisning infördes 2017) tillämpas upplösning på i huvudsak 33 år. Nyttillkomna anslutningsavgifter periodiseras hos kretslopp och vattennämnden från och med 2021 på 80 år (tidigare 50 år).

För koncernen tillkommer justering avseende Göteborg Energi AB:s anslutningsavgifter, vilka uppgår till 344 mnkr. Av dessa har 183 mnkr tillkommit under året (föregående år 190 mnkr) och de periodiseras över fem år enligt en förenklad modell för att möta nedlagda kostnader. Även ett offentligt investeringsbidrag om 35 mnkr (föregående år 113 mnkr) hos Göteborgs Hamn AB har justerats till långfristig skuld. Ingen periodisering har skett för det nyttillkomna bidraget 2024.

19. Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Skulder till banker och kreditinstitut	12 671	12 630	11 524	11 442
Skulder till koncernföretag	-	-	2 072	1 738
Leverantörsskulder	3 895	4 361	2 483	2 925
Moms och punktskatter	31	62	0	0
Personalens skatter, avgifter och avdrag	500	502	366	363
Retroaktiva löner och OB-ersättning*	746	718	746	718
Semester- och övertidsskuld*	1 629	1 614	1 382	1 476
Övriga upplupna personalkostnader	1 099	1 044	1 066	1 003
Kommunalskatteskulder	-	-	-	-
Kortfristig del av långfristig leasingsskuld	-	-	505	461
Övriga kortfristiga skulder**	1 548	827	362	284
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 169	4 666	1 422	1 625
Summa kortfristiga skulder	26 288	26 424	21 928	22 035
Marknadsvärden swappar				
Säkrad skuld i utländsk valuta	1 081	3 084	1 081	3 084
Valutaswappar	7	-206	7	-206

Jämförelsetal för 2023 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

* Inkluderar upplupna sociala avgifter.

** Av beloppet utgör 31 mnkr förutbetalda generella statsbidrag och 133 mnkr utgör förutbetalda riktade statsbidrag samt 49 mnkr statsbidrag som skall återbetalas.

20. Panter och därmed jämförliga säkerheter

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Fastighetsinteckningar	18	28	-	-
Övriga ställda säkerheter*	487	497	-	-
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	505	525	0	0

* Posten för 2024 består av:

- 410 mnkr (föregående år 380 mnkr) avseende tillgångar som är registerförda för skuldtäckning av de försäkringstekniska avsättningarna hos Göta Lejon AB. I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna.
- 77 mnkr (föregående år 117 mnkr) hänförligt till Göteborg Energi Din El AB:s ställda kontanter som säkerhet för sin handel på Nasdaq.

21. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Pensionsförpliktelser PA-KL aktiva	1 960	2 206	1 952	2 198
Pensionsförpliktelser PA-KL pensionärer	6 091	5 649	6 023	5 579
Pensionsförpliktelser livränta	265	263	265	263
Summa pensionsförpliktelser PA-KL	8 316	8 118	8 240	8 040
Pensionsförpliktelser chefsavtal	-	-	-	-
Pensionsförpliktelser övrigt	6	5	6	5
Garantiåtaganden FPG/PRI	8	7	-	-
Summa totala pensionsförpliktelser	8 330	8 130	8 246	8 045
Särskild löneskatt	2 016	1 969	2 000	1 952
Summa pensionsförpliktelser och särskild löneskatt	10 346	10 099	10 246	9 997
Specifikation: Ansvarsförbindelsens förändring över året				
Ingående ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	10 099	9 988	9 997	9 875
Nya förpliktelser under året	779	606	773	609
<i>varav ränte- och basbeloppsuppräknings</i>	637	655	631	649
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	-	-	-	-
<i>varav pension till efterlevande</i>	-	-	-	-
<i>varav övrigt</i>	142	-49	142	-40
Årets utbetalningar	-579	-518	-572	-511
Årets förändring särskild löneskatt	47	23	48	24
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	10 346	10 099	10 246	9 997

För kommunen har gjorts inlösen av pensionsförpliktelser inom ansvarsförbindelsen år 2001 med 420 mnkr, 2002 med 260 mnkr samt 2016 med 20 mnkr, sammantaget 700 mnkr.

22. Övriga ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Borgensåtagande för lån och pensionsåtaganden egna bolag				
Göteborgs Hamn AB	-	-	454	442
Göteborg Energi AB	-	-	10	10
Higab AB	-	-	296	584
Göteborgs Stadshus AB	-	-	1570	2 396
Förvaltnings AB Framtiden	-	-	412	412
Övriga bolag	-	-	215	229
Summa borgensförbindelser egna bolag	0	0	2 957	4 073
Övriga borgensförbindelser externt				
Småhus – statliga bostadslån	-	-	-	-
Stiftelser	388	401	388	401
Föreningar	125	148	125	148
Övrigt	1	0	0	0
Summa borgensförbindelser externt	514	549	513	549
Övriga förpliktelser				
Moderbolagsgaranti*	798	771	-	-
Övriga ansvarsförbindelser	142	143	-	-
Summa övriga förpliktelser	940	914	0	0
Summa övriga ansvarsförbindelser	1 454	1 463	3 470	4 622

* Moderbolagsgaranti har lämnats av Göteborg Energi AB till förmån för clearingmotpart som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB:s finansiella elhandel om 574 mnkr (föregående år 555 mnkr). Moderbolagsgaranti har också lämnats till förmån för balansansvarig som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB:s fysiska elhandel om 224 mnkr (föregående år 216 mnkr).

Göteborgs Stad har i november 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Kommuninvests totala förpliktelse uppgick 2024-12-31 till 601 mdkr och totala tillgångar till 604 mdkr. Göteborgs Stads del i borgensansvaret är 2,4 procent, 15 mdkr.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Kommunens borgen för pensionsåtaganden hos vissa kommunala bolag, kommunalförbund och stiftelser uppgick vid årsskiftet till 741 mnkr. Göteborgs Stad har under 2024 infriat borgensåtaganden om 1,5 mnkr.

23. Leasing

Belopp i mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Finansiell leasing				
Leasetagare				
Redovisat värde per balansdag för maskiner och inventarier	-	-	1 624	1 460
Nuvärde minimileaseavgifter	-	-	1 778	1 586
<i>varav förfall inom 1 år</i>	-	-	505	461
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	-	-	957	860
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	-	-	316	265
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	-	-	-	-
Beräknad implicit ränta (%)	-	-	3,18	2,57
Leasegivare				
Externa fordringar	469	513	-	-
Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal	488	830	-	-
<i>varav förfall inom 1 år</i>	60	60	-	-
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	232	231	-	-
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	196	539	-	-
Operationell leasing				
Leasetagare				
Räkenskapsårets betalda leasingavgifter	718	1 162	2 006	2 392
Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal	3 761	4 170	3 718	6 430
<i>varav förfall inom 1 år</i>	793	322	952	607
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	1 941	1 573	2 114	2 700
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	1 027	2 275	652	3 123
Leasegivare				
Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal	10 174	10 942	1 102	1 162
<i>varav förfall inom 1 år</i>	2 136	1 979	420	266
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	4 803	5 069	411	495
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	3 235	3 894	271	401

24 a. Effekter jämförelseår 2023 - resultaträkning

Belopp i mnkr Utdrag:	Not	Kommunkoncern			Kommun		
		2023	+/-	2023	2023	+/-	2023
Verksamhetens intäkter	2	30 221	63	30 284	11 637	-	11 637
Verksamhetens kostnader	3	-61 730	73	-61 657	-47 601	-	-47 601
Verksamhetens nettokostnader		-37 582	136	-37 446	-38 291	0	-38 291
Verksamhetens resultat		1 942	136	2 078	1 233	0	1 233
Resultat efter finansiella poster		631	136	767	1 070	0	1 070
Årets resultat		631	136	767	1 070	0	1 070

Kommunkoncernens resultat var 136 mnkr för lågt 2023:

- 73 mnkr beror på att exploateringsförvaltningen av försiktighetsskäl minskade sitt resultat på grund av pågående tvist gentemot Älvstranden Utveckling AB samtidigt som Älvstranden kostnadsförde sina upparbetade kostnader (externt). En justering borde ha skett i koncernen på motsvarande belopp. Berörda poster avser en utrangering av pågående anläggningar om 53 mnkr samt uppbokning av kostnader om 20 mnkr.
- 63 mnkr beror på att en internvinst, hänförlig till en omsättningstillgång som såldes externt av Göteborgs Egnahemsbolag AB, inte realiserades i koncernen 2023.

24 b. Effekter jämförelseår 2023 - balansräkning

Kommunkoncern					Kommun		
Belopp i mnkr Utdrag:	Not	2023	+/-	2023	2023	+/-	2023
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR							
Materiella anläggningstillgångar	10	120 862	53	120 915	50 300	-	50 300
Summa anläggningstillgångar		122 388	53	122 441	45 004	0	45 004
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR							
Förråd m.m.	13	2 525	63	2 588	1 390	-	1 390
Summa omsättningstillgångar		14 549	63	14 612	9 489	0	9 489
Summa tillgångar		136 961	116	137 077	113 617	0	113 617
EGET KAPITAL							
Årets resultat	15	631	136	767	1 070	-	1 070
Summa eget kapital		46 943	136	47 079	36 131	0	36 131
SKULDER							
Långfristiga skulder	18	51 175		51 175	50 131	-461	49 670
Kortfristiga skulder	19	26 444	-20	26 424	21 574	461	22 035
Summa skulder		77 619	-20	77 599	71 705	0	71 705
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		136 961	116	137 077	113 617	0	113 617

Kommunkoncern

Rättelser av jämförelseår 2023 i resultaträkningen har påverkat balansräkningens jämförelseår genom att:

- eget kapital har förbättrats med totalt 136 mnkr
- materiella anläggningstillgångar har ökat med 53 mnkr och kortfristiga skulder har minskats med 20 mnkr
- förråd har ökat med 63 mnkr.

Kommun

Kortfristig del av kommunens leasingsskuld redovisas från 2024 som kortfristig skuld. För kommunen justeras jämförelseår 2023 med 461 mnkr för berörda poster.

25. Kassaflöde, ej likviditetspåverkande poster

Belopp i mnkr	Ingår i not	Kommunkoncern		Kommun	
		2024	2023	2024	2023
Realisationsresultat från immateriella och materiella anläggningstillgångar	9, 10	215	677	-252	123
Avskrivningar	9, 10	5 823	5 489	2 551	2 337
Nedskrivningar	9, 10	-11	577	-	-10
Realisationsresultat från kommunkoncernföretag	11	-	-	-	-
Gjorda avsättningar för pensioner	16	2 025	1 392	1 946	1 256
Gjorda andra avsättningar	17	1 871	325	1 116	53
Återföring andra avsättningar	17	-33	-65	-38	-2
Ökning/minskning periodiserade anläggningsavgifter och investeringsbidrag	18	-177	-262	-131	-128
Årets periodisering över- och underkurser på lån	18	114	-102	114	-102
Bidrag infrastruktur, redovisas i annan sektor	RR	-	43	-	43
Justering eget kapital	24	319	12	-	-
Summa ej likviditetspåverkande poster		10 146	8 086	5 306	3 570

26. Kassaflöde, likviditetspåverkande poster

Belopp i mnkr	Ingår i not	Kommunkoncern		Kommun	
		2024	2023	2024	2023
Utbetalning avsättning för pensioner	16	-214	-191	-146	-129
Utbetalning andra avsättningar	17	-389	-611	-48	1
In- och utbetalning över- och underkurser, lån	18	-125	126	-125	126
Summa likviditetspåverkande poster		-728	-676	-319	-2

27. Uppllysning om upprättade särredovisningar

Särredovisning som upprättats enligt *Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster*, samt särredovisning för avfallsverksamheten finns tillgängliga hos kretslopp- och vattennämnden, hemsida: goteborg.se/kretsloppochvatten.

Särredovisningsrapporter upprättade enligt *Ellagen (1997:857)*, *Fjärrvärmelagen (2008:263)* respektive *Naturgaslagen (2005:403)* avseende el-, gasnät samt fjärrvärme publiceras på Göteborg Energi AB, hemsida: goteborgenergi.se.

Enligt *Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser med mera* (Transparensdirektivet) upprättas särredovisning av Göteborgs Hamn AB och Göteborgs Spårvägar AB. Berörda bolag inom koncernen Göteborgs Stadshus AB upprättar en särskild rapport i enlighet med lagstiftningen. Samtliga handlingar finns tillgängliga hos respektive bolag.

28. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Sakkunnigt biträde	17 961	14 895	5 045	4 164
Förtroendevalda revisorer	4 932	4 745	36	34
Summa kostnad för räkenskapsrevision	22 893	19 640	5 081	4 198

Beloppen avser sammanlagd kostnad för revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.

29. Upplysning om koncerninterna förhållanden: Interna mellanhavanden

Belopp i mnkr	Försäljning		Lån		Ränta och borgensavgift		Borgen	
	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Bolag	2 988	1 659	874	48 823	57	1 493	-	2 872
Kommun	1 677	3 335	48 822	1 308	1 493	65	2 957	-
Kommunalförbund	364	35	435	-	8	-	-	85
Summa	5 029	5 029	50 131	50 131	1 558	1 558	2 957	2 957

Ägartillskott, koncernbidrag och utdelning

Belopp i mnkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Göteborgs Stadshus AB	255	205	919	692	950	1 309
Göteborg Energi AB	-	-	-	197	505	-
Göteborgs Hamn AB	-	82	252	-	-	-
Higab AB	-	141	411	-	596	-
Förvaltnings AB Framtiden	-	-	-	256	204	-
Göteborg & Co AB	-	15	14	384	4	-
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	-	6	7	-	-	-
Business Region Göteborg AB	-	5	-	46	-	-
Göteborgs Stads Leasing AB	-	-	-	36	-	-
Boplatz Göteborg AB	-	6	8	-	-	-
Kommun	205	-	-	-	-	950
Summa	460	460	1 611	1 611	2 259	2 259

30. Förteckning över bolag med mera där Göteborgs Stad har ägarintresse

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel (%)
GÖTEBORGS STADSHUS AB	556537-0888	100
INTERNA BOLAG (intern verksamhet)		
Försäkrings AB Göta Lejon	516401-8185	100
Göteborgs Stads Leasing AB	556442-1716	100
BOPLATS GÖTEBORG AB	556467-7390	100
REGIONALA BOLAG		
Gryaab AB	556137-2177	70,6
Göteborgsregionens Fritidshamnar AB (Grefab)	556185-4109	80
Renova AB	556108-3337	85
Renova Miljö AB	556946-0321	100
Fastighets AB Rödningen	556051-2096	100
GÖTEBORG ENERGI AB	556362-6794	100
Göteborg Energi Nät AB	556379-2729	100
Göteborg Energi GothNet AB	556406-4748	100
Netwest Sweden AB*	559028-5656	2,4
Göteborg Energi Gasnät AB	556029-2202	100
Göteborg Energi Din El AB	556572-4696	100
FÖRVALTNINGS AB FRAMTIDEN	556012-6012	100
Bostads AB Poseidon	556120-3398	100
Ellesbokomplementären AB	556432-9810	33
KB Ellesbo 2	916844-6442	33
Familjebostäder i Göteborg AB	556114-3941	100
Gärdsås Utvecklings AB	556599-9694	49
Gärdsås Torgbolag KB	969673-5233	56
Gårdstensbostäder AB	556536-0277	100
Göteborgs Stads Bostads AB	556046-8562	100
Fastighetsbolaget Bredfjäll AB	556662-9035	100
Fastighetsbolaget Bredfjäll KB	969676-6923	100
Fastighetsbolaget Gropens Gård KB	969676-6881	100
Fastighetsbolaget Friskvåderstorget KB	969667-0562	100
Göteborgs Egnahems AB	556095-3829	100
Bygga Hem i Göteborg AB	556643-7934	100
Fastighets AB Sannegården 26:1	559360-7657	100
KS 3 Kv Hold AB	559456-6159	100
KS Lindholmen 2:27 AB	559456-6167	100
KS 4 Kv Hold AB	559456-6183	100
KS Lindholmen 2:28 AB	559456-6191	100
KS Lindholmen 2:29 AB	559456-6209	100
KS 2 Kv Hold AB	559456-6126	74
KS Lindholmen 2:26 AB	559456-6134	100
KS 5 Kv Hold AB	559456-6225	74
KS Lindholmen 1:40 AB	559456-6233	100
KS Lindholmen 1:42 AB	559456-6241	100
KS Lindholmen 1:46 AB	559456-7850	100
KS 6 Kv Hold AB	559456-7926	74
KS Lindholmen 1:31 AB	559456-7934	100
KS Lindholmen 1:41 AB	559456-7942	100

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel (%)
KS 7 Kv Hold AB	559456-7967	74
KS Lindholmen 1:10 AB	559456-7975	100
KS Lindholmen 1:33 AB	559456-7983	100
KS Lindholmen 1:37 AB	559456-7991	100
Framtiden Byggutveckling AB	556731-5170	100
Störningsjouren i Göteborg AB	556657-1443	100
Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	556082-4897	100
HANTVERKS- & INDUSTRIHUS I GBG AB (HIGAB)	556104-8587	100
Hotell Heden AB	556050-2501	100
Myntholmen AB	559011-5563	100
Myntholmen 2 AB	559328-3145	100
Älvstranden Utveckling AB	556659-7117	100
Södra Älvstranden Utveckling AB	556658-6805	100
Älvstranden Gullbergsvass AB	556023-2646	100
Norra Älvstranden Utveckling AB	556001-3574	100
Fastighets AB Fribordet	556248-5747	100
Norra Älvstranden Bostäder AB	556260-3281	100
GVA Fastigheter KB	916836-2888	100
GVA Fastigheter AB	556291-8390	100
Ferux Fastighet i Göteborg AB	556615-0123	100
Norra Älvstranden Service AB	556558-0619	100
Fastighets AB Navet	556609-4354	100
Eriksbergs Förvaltnings AB	556079-4306	100
Lindholmospiren Beta AB	556625-8074	100
Torphuset Fastighets AB	556690-7571	100
Menlin Fastighets AB	556602-4922	100
Fastighets AB Radny	556992-7790	100
Fastighets AB Vinstra	556992-7808	100
Fastighets AB Esterel	556992-7832	100
Fastighets AB Raila	559057-5923	100
Fripoint AB	556024-1456	100
Göteborgs Frihamns AB	556246-9519	100
S Tingsvassen 739:137 Fastighets AB	556606-2641	100
Göteborgs Stads Parkerings AB	556119-4878	100
BUSINESS REGION GÖTEBORG AB	556439-5878	100
Almi Företagspartner Väst AB*	556488-1307	12,3
Lindholmen Science Park AB	556568-6366	24
Johanneberg Science Park AB	556790-3108	50
Sahlgrenska Science Park AB	556547-7832	22,9
Göteborgs Tekniska College AB	556570-6768	49
GÖTEBORG & CO AB	556428-0369	100
Svensk Turism AB*	556452-7157	2
Got Event AB	556015-9823	100
Liseberg AB	556023-6811	99,9
Lisebergs Gäst AB	556422-0845	100
AB Liseberg Skår 40:17	556909-9731	100
Göteborgs Stadsteater AB	556016-7875	99,9

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel (%)
GÖTEBORGS HAMN AB	556008-2553	100
Göteborgs Stuveri AB	556284-3614	100
Scandinavian Distripoint AB	556206-1654	100
Arendal Holding AB	556711-0365	100
Göteborgs Hamn Holding AB	559338-6799	100
Halvorsäng Holding AB	559338-6807	50
Halvorsäng Fastighets AB	559338-6781	50
Halvorsäng Fastighetsbolag Syd AB	559338-6823	100
Halvorsäng Fastighetsbolag Nord AB	559338-6815	50
Halvorsäng Fastighetsbolag Öst AB	559338-6831	100
Westwind Offshore AB*	559318-3907	5
GÖTEBORGS STADS KOLLEKTIVTRAFIK AB	559161-0190	100
Göteborgs Spårvägar AB	556353-3412	85
GS Buss AB	556771-4380	100
GS Trafikantservice AB	556771-2251	100
ÖVRIGA		
Kommuninvest ekonomisk förening*	716453-2074	2,1
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	222000-0752	64,4
Samordningsförbundet Göteborg	222000-3285	25
Göteborgsregionens Kommunalförbund**	222000-0265	55,6
Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR)**	556527-5657	100
Gryning Vård AB**	556605-8201	54
Tolkförmedling Väst**	222000-2972	16

* Utgör ej kommunalt koncernföretag (< 20 procent), ingår ej i sammanställda räkenskaper.

** Utgör kommunalt koncernföretag men undantas från sammanställda räkenskaper därför att det saknar väsentlig betydelse (< 2 procent).

Under året har följande förändringar skett:

- » Under Bygga Hem i Göteborg AB (556643-7934) har 18 nya bolag tillkommit kopplat till förvärv i Karlastaden.
- » Göteborg Arendal 764:385 AB (559394-9323) har fusionerats in i Göteborgs Hamn AB (556008-2553) till 100 procent.
- » Ägarandel i Halvorsäng Holding AB (559338-6807), Halvorsäng Fastighets AB (559338-6781) och Halvorsäng Fastighetsbolag Nord AB (559338-6815) har förändrats från 100 till 50 procent i respektive bolag till följd av skapande av gemensamt styrt bolag mellan Castellum AB och Göteborgs Hamn AB (556008-2553).
- » Ägarandel i Johanneberg Science Park AB (556790-3108) har förändrats från 38,8 till 50,0 procent till följd av förändrad ägar-sammansättning.
- » Ägarandel i Tolkförmedling Väst (222000-2972) har förändrats från 16,4 till 16,0 procent till följd av nya medlemskommuner.

Definitioner

Aktualiseringsgrad | Andel av nuvarande och tidigare personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgångar | Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, till exempel byggnader. Kan även vara immateriella så som goodwill eller finansiella som till exempel aktier.

Avskrivning enligt plan | En anläggningstillgångs totala utgift fördelas ut som kostnader över det antal år som tillgången beräknas nyttjas i verksamheten.

Balanskrav | Kommunsektorns balanskrav innebär att kommuner och regioner ska upprätta budgeten för nästa kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Balansräkning | En sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag.

Derivatinstrument | Finansiellt instrument vars värde beror på en annan, underliggande vara. Används för att hantera kurs- och ränterisker. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och swappar.

Eget kapital | Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör eget kapital och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel.

Eliminering | Innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder endast innehåller för organisationen externa poster.

Emission | När nya obligationer eller certifikat ges ut till försäljning på den finansiella marknaden.

Egenfinansieringsgrad av investeringar | Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital samt försäljning av materiella anläggningstillgångar i relation till nettoinvesteringar.

Finansnetto | Skillnad mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Genomsnittlig nyttjandeperiod | Anskaffningsvärde för tillgångar som är föremål för avskrivning i relation till årets avskrivningskostnader.

Kassaflödesanalys | Visar in- och utbetalningar. Summan av in- och utbetalningar utgör periodens totala kassaflöde.

Kommunala koncernen | Kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Kommunalt koncernföretag | En juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier en kommun har ett varaktigt betydande inflytande.

Konsolidering | Innebär att finansiella rapporter från ett moderbolag och minst ett ägt bolag sammanfogas till en gemensam koncernrapport.

Låneskuld | Den kommunala koncernens totala externa upplåning.

Nettoinvestering | Investeringsutgifter med avdrag för investeringsinkomster.

Nettolåneskuld | Kommunens externa låneskuld exklusive vidareutlåning till bolagen och den likviditet som kommunen har placerad i marknaden.

Omsättningstillgångar | Tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav är omsättningstillgångar, till exempel lager, likvida medel och kortfristiga fordringar.

Resultaträkning | En sammanställning av resultatkonton i bokföringen, det vill säga verksamhetens intäkter och kostnader som ger periodens resultat, över- eller underskott.

Ränteswap | Avtal mellan två parter om en utväxling eller byte av räntebetalningar under en given löptid.

Sammanställda räkenskaper | Sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar, kassaflödesanalyser och noter.

Soliditet | Eget kapital i relation till samtliga tillgångar.

Strukturell nettokostnad | Består av verksamhetens nettokostnader samt finansiella intäkter och kostnader exklusive jämförelsestörande poster.

Strukturellt resultat | Består av årets resultat exklusive jämförelsestörande poster.

3

Ekonomisk och finansiell rapportering

Detta avsnitt innehåller driftredovisning, investeringsredovisning och en redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. Drift- och investeringsredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

Ekonomisk och finansiell rapportering

102 Driftredovisning

Driftredovisningen innehåller en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

111 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen innehåller en samlad redovisning av investeringsverksamheten.

121 Stiftelser

Göteborgs Stad förvaltar anknutna stiftelser och gåvor för olika ändamål. Förvaltningen avser enbart avkastningsstiftelser, ansvar för stiftelsernas kapital och att avkastningen delas ut till de ändamål som den som skänkte pengarna bestämt.

Driftredovisning

Kommunens driftredovisning

Driftredovisningen för kommunen är utformad så att nämndernas utfall kan stämmas av mot kommunfullmäktiges budget. I kolumnen kommunbidrag anges de ramar som kommunfullmäktige tilldelat nämnderna. För några nämnder har kommunfullmäktige under året tagit beslut om förändrat kommunbidrag i förhållande till det ursprungliga budgetbeslutet. I dessa fall anges de uppdaterade ramarna i tabellen. Vid vilka tidpunkter och med vilka belopp nämndernas ramar justerats, redovisas i separat tabell längre ned i detta avsnitt. I kolumnen budget framgår vilket resultat som nämnderna själva budgeterat för året. Stadens regelverk ger nämnderna rätt att, utifrån

vissa förutsättningar och gränsvärden, bygga upp och nyttja eget kapital. Nämnderna har därmed möjlighet att budgetera för positivt eller negativt resultat. År 2024 har möjligheten för nämnd att budgetera för ett negativt ekonomiskt resultat begränsats och krävt godkännande av kommunstyrelsen. I kolumnen budget framgår också vilket resultat kommunfullmäktige budgeterat för de kommuncentrala posterna och för staden som helhet. De för driftredovisningen mest väsentliga principerna för internredovisning och ekonomistyrning framgår under avsnittet noter inklusive redovisningsprinciper.

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommunbidrag	Årets resultat	Budget	Intäkter fg år	Kostnader fg år
NÄMNDER MED SÄRSKILD INRIKTNING							
Exploateringsnämnden	1041	-1101	134	74	0	1120	-1331
Förskolenämnden	580	-5466	5059	173	0	587	-5412
Grundskolenämnden	1256	-11146	10047	156	0	1155	-10571
Idrotts- och föreningsnämnden	331	-919	584	-3	0	169	-813
Inköps- och upphandlingsnämnden	130	-134	6	2	0	141	-138
Kommunledningen	176	-543	395	29	0	202	-574
Kulturnämnden	150	-875	731	7	0	151	-830
Miljö- och klimaternämnden	91	-214	129	6	0	92	-201
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	333	-1120	816	29	0	291	-1037
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	116	-233	126	8	0	113	-209
Nämnden för funktionsstöd	546	-6001	5565	110	0	538	-5786
Nämnden för Intraservice	1342	-1374	36	4	0	1287	-1320
Socialnämnd Centrum	163	-1478	1350	35	0	168	-1421
Socialnämnd Hisingen	111	-1394	1289	5	0	122	-1327
Socialnämnd Nordost	245	-2065	1805	-16	0	220	-1897
Socialnämnd Sydväst	580	-1399	841	22	0	563	-1351
Stadsbyggnadsnämnden	232	-490	266	8	0	218	-472
Stadsfastighetsnämnden	4304	-4323	0	-20	0	3880	-3850
Stadsmiljönämnden	2440	-3811	1489	117	0	1661	-3538
Utbildningsnämnden	1147	-3770	2668	45	0	1066	-3527
Valnämnden	17	-39	28	5	0		-10
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	1485	-7979	6674	179	0	1466	-7709

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommun- bidrag	Årets resultat	Budget	Intäkter fg år	Kostnader fg år
NÄMNDER MED TAXE- FINANSIERAD VERKSAMHET							
Kretslopp och vattennämnden	2 296	-2 404	0	-108	-57	1 933	-2 017
Förändring av skuld/fordran till abonnent kretslopp och vatten- nämnden	108	0	0	108	57	84	-
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter							
Arkivnämnden	40	-63	25	2	0	39	-62
Revisorskollegiet	6	-45	42	3	-1	5	-44
Socialnämnd Centrum: Studieförbunden	0	-29	29	0	0	0	-29
Stadsbyggnadsnämnden: Transfereringar	0	-68	68	0	0	0	-66
Överförmyndarnämnden: Arvoden	1	-21	36	15	0	3	-35
Summa nämnder	19 267	-58 506	40 236	996	-1	17 273	-55 579
Kommuncentrala poster	43 555	-4 139	-40 236	-820	-1 320	41 847	-3 713
Resultat före jämförelsestörande poster	62 822	-62 646	0	176	-1 321	59 120	-59 292
Utdelning	950	-200	0	750	750	315	
Realisationsvinster*	808	0	0	808	700	454	
Exploateringsbidrag**	265	0	0	265	0	473	
Medfinansiering statlig infrastruktur Göteborg-Borås	0	-1 100	0	-1 100	0	0	0
Resultat kommunen	64 845	-63 946	0	899	129	60 362	-59 292
<i>Justering för poster som ej är hänförlbara till verksamhetens kostnader och intäkter enligt resultaträkningen</i>	<i>-43 814</i>	<i>2 335</i>	<i>-</i>	<i>-41 479</i>	<i>-41 678</i>	<i>-41 085</i>	<i>1 724</i>
<i>Justering för interna poster</i>	<i>-8 839</i>	<i>8 839</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-7 640</i>	<i>7 640</i>
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	12 192	-52 772	-	-40 580	-41 549	11 637	-49 928
<i>Skatteintäkter</i>	<i>36 086</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>36 086</i>	<i>36 365</i>	<i>34 996</i>	<i>-</i>
<i>Generella statsbidrag och utjämning</i>	<i>5 166</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>5 166</i>	<i>4 793</i>	<i>4 528</i>	<i>-</i>
<i>Finansiella poster</i>	<i>2 563</i>	<i>-2 335</i>	<i>-</i>	<i>228</i>	<i>520</i>	<i>1 561</i>	<i>-1 724</i>
Årets resultat	56 006	55 107	-	899	129	52 722	-51 652

* Realisationsvinster inkluderar en realisationsförlust om 18 mnkr. Exklusive realisationsförluster uppgår realisationsvinster därmed till 826 mnkr för året. ** Exploateringsbidrag är justerat med 12 mnkr på grund av interna poster som felaktigt minskar bidraget. Inklusive interna poster är summan 253 mnkr.

Nämnderna

Nämnderna redovisade sammantaget ett positivt resultat för året och en avvikelse mot budget på cirka 1 000 mnkr, vilket är cirka 1 200 mnkr bättre än förra året. Flera av nämnderna vidtog i samband med förra årsskiftet åtgärder för att vända den ekonomiskt utmanande situationen. Inom både utbildnings- och omsorgsverksamheterna har personalbemanningen anpassats till färre barn och minskade behov. Samtidigt har vissa nämnder fått tillskott i budget samt kompletteringsbudget under året vilket bidragit till nämndernas positiva resultat. Vissa nämnder har även fått ökade statsbidrag vilket bidragit till överskotten.

Nedan följer en kort beskrivning av de nämnder som redovisade en negativ avvikelse, samt av de nämnder som redovisade en större positiv avvikelse jämfört med det budgeterade resultatet.

Exploateringsnämndens helårsresultat uppgick till 74 mnkr. Överskottet uppstod främst som en konsekvens av beslut i kommunstyrelsen om att Älvstranden Södra Utveckling AB skulle reglera en tvistig fordran om 73 mnkr avseende Skeppsbron. Nämnden har även haft stora engångsintäkter i form av retroaktiv ersättning för massuttag för Västlänken. Resultatet har samtidigt belastats med förgäveskostnader om 33 mnkr i samband med avbrytande av Haga cykelgarage vilket kompenseras med de stora engångsintäkterna.

Förskolenämnden redovisade en positiv avvikelse på 173 mnkr. Överskottet berodde på att nämnden genomförde ett omfattande anpassnings- och effektiviseringsarbete under våren till följd av ett minskat antal barn i verksamheten och ett högt kostnadsläge under 2023. Samtidigt tilldelades nämnden 100 mnkr i tilläggsbudget under 2024 som planerades att användas för att utöka personalen på förskolorna under hösten. Tillsättningen av både vikarier och annan personal har gått trögt vilket har bidragit till att tilläggsbudgeten inte har behövt nyttjats i så stor utsträckning.

Grundskolenämndens helårsresultat uppgick till 156 mnkr. Nämnden tilldelades 100 mnkr i tilläggsbudget under 2024 vilket är en del av överskottet då många skolor inte hann nyttja den extra budgeten. Även vakanta tjänster, uppdrag som ej fått helårseffekt samt lägre hyror och kostnader för leasingavtal bidrog till överskottet. Det höga kostnadsläget 2023 och dess åtgärder präglade verksamheten det första halvåret 2024. Under hösten ökade en del skolområden däremot

sin bemanning successivt men i och med att elevantalet har minskat löpande så har många skolområden varit fortsatt restriktiva i sin bemanning. I och med nämndens positiva resultat återställs förra årets underskott på 4 mnkr.

Idrotts- och föreningsnämnden redovisade ett underskott på 3 mnkr. Den främsta orsaken till underskottet är att nämnden under året uttrangerade en hybridplan, en fotbollsplan för både konst- och naturgräs, på Kviberg vilket belastade resultatet med 11 mnkr. Nämnden har även haft ökade kostnader för fastighetsrelaterade kostnader samt el.

Kommunledningen redovisade totalt ett överskott på närmare 29 mnkr, varav stadsledningskontoret stod för nästan 20 mnkr, medan den politiska verksamheten stod för cirka 9 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras främst av personalvakanser under året.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings helårsresultat uppgick till 29 mnkr. Överskottet uppstod främst till följd av lägre kostnader inom den förvaltningsgemensamma verksamheten avseende nytt verksamhetssystem, konsulter, lokalhyror, leasing och personal. Inom vuxenutbildningen bidrog lägre kostnader för arbetsmarknadsåtgärder och omställningsinsatser samt högre statsbidrag till nämndens positiva avvikelse.

Nämnden för funktionsstöd visade ett överskott på 110 mnkr. 2024 präglades av tydligare ekonomistyrning och att genomföra beslutade åtgärder som främst har inneburit anpassningar av personalbemanningen. Fokus har varit att den löpande verksamheten har en budget i balans vilket nämnden har uppnått för 2024. Den positiva avvikelsen bestod huvudsakligen av nämndens budgeterade reserv som ej behövde nyttjas samt lägre nyttjande av expensionsmedel.

Socialnämnden Centrums helårsresultat uppgick till 35 mnkr. Den positiva avvikelsen har uppstått till följd av det utvecklingsarbete som skett inom myndighetsprocessen för vuxna samt barn och unga och som har inneburit lägre kostnader för verksamheten. Nämnden har även satsat och utökat öppenvården för barn och unga. Inom försörjningsstödet för nyanlända uppstod en negativ avvikelse till följd av fler mottagna ukrainare.

Socialnämnden Nordost redovisade en negativ avvikelse på 16 mnkr, varav nämnden har blivit beviljad ett nyttjande av eget kapital på 10 mnkr.

Underskottet uppstod främst på grund av fler ärenden och ökade kostnader inom köpt vård för vuxna samt unga vuxna avseende personer i kriminalitet samt gällande våld i nära relationer. Även kostnaderna för försörjningsstöd avviker mot nämndens avsatta budget då antalet ärenden har slutat att minska och istället ökat något. Främst är det ökade intäkter samt lägre personal-kostnader i och med vakanser som motverkar nämndens negativa avvikelse.

Socialnämnden Sydväst redovisade en positiv avvikelse på 22 mnkr. Överskottet i stadsområdet uppgick till 28 mnkr och berodde främst på outnyttjad nämndreserv, vakanser samt lägre kostnader för stadeninterna tjänster och lokaler. Inom stadenövergripande uppdrag redovisades ett underskott på 6 mnkr bland annat på grund av pågående omställning/evakuering på Bergsjöhöjd. För anvisningsboende redovisades ett underskott på 13 mnkr vilket har täckts av kommuncentralt avropade medel i enlighet med beslut i kommunfullmäktige. I och med nämndens positiva resultat återställs förra årets underskott på 0,1 mnkr.

Stadsfastighetsnämnden redovisade ett underskott mot budget med 20 mnkr. Den huvudsakliga orsaken till underskottet är att det sent på året konstaterades att vissa förstudiekostnader felaktigt redovisats som investeringsutgifter. När detta fel korrigerades medförde det att drygt 20 mnkr i upparbetade investeringskostnader i stället belastade nämndens driftsresultat och det

uppstod en negativ avvikelse mot såväl budget som lämnade prognoser.

Stadsmiljönämndens helårsresultat uppgick till 117 mnkr. Utfallet innebär ett betydligt starkare resultat än de prognoser som lämnats av nämnden under året. De främsta orsakerna till överskottet är ökade myndighetsintäkter, lägre energikostnader och en hög personalomsättning som resulterat i lägre framfart i utvecklingsprojekt. Därutöver har nämnden haft en reserv för att hantera ekonomiska risker och osäkerheter som inte behövt nyttjas utan kunnat upplösas i slutet av året.

Utbildningsnämndens helårsresultat uppgick till 45 mnkr. Den positiva avvikelsen uppstod främst på grund av färre gymnasieelever i verksamheten och högre statsbidrag än budgeterat. Även lägre lokalkostnader, måltidskostnader och kostnader för lärlingsplatser bidrog till överskottet.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden redovisade ett överskott på 179 mnkr. Överskottet hänför sig i huvudsak till lägre kostnader för vård- och omsorgsboende, korttidsboende, betaldagar på sjukhus samt inhyrda sjuksköterskor. Samtidigt har hemtjänsten i egen regi fortsatt högre kostnader än budgeterat, även om de har fortsatt att sjunka jämfört med förra året, vilket minskar nämndens överskott. Nämnden har även satsat på det förebyggande arbetet genom att öppna mottagningsenheter i samtliga stadsområden för att förbättra tillgängligheten och ge ett stöd i ett tidigt skede.

Kretslopp- och vattennämnden redovisade totalt för helåret ett underskott på 108 mnkr, vilket innebar en negativ avvikelse med 51 mnkr i förhållande till beslutad budget. VA-verksamheten redovisade ett underskott för helåret på 56 mnkr, vilket var 30 mnkr sämre än beslutad budget. Underskottet inom VA-verksamheten bestod i huvudsak av två delar. Dels en icke budgeterad ökning av pensionsskulden, dels ökade räntekostnader beroende på för låga antaganden i budget avseende investeringstakt och räntenivå.

Avfallsverksamheten redovisade ett underskott för helåret på 51 mnkr, vilket innebar en negativ avvikelse jämfört med budget med 21 mnkr. Den negativa avvikelsen inom avfallsverksamheten förklaras i huvudsak av ökade kostnader för förpackningsinsamling och då särskilt drift av återvinningsstationer. Underskottet i kretslopp- och vattennämndens taxefinansierade verksamheter redovisas som fordran på taxekollektivet och påverkar inte stadens totala resultat.

Överförmyndarnämnden redovisade ett helårsresultat på närmare 15 mnkr. Det positiva resultatet berodde främst på att arvodeskostnaderna för ställföreträdare var lägre än vad som budgeterats. Till skillnad från tidigare år är det nu i större utsträckning huvudmännen själva som står för kostnaderna för sina ställföreträdare.

Kommuncentrala poster

De kommuncentrala posterna består i huvudsak av intäkter från skatter, generella statsbidrag och

utjämning samt kostnader för det kommunbidrag som fördelas till stadens nämnder. Därutöver redovisas bland annat pensionskostnader samt kostnader och intäkter som är kopplade till stadens hantering av finansiella poster kommuncentralt.

Sammantaget redovisade kommuncentrala poster ett negativt resultat på 820 mnkr, vilket innebar en positiv avvikelse mot budget på omkring 500 mnkr. De främsta orsakerna till den positiva avvikelsen var koncernbankens in- och utlåningsränta, att den kommuncentralla allmänna reserven för att hantera ekonomiska osäkerheter inte nyttjats fullt ut samt att intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning utvecklades mer positivt än förväntat.

Jämförelsestörande poster

Utanför det strukturella resultatet redovisas ett antal jämförelsestörande poster. Dessa utgörs av realisationsvinster, utdelning, exploateringsbidrag och medfinansieringskostnader för statlig infrastruktur. Realisationsvinsterna uppgick till omkring 800 mnkr vilket är nästan 100 mnkr högre än i budget. Exploateringsbidragen uppgick till 265 mnkr. Eftersom exploateringsbidragen är förenade med stora osäkerheter har dessa inte inkluderats i budgeten och utgör därför en fullständig avvikelse mot budget. Medfinansieringsåtagandet av statlig järnväg Göteborg–Borås, som uppgick till 1,1 mdkr i kostnader, innebär en avvikelse i sin helhet från budget.

Kommunbidrag och tilläggsbudget nämnder

Nämnd, belopp i mnkr	KF budget 2024	KS 20 mars	KF 21 mars	KS 10 juni	KF 19 juni	KF 21 nov	Summa KB 2024
Arkivnämnden	24,6						24,6
Exploateringsnämnden	128,6	3,6			1,5		133,7
Förskolenämnden	4941,7		100,0	13,3	4,0		5 058,9
Grundskolenämnden	9930,4	-0,5	100,0	13,5	3,3		10 046,7
Idrotts- och föreningsnämnden	584,2						584,2
Inköps- och upphandlingsnämnden	6,1						6,1
Kommunledningen	394,5			0,9			395,4
Kulturnämnden	731,2						731,2
Miljö- och klimatanämnden	128,1		1,0				129,1
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	807,5				8,0		815,5
Nämnden för demokrati och medborgarservice	124,9		1,0				125,9
Nämnden för funktionsstöd	5539,4		1,1	9,2	9,0	6,0	5 564,6
Nämnden för Intraservice	28,9		7,5	-0,9			35,5
Revisorskollegiet	42,3						42,3
Socialnämnd Centrum	1 348,1	1,2		-0,8	2,0		1 350,5
Socialnämnd Hisingen	1288,9	-0,4		-1,4	2,0		1 289,1
Socialnämnd Nordost	1805,4	-0,6		-2,0	2,0		1 804,9
Socialnämnd Sydväst	839,5	-0,2		-0,5	2,0		840,8
Socialnämnd Centrum: Studieförbunden	29,2						29,2
Stadsbyggnadsnämnden	262,7	0,5		1,5	1,5		266,2
Stadsbyggnadsnämnden: Transfereringar	68,0						68,0
Stadsmiljönämnden	1491,6	1,4		-10,0	5,5		1 488,5
Utbildningsnämnden	2668,1						2 668,1
Valnämnden	27,6						27,6
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	6623,7		42,0	11,2	3,0	-6,0	6 673,9
Överförmyndarnämnden: Arvoden	35,6						35,6
Summa	39900,6	5,0	252,6	34,0	43,8	0,0	40 236,0

Kommunalförbundens driftredovisning

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommun- bidrag	Årets resultat	Budget	Utfall fg år	Utgående eget kapital
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	554	-556	-	-2	-7	-6	66
Samordningsförbundet Göteborg	17	-16	-	1	-	-1	3
Summa	571	-572	-	-1	-	-7	69

Värden motsvarar stadens ägda andelar.

För Räddningstjänsten Storgöteborg blev årets resultat negativt med 3,4 mnkr, vilket är 7,5 mnkr bättre än årets budgeterade underskott på 10,9 mnkr. Av det negativa resultatet är 2,5 mnkr beviljat sedan tidigare års budgetbeslut, med syfte att nyttja det egna kapitalet för finansiering av pågående projekt inom säkerhet och robusthet samt utbildnings- och övningsanläggning. Medlemsavgifterna inkluderar pensionskostnader och under 2024 har en justering av pensionsskulden enligt det nya pensionsavtalet (SAP-R) fått genomslag.

Detta fick till följd att skulden minskade och den nya beräkningen innebar att 135,9 mnkr av 2024 års prognostiserade pensionskostnader kunde återbetalas till medlemskommunerna. Det råder viss oenighet i synen på vilka som omfattas av det nya pensionsavtalet. Fackförbundet Ledarna har därför inkommit med en stämningsansökan mot RSG och Sobona och frågan kommer att avgöras i Arbetsdomstolen.

Bolag – ekonomiskt utfall

Belopp i mnkr	Rörelse- intäkter	Resultat efter finansiella poster	Budget	Årets resultat	Balans- omslutning	Soliditet (%)
Energi	7 729	616	608	646	17 743	41
Bostäder	7 423	582	429	660	43 190	30
Lokaler	2 928	707	184	228	11 570	25
Näringsliv	232	-53	-51	-7	181	39
Kollektivtrafik	1 382	15	9	7	753	55
Hamn	1 085	514	231	244	5 328	51
Turism, Kultur & Evenemang	2 096	-862	-443	-495	5 205	31
Försäkrings AB Göta Lejon	227	30	0	27	550	48
Göteborgs Stads Leasing AB	971	42	19	70	3 210	34
Gryaab AB	299	-16	-13	-14	942	9
Renova AB	1 505	-6	35	-9	2 485	25
Grefab AB	59	-1	0	-1	97	17
Moderbolaget (Stadshus AB)	24	326	321	562	22 248	76
Boplat	51	10	-1	2	76	54
Elimineringar	-1 687	-380	-397	-811	-23 778	-
Summa	24 324	1 521	932	1 108	89 800	28

Tabellen visar belopp motsvarande stadens ägda andel av respektive bolag (till skillnad från Stadshuskoncernens årsredovisning som är upprättad i enlighet med K3-regelverket). I denna tabell anges resultat efter finansiella poster, men före skatt och bokslutsdispositioner.

Stadshuskoncernens resultat 2024, efter boksluts-dispositioner och skatt, uppgick till 1108 mnkr vilket är 176 mnkr högre än budget och 1201 mnkr högre än föregående år.

Nedan redovisade resultat avser resultat efter finansiella poster.

I utfallet för 2024 ingår ett antal större jämförelsestörande poster som bidrar till det högre resultatet. Dessa är bland annat återföring av nedskrivningar inom kluster Bostäder (Framtiden-koncernen) med 139 mnkr. Realisationsvinster och -förluster från försäljningar av anläggnings-tillgångar inom Stadshuskoncernen uppgår till 1127 mnkr respektive -356 mnkr. Dessa poster avser i allt väsentligt kommuninterna transaktioner. En jämförelsestörande kostnad förknippad med branden på Liseberg AB:s vattenpark Oceana ingår också i utfallet med 484 mnkr.

Kluster Energi (Göteborg Energi-koncernen) redovisade ett resultat på 616 mnkr, exklusive pensionsjustering IAS, vilket var 244 mnkr högre än föregående år. Rensat för jämförelsestörande poster är resultatet i nivå med budget. Likt 2023 står elverksamheterna (elnät och elhandel) tillsammans för den dominerande delen av energikoncernens samlade resultat. Affärsområde elnät redovisade ett bättre resultat än budget med 13 mnkr och affärsområde elhandel redovisade ett resultat på 73 mnkr bättre än budget. Bakom resultatet ligger bland annat ökad förbrukning, ett förändrat produktutbud och högre prispåslag.

Fjärrvärmeverksamheten, som tidigare dominerat energikoncernens resultat, redovisade ett resultat som uppgick till 167 mnkr och förbättrade sitt resultat jämfört föregående år. Utfallet var 98 mnkr lägre än budget beroende på en kall inledning av året med höga produktionskostnader.

Kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) redovisade ett resultat på 582 mnkr vilket var 692 mnkr högre än föregående år. Framtidenkoncernens resultat rensat för jämförelsestörande poster var 30 mnkr högre än budget. Fastighetsresultatet var 42 mnkr lägre än budget. Intäkterna avvek positivt mot budget med 107 mnkr medan drifts- och förvaltningskostnader avvek negativt med 154 mnkr.

Inom Framtidenkoncernen redovisade Bostads AB Poseidon ett negativt resultat med 46 mnkr, jämfört med budget. Avvikelsen förklarades främst av högre drifts- och underhållskostnader. Familjebostäder i Göteborg AB redovisade ett högre resultat med 40 mnkr jämfört med budget vilket främst förklarades av högre hyresintäkter. Göteborgs Bostadsaktiebolag AB redovisade ett

högre resultat med 7 mnkr, jämfört med budget. Göteborgs Egnahems AB redovisade ett negativt resultat om 72 mnkr för 2024, vilket var 20 mnkr lägre än det budgeterade resultatet. Det lägre resultatet förklarades främst av en nedskrivning av ett projekt med 14 mnkr och att det har resultat-avräknats färre bostäder än budgeterat. Övriga dotterbolag inom koncernen redovisade mindre avvikelser mot budget.

Vid årsskiftet hade koncernens fastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 128,8 mdkr jämfört med 117,7 mdkr föregående år. Totalt marknadsvärde överstiger bokfört värde på fastigheter och ombyggnadstillägg med 87,2 mdkr jämfört med 78,5 mdkr föregående år.

Lokalklustret (Higabkoncernen) redovisade ett resultat på 707 mnkr vilket var 921 högre än föregående år. Rensat för jämförelsestörande poster var resultatet cirka 199 mnkr bättre än budget. Samtliga tre bolag i klustret bidrog med förbättrade utfall jämfört med budget där Higab AB bidrog med 59 mnkr, Göteborgs Stads Parkering AB 26 mnkr och Älvstranden Utveckling AB 114 mnkr. Lägre kostnader avseende planerat underhåll och reparationer samt högre ränteintäkter än budgeterat bidrog till det positiva utfallet.

Vid årsskiftet hade koncernens förvaltnings-fastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 22,9 mdkr jämfört med 23,2 mdkr föregående år. Detta värde överstiger summan av bokfört värde på förvaltningsfastigheter med 14,8 mdkr jämfört med 14,5 mdkr föregående år.

Kluster Hamn (Göteborgs Hamn-koncernen) redovisade ett resultat på 514 mnkr vilket var 245 högre än föregående år. Rensat för jämförelsestörande poster var resultatet 62 mnkr högre än budgetens 231 mnkr. Det förklaras av volymökning inom Energihamnen samt prisjustering av hyror, arrenden och koncessionsavgifter. Det kundavtal som tecknats om etablering av logistikverksamhet i området Halvorsäng utlöser en jämförelsestörande realisationsvinst på 176 mnkr och andra positiva finansiella transaktioner i Göteborgs Hamn AB:s dotterbolag Scandinavian Distripoint då en fastighet överlätits till det utvecklingsbolag som hälftenägs tillsammans med Castellum AB. Transaktionerna är inte kassaflödespåverkande.

Vid årsskiftet hade koncernens förvaltnings-fastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 775 mnkr jämfört med 748 mnkr föregående år. Detta värde överstiger summan av bokfört värde på förvaltningsfastigheter med 675 mnkr jämfört med 654 mnkr föregående år.

Turism Kultur och Evenemangs-klustret (Göteborg & Co-koncernen) redovisade ett negativt resultat på 862 mnkr vilket var 461 mnkr lägre än föregående år. Rensat för jämförelsestörande poster är resultatet negativt med 376 mnkr vilket är 67 mnkr över budget. Inom klustret redovisade Liseberg AB, rensat för jämförelsestörande poster, ett bättre resultat om 39 mnkr jämfört med budget, främst kopplat till ett positivt utfall under Halloween och Jul på Liseberg med fler gäster än prognostiserat. Got Event AB bidrog med ett positivt resultat om 30 mnkr jämfört budget beroende dels på ökade intäkter kopplade till evenemang med tillhörande försäljning, dels på tillkommande evenemang. Göteborgs Stadsteater AB påverkade dock resultatet negativt med 6 mnkr i huvudsak beroende på ökade kostnader jämfört med budgeterat.

Kluster Näringsliv (Business Region Göteborg-koncernen) redovisade ett negativt resultat efter finansiella poster som uppgick till 55 mnkr vilket var 7 mnkr bättre än föregående år. Utfallet för året påverkas, liksom tidigare år, av planerade negativa resultateffekter kopplat till de minoritetsägda bolagen inom koncernen.

Kluster Kollektivtrafik (Göteborgs Stads Kollektivtrafikkoncern) redovisade ett resultat efter finansiella poster som uppgick till 15 mnkr vilket var samma som föregående år och 6 mnkr bättre än budget, rensat från jämförelsestörande poster.

De interna bolagen redovisade positiva utfall. Försäkrings AB Göta Lejon redovisade ett positivt resultat om 30 mnkr vilket var 13 mnkr lägre än föregående år och 30 mnkr bättre än budget. Den positiva avvikelsen förklarades till stor del av att försäkringsersättningar ligger mycket lägre än prognostiserat.

Göteborgs Stads Leasing AB redovisade ett positivt resultat på 42 mnkr vilket var 4 mnkr lägre än föregående år. Högre intäkter bidrog till den positiva avvikelsen om 23 mnkr mot budget.

Bland de regionala bolagen redovisade Gryaab AB ett negativt resultat efter finansiella poster som uppgick till 23 mnkr vilket var 1 mnkr högre än budget. Årets negativa resultat, som är i linje med beslutad budget, påverkas främst av en svagare intäktssida och lägre biogasintäkter vilket delvis vägs upp av lägre kostnader för reparation och underhåll.

Renovakoncernen redovisade ett negativt resultat efter finansiella poster som uppgick till 7 mnkr vilket var 8 mnkr lägre än föregående år. Resultatet avvek väsentligt från det budgeterade

negativa resultatet med 48 mnkr. Lägre avfalls-volymer och energiintäkter förklarade tillsammans med något högre drift- och underhållskostnader samt lägre kapitalkostnader avvikelsen. I resultatet är en större leverantörsförlust inkluderad på 12 mnkr.

Grefab redovisade ett negativt resultat efter finansiella poster som uppgick till 2 mnkr vilket var i samma nivå som föregående år men sämre än budget med motsvarande belopp.

Boplats redovisade ett resultat efter finansiella poster som uppgick till 10 mnkr vilket var 2 mnkr högre än föregående år och 10 mnkr bättre än budget. Det positiva resultatet berodde på högre intäkter, dels på grund av att antalet betalande bostadssökande blev högre än vad som var prognostiserat, dels en korrigerande gällande periodisering av intäkter från tidigare år. Kostnaderna har dock varit högre än budgeterat kopplat till utveckling av nytt verksamhetssystem.

Jämförelse med föregående år

Både 2023 och 2024 års koncernresultat påverkades av stora jämförelsestörande poster. Rensat från jämförelsestörande poster var resultatet 626 mnkr bättre än 2023. Det var främst ökade resultat i Framtidenkoncernen med cirka 200 mnkr, Energi-koncernen cirka 240 mnkr, Lokalkoncernen cirka 100 mnkr samt Hamnverksamheten och Turism Kultur och Evenemang med totalt cirka 60 mnkr som bidrog till det.

Investeringsredovisning

Kommunens investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska tillgodose kommunfullmäktiges behov av uppföljning och kunna stämmas av mot kommunfullmäktiges budget och andra investeringsrelaterade fullmäktigebeslut.

Kommunfullmäktige fastställde i budget 2024 investeringsramar per nämnd. För kretslopp- och vattennämnden fastställde kommunfullmäktige dock en ram för vatten- och avloppsverksamheten, en ram för avfallsverksamheten samt ramar för investeringsområde Skyfall respektive Tekniskt vatten. Kommunfullmäktiges budgetbeslut avser nettoinvesteringsramar per nämnd för perioden 2021–2025. Angiven budget för år 2024 avser nämndernas egna beslutade budgetar.

Kommunfullmäktige har vid två tillfällen under året fattat beslut om justering av investerings-

budgeten. I juni utökades investeringsramen för tekniskt vatten med 150 mnkr, till totalt 550 mnkr, för planperioden 2021–2025. I oktober utökades investeringsramen för exploateringsnämnden med 850 mnkr för planperioden 2021–2025, avseende förvärv av Gullbergsvass.

Investeringsredovisningen redogör för de justeringar som summeras i kassaflödesrapportens poster Investering anläggningstillgångar.

Belopp i mnkr	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Budget 2021–2025
Exploateringsnämnden				
Inkomster	289	378	-89	1 152
Utgifter	-1 543	-1 830	287	-4 363
varav nyinvestering	-1 541	-1 826	285	-4 350
varav reinvestering	-2	-4	2	-13
Nettoinvesteringar	-1 254	-1 451	198	-3 211
Idrotts- och föreningsnämnden				
Inkomster	2	0	2	0
Utgifter	-224	-494	270	-2 505
varav nyinvestering	-109	-446	337	-1 596
varav reinvestering	-115	-48	-67	-909
Nettoinvesteringar	-222	-494	272	-2 505
Kretslopp och vattennämnden				
Vatten och avlopp				
Inkomster	192*	0	192	0
Utgifter	-1 148	-1 239	91	-5 003
varav nyinvestering	-751	-924	173	-3 730
varav reinvestering	-397	-315	-82	-1 273
Nettoinvesteringar	-956	-1 239	283	-5 003
Avfall				
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-25	-46	21	-133
varav nyinvestering	-24	-44	20	-129
varav reinvestering	-1	-2	1	-4
Nettoinvesteringar	-25	-46	21	-133

Belopp i mnkr	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Budget 2021-2025
Skyfall				
Utgifter	-2	-20	18	-75
<i>varav nyinvestering</i>	-2	-20	18	-75
Nettoinvesteringar	-2	-20	18	-75
Tekniskt vatten				
Utgifter	-267	-300	33	-550
<i>varav nyinvestering</i>	-267	-300	33	-550
Nettoinvesteringar	-267	-300	33	-550
Nettoinvestering kretslopp- och vattennämnden	-1251	-1605	354	-5761
Stadsfastighetsnämnden				
Inkomster	5	0	5	11
Utgifter	-2250	-2964	714	-12715
<i>varav nyinvestering</i>	-1188	-1860	672	-8176
<i>varav reinvestering</i>	-1062	-1104	42	-4539
Nettoinvesteringar	-2245	-2964	719	-12704
Stadsmiljönämnden				
Inkomster	109	130	-21	869
Utgifter	-973	-1100	127	-5985
<i>varav nyinvestering</i>	-385	-450	65	-3315
<i>varav reinvestering</i>	-588	-650	62	-2670
Nettoinvesteringar	-864	-970	106	-5116
Totalt investeringar nämnder				
Inkomster	597	508	89	2032
Utgifter	-6432	-7993	1561	-31329
<i>varav nyinvestering</i>	-4267	-5870	1603	-21921
<i>varav reinvestering</i>	-2165	-2123	-42	-9408
Nettoinvesteringar	-5835	-7484	1650	-29297
Kommuncentralt				
Leasing	-680	-	-680	-
Krisberedskap				-250
Totalt nettoinvesteringar kommunen	-6515	-7484	970	-29547
Exploatering				
Exploateringsinkomster	1051	2785	-1734	10672
Exploateringsutgifter	-1271	-2210	939	-7392
<i>varav markutveckling</i>	-287	-810	523	-2579
<i>varav exploateringsfinansierad allmän plats</i>	-830	-1225	395	-4122
<i>varav skattefinansierad allmän plats</i>	-154	-175	21	-691
<i>varav ofördelad pågående utbyggnad</i>				
Exploateringsnetto	-220	575	-795	3280
Anslutningsavgifter VA	0	0	0	0
Utbyggnad VA	-198	-220	22	-538
Utbyggnadsnetto VA	-198	-220	22	-538
Totalt kommunen inklusive Exploatering				
Inkomster	1648	3293	-1645	12704
Utgifter	-8581	-10423	1842	-39509
Nettoinvesteringar	-6934	-7130	196	-26805
Justering anläggningstillgångar				
<i>tillkommer gåvor</i>	-3			
<i>avgår förändring av omsättningstillgångar</i>	174			
<i>avgår förändring skuld</i>	-591			
<i>avgår resultatförda inkomster</i>	-876			
Investering anläggningstillgångar	-8230			

* I kretslopp och vattennämndens redovisade investeringsinkomster ingår cirka 108 mnkr som avser anslutningsavgifter hänförliga till nämndens exploateringsinvesteringar.

Investeringsuppföljning

Nämndernas investeringsutgifter uppgick till totalt 6,4 mdkr under 2024. Statliga investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster uppgick till 0,6 mdkr vilket gav ett investeringsnetto i nämnderna på 5,8 mdkr. Nämndernas investeringsnetto understeg sammantaget årets budget med cirka 1,7 mdkr. Samtliga nämnder redovisade ett investeringsutfall under budgeterad nivå. Översiktligt förklaras avvikelserna främst av förskjutningar i planering och genomförande där en allt större andel av volymerna avser mer omfattande och komplexa projekt.

Samtidigt som utfallet understeg budget så innebär det en kraftig ökning i förhållande till tidigare år. I jämförelse med 2023 så innebär årets investeringsnetto en ökning med 1,2 mdkr. Den långsiktiga trenden med växande investeringsvolymerna håller därmed i sig. Utvecklingen är en konsekvens av såväl pågående stadsutveckling som behov av upprustning av befintliga anläggningar och en växande befolkning. Nedan följer en kort redogörelse av investeringar per nämnd.

Exploateringsnämnden redovisade en nettoinvesteringsvolym om 1 254 mnkr. Utfallet avvek med 200 mnkr mot den budgeterade nettoramen på 1 451 mnkr. Nämndens investeringsram utökades under året med 850 mnkr för att möjliggöra förvärvet av fastigheten Gullbergsvass från Älvstranden Utveckling AB. De största anledningarna

till avvikelsen i förhållande till budget var dels att budgeten för markförvärv inte togs i anspråk fullt ut, dels det avbrutna Skeppsbroprojektet.

Idrotts- och föreningsnämndens investeringsnetto uppgick till 222 mnkr vilket var cirka 270 mnkr under budgeterad volym. Avvikelsen förklaras framför allt av förskjutningar i tidplaner för ett flertal större investeringar i sport-, is- och simhallar.

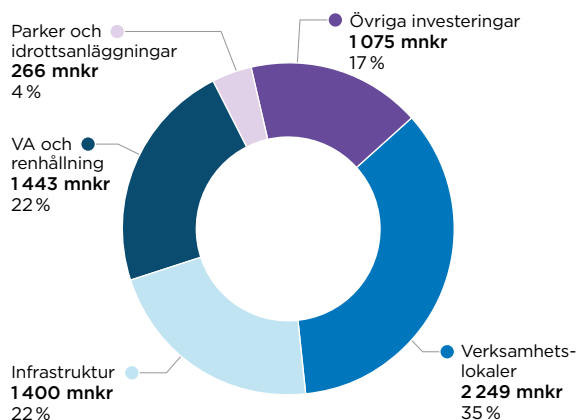
Kretslopp och vattennämndens investeringsutgifter inom VA-verksamheten uppgick till 1 148 mnkr vilket innebär en ökning med 220 mnkr jämfört med föregående år. Nämnden har under de senaste åren ökat förmågan att genomföra planerade investeringar. Trots ökad investeringstakt landande utfallet 91 mnkr under budgeterad nivå. Budgetavvikelsen beror framför allt på förskjutningar av projekt inom området avloppsavledning. Nämndens investeringar inom avfall uppgick till 25 mnkr vilket är 21 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror framför allt på senarelagda investeringar. Investeringar inom skyfall uppgick till 2 mnkr, vilket var 18 mnkr under budget. Flera utredningar pågår och nämnden räknar med en stegvis ökning av förmågan att genomföra skyfallsprojekt. Inom tekniskt vatten uppgick investeringarna 2024 till 267 mnkr att jämföra med budgeterade investeringar på 300 mnkr. Avvikelsen på 33 mnkr förklaras främst av förskjutning av utgifter till 2025.

Stadsfastighetsnämnden, som äger och förvaltar stadens verksamhetslokaler, redovisade en nettoinvesteringsvolym på 2 245 mnkr. Utfallet är cirka 720 mnkr lägre än beslutad budget för året. Nettoutfallet för nämndens reinvesteringar uppgick till 1 062 mnkr vilket i stort sett var i nivå med budget. Ett högre utfall för nämndens reinvesteringar kan noteras sedan 2022. Utfallet för nämndens nyinvesteringar uppgick till 1 188 mnkr vilket var 672 mnkr lägre än beslutad budget. Framfarten i projekten har generellt påverkats av framflyttade tidplaner på grund av olika typer av överklaganden samt arbete med att sänka produktionskostnaderna i projekten.

Stadsmiljönämndens nettoinvesteringar uppgick till 864 mnkr. Utfallet är 106 mnkr lägre än beslutad budget för året. Avvikelsen förklaras företrädesvis av tidsförskjutningar i flera projekt. Då flertalet åtgärder pågår i centrala delar av staden krävs omfattande samordning med andra åtgärder i närområdet samt hänsyn till framkomlighet under byggtid. Därtill uppstår frågor kopplade till markåtkomst. Framdriften inom såväl nyinvestering och reinvestering har även påverkats av långa handläggningstider för nödvändiga myndighetsbeslut.

Diagrammet nedan visar hur investeringsutfallet fördelas mellan olika investeringsområden. Verksamhetslokaler utgör det största investeringsområdet och utgör cirka 35 procent av det totala investeringsutfallet. Allra störst var investeringarna inom grundskola. Andra stora investeringsområden utgörs av investeringar i infrastruktur, samt VA och renhållning. Övriga investeringar, som utgör 17 procent av den totala investeringsvolymen, utgörs till största delen av strategiska markförvärv.

Investeringsutgifter

Exploateringsuppföljning

Exploateringsnämnden redovisade ett negativt exploateringsnetto för året på 0,2 mdkr, vilket är cirka 0,8 mdkr lägre än budget för 2024 och därmed cirka 0,2 mdkr lägre än för 2023. Avvikelsen förklaras av konjunkturläget och efterfrågan på såväl mark som bostäder, vilket har medfört förskjutningar i markförsäljningar och förskjutningar i projekt. Förskjutningar påverkar både inkomst- och utgiftsutvecklingen. Utgifterna sjunker dock inte lika kraftigt då utbyggnad i redan pågående utbyggnadsprojekt genomförs som planerat, men där inkomsterna i dessa projekt många gånger redan har verkställts. Större markförsäljningar som inte realiserats som budgeterat avser bland annat Spårvagnsdepån Ringön och försäljningar vid Säterigatan. Avvikelsen förklaras även av de ekonomiska konsekvenserna av den interna uppgörelsen mellan exploateringsnämnden och Älvstranden Utveckling avseende ekonomiskt ansvar för pris-/indexutvecklingen under genomförandet av exploateringen vid Masthuggskajen. Uppgörelsen har inneburit ett delat ekonomiskt ansvar och återbetalning av exploateringsbidrag till bolaget.

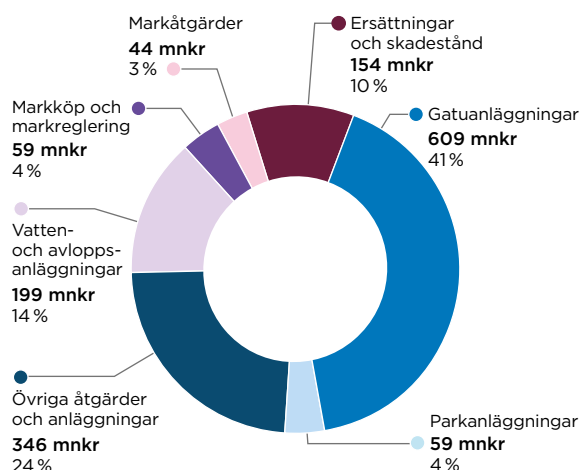
Slutligt inkomstutfall motsvarar cirka 1,1 mdkr och utgör endast 40 procent av budgeterade volymer, medan utgifterna samlat uppgår till ungefär 1,3 mdkr och har upparbetats till cirka 60 procent. Hur inkomster och utgifter utvecklas i enskilda projekt i förhållande till projektens budgeterade förväntningar framgår inte av nämndens uppföljning, då redovisade samlade effekter i första hand förklaras av förskjutningar i försäljningar och framflyttade projekt.

Tidigare års positiva resultat och betalningsvilja för exploaterbar mark bidrar till att den långsiktiga självfinansieringsgraden bibehålls. Sjunkande befolkningsutveckling, lägre markpriser och en fortsatt kostnadsutveckling medför dock betydande utmaningar på sikt för att upprätthålla självfinansieringsmålet. Det medför ett ytterligare behov av att i hela stadsutvecklingsprocessen, från tidiga planeringsskeden till ambitionerna i genomförandeskedet, balansera portföljen som helhet i förhållande till målen för god ekonomisk hushållning.

Diagrammet visar fördelningen av de samlade exploateringsutgifterna under 2024. Likt tidigare år har en betydande del av exploateringsåtgärderna utgjorts av utbyggnad av trafikal infrastruktur och markrelaterade åtgärder för att förvärva, reglera och iordningställa försäljningsbar mark. Posten Övriga åtgärder och anläggningar avser till stor del den underbyggnad av halvön på Masthuggskajen som allmän plats ska förläggas på, och utgör därmed också markberedande utgifter. Under året har utgifterna för medfinansiering till statliga anläggningar ökat till följd av att allt fler exploateringsprojekt kräver denna typ av åtgärder. Dessa utgifter återfinns under Ersättningar och skadestånd. Utgifterna för medfinansieringen matchas dock i hög utsträckning av motsvarande bidrag från exploatörerna, men där andelen medfinansiering direkt från staden har ökat de senaste åren.

De exploateringsrelaterade utgifterna för lokal utbyggnad av vatten- och avlopp har ökat under året i förhållande till föregående år och ligger nu i paritet med vad verksamheten har budgeterat.

Exploateringsutgifter

Bolagens investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse
Energi	-2 782	-2 790	8
Bostäder	-3 317	-3 581	264
Lokaler	-1 087	-1 170	83
Näringsliv	0	0	0
Kollektivtrafik	-32	-60	28
Hamn	-695	-1 213	518
Turism, Kultur & Evenemang	-518	-562	44
Försäkrings AB Göta Lejon	0	0	0
Göteborgs Stads Leasing AB	-941	-694	-247
Gryaab AB	-57	-112	55
Renova AB	-236	-302	66
Grefab AB	-22	0	-22
Moderbolaget (Stadshus AB)	0	0	0
Boplat	0	0	0
Elimineringar	0	0	0
Summa	-9 687	-10 484	797

Tabellen visar belopp motsvarande stadens ägda andel av respektive bolag (till skillnad från Stadshuskoncernens årsredovisning som är upprättad i enlighet med K3-regelverket).

Stadshuskoncernens investeringar för året uppgår till 9 687 mnkr, vilket är 1 628 mnkr högre än under samma period föregående år, men 797 mnkr lägre än budget för året.

Inom kluster Energi (Göteborg Energi-koncernen) genomförs investeringar framför allt i fjärrvärme (omkring 60 procent av bolagets investeringar) men även inom elnät, stadsfiber och fjärrkyla. Under året uppgår investeringarna till 2 782 mnkr, vilket är drygt en miljard högre än motsvarande period föregående år och i linje med budget. Avseende fjärrvärme är det framför allt nyinvesteringar i biokraftvärmeverket i Rya samt byggnation av pelletspannan i Riskulla som står för större delen av investeringsvolymen. Dessa anläggningar beräknas vara färdigställda under 2027. Under året har bolaget fortsatt med att byta ut elmätare samt fortsatt med en utbyggnad av ny fjärrvärmeledning som binder samman Göteborgs och Mölndals fjärrvärmenät. Investeringar har även skett i elnätet som en förberedelse för nya verksamheter på Hisingen.

Kluster Hamn (Göteborgs Hamn-koncernen) redovisar investeringar i anläggningstillgångar på 695 mnkr under året, vilket är drygt 500 mnkr lägre än budget, men högre än föregående år. Största delen av investeringsvolymen gäller projektet Färjeterminal, det vill säga blivande färjelokalisering

i Arendal, med ytor och kajer samt ny terminalbyggnad. Projektet Skandiaporten (farledsförbättringen) har nu gått in i genomförandefas efter att samtliga godkännanden har erhållits inklusive miljödom och klarläggande avseende statsstöd på EU-nivå. Den negativa budgetavvikelsen förklaras främst med tidsförskjutning i dessa två projekt.

Lokalklustret (Higabkoncernen), har under perioden genomfört investeringar om 1 087 mnkr, vilket är drygt 83 mnkr lägre än budget, och omkring 199 mnkr lägre än föregående år. Den negativa budgetavvikelsen förklaras dels med förseningar i olika projekt, dels med intern brist på resurser.

Higab AB har genomfört investeringar avseende kommersiella lokaler i projektet Masthugget Väst. Projektet genomförs i samverkan med idrotts- och föreningsnämnden. Anläggningen innehåller, förutom kommersiella ytor, en parkeringsanläggning och en fullstor sporthall. Projektet förväntas färdigställas under 2026. Renovering av Feskekôrkan och Dicksonska Palatset färdigställdes under året. Bolaget har fortsatt arbetat med projekt såsom Nya magasin som omfattar magasin för flera av stadens museer, Konstmuseets om- och tillbyggnad samt påbörjat byggnationen av en ny kretsloppspark i Högsbo.

Göteborgs Stads Parkering AB påbörjade under året byggnation av parkeringsanläggningsdelen i projekt Masthugget Väst.

Älvstranden Utveckling AB har fortsatt investera i flertalet pågående stadsutvecklingsprojekt. Under året har arbetet fortsatt med genomförandet av Halvön inom projektet Masthuggskajen. Genomförandetiden för projektet som helhet uppskattades tidigare till tio år med ursprunglig sluttid år 2028. Byggnation av både kvarter och allmän plats har av olika anledningar försenats. I dagsläget uppskattas en sluttid av projektet till år 2032. Bolaget har tecknat ett tilläggsavtal med exploateringsnämnden för projektet avseende en fördelning av indexkostnaden på 50/50.

Kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) redovisar investeringar om 3,3 mdkr för året, vilket är lägre än budget, men ungefär 1,3 mdkr mer än föregående år. I utfall för 2024 återfinns förvärv av byggrätter i Karlastaden för drygt 1 mdkr som inte fanns med i budget. Budgetavvikelsen exklusive förvärv av byggrätter i Karlastaden uppgår till knappt 1,0 mdkr, vilket till stora delar förklaras med tidsförskjutningar i ett antal projekt.

Kluster Turism, kultur och evenemangs (Göteborg & Co-koncernen) investeringar om 518 mnkr är drygt 40 mnkr lägre än budget och

knappt 500 mnkr lägre än föregående år. Investeringarna består till största delen av investeringar inom Liseberg AB. Got Event AB har under året utfört investeringar på Ullevi, Gamla Ullevi och Bravida Arena för 82 mnkr vilket är i linje med budget.

Göteborgs Stads Leasing AB investerar i finansiella och operationella leasingobjekt. Årets investering uppgår till 941 mnkr, vilket är knappt 250 mnkr högre än budget och i linje med föregående års utfall. Den operationella leasingen avser framför allt fordon och maskiner inom stadens verksamheter. Den finansiella leasingen avser till stor del stadens IT- och annan utrustning samt spårvagn M31 och M32 samt revisioner på dessa.

Renovakoncernens investeringar uppgick under året till 236 mnkr vilket är omkring 65 mnkr lägre än budget. Övervägande del av Renova AB:s projekt är underhållsinvesteringar på befintliga anläggningar. Under året har byggnationen av ny fordonsverkstad färdigställts. Projektet påbörjades 2021.

Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Nedan redovisas ett antal utvalda investerings- och exploateringsprojekt från nämndernas och bolagsstyrelsernas projektportföljer. Urvalet baseras på projekt och satsningar som har investeringsbeslut eller motsvarande på kommunfullmäktigenivå och som har gått in i en genomförandefas. Redovisningen förändras i takt

med att enskilda beslut hanteras på kommunfullmäktigenivå och att projekt avslutas under det löpande året. Inom parentes anges den prisnivå som ligger till grund för projektens investeringsbeslut. För projekt med fast prisnivå redovisas så väl utfall och prognos i samma prisnivå som beslutad projektbudget.

Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Belopp i mnkr	KF-beslut		Ackumulerat utfall		Total projekt prognos		Projektbudget		Slutår
I=Inkomster U=Utgifter	I	U	I	U	I	U	I	U	
Investeringar									
Investeringar Nämnder									
Hisingbron (2009)	1589	-3000	1589	-3000	1566	-3600			2021
Kvilleleden och gator i Backaplan (2016)	79	-172	318	-768	318	-768			2030
Knutpunkt Korsvägen (2017)	63	-63	746	-860	746	-860			2031
Stadsutveckling station Haga (2017)	1	-98	0	-660	0	-660			2032
Engelbrektslänken (2019)	18	-45	138	-260	138	-260			2026
Citybuss Backastråket (2016)	54	64	300	-400	300	-400			2027
Spårväg och citybuss Frihamnen-Lindholmen (2020)	205	-340	525	-700	525	-700			2025
Spårväg och citybuss Brunnsbo-Hjalmar Brantingsplatsen (2019)	39	-31	332	-442	332	-442			2029
Torslanda tvärförbindelse (2022)	0	-20	0	-234	0	-234			2028
Ny barriär (Ultrafilter) Alelyckans vattenverk (2022)	0	-446	0	-720	0	-900			2026
Björlanda Pumpkedja (2022)	0	-228	0	-229	0	-350			2025
Tekniskt vatten (2022)	0	-460	0	-475	0	-500			2025
Jubileumsparken etapp 1, del av utvecklingen av Frihamnen (2018)	0	-224	0	-225	0	-347			2024
Eriksboskolan (2023)	0	-13	0	-362	0	-368			2027
Skra Bro, vård och omsorgsboende (2024)	0	-15	0	-324	0	-329			2027
Dalheimers hus (2024)	0	-38	0	-451	0	-464			2028
Investeringar Stadshus									
Göteborg Energi: Rya Biokraftvärmeverk (2022)	0	-1026	0	-2530	0	-2650			2027
Göteborg Energi: Riskulla Pelletsplan (löpande)	0	-252	0	-852	0	-852			2027
Higab: Magasin för Kulturnämnden (2020)	0	-21	0	-540	0	-540			2026
Higab: Konstmuseum om- och tillbyggnad (2023)	0	-9	0	-800	0	-800			2031
Liseberg: Jubileumsprojektet Vattenpark Oceana (löpande)	0	-1183	0	-1282	0	-1240			2027

Belopp i mnkr	KF- beslut	Akkumulerat utfall	Total projekt prognos		Projektbudget		Slutår
I=Inkomster U=Utgifter		I U	I U		I U		
Göteborgs Hamn: Terminalflytt och utveckling Arendal 2 (löpande)		0 -1 332	0 -2 813		0 -2 976		2028
Göteborgs Hamn: Skandiaporten (2017)		21 -402	21 -1 255		0 -1 255		2028
Exploateringar							
Järnvågsgatan/Masthuggskajen Exploateringsnämnden (2017)		957 -921	1 787 -2 180		1 750 -2 180		2031
Järnvågsgatan/Masthuggskajen Älvstranden utveckling (2017)		1 445 -843	1 600 -1 630		1 600 -1 630		2031
Per Dubbsgatan (2019)		6 -64	202 -311		248 -302		2037

Nedan kommenteras framför allt de projekt som har tillkommit eller reviderats med anledning av nya beslut under året och de investeringar där det rapporteras väsentliga förändringar i förhållande till tidigare rapporteringar. I nämndernas och styrelsernas årsrapporter redovisas fördjupade kommentarer och eventuellt ytterligare projekt av betydande karaktär.

Stadens åtgärder vid stationsområdena för Västlänkens uppgångar vid Korsvägen och Haga rapporterar inte om några förändrade tidplaner för genomförandet, men verksamheten rapporterar fortsatt att det finns osäkerheter kopplat till Västlänkens framdrift och färdigställande av stationslägena. Under 2024 har staden beslutat att det planerade cykelgaraget under mark i anslutning till station Haga ska utgå och arbete för att förhandla sig ur befintliga avtal har påbörjats under året.

Investeringarna i Kvilleleden och gator i Backaplan planeras och genomförs i nära samarbete med Trafikverket. Ytterligare tidsförskjutningar av genomförandet rapporteras för projektet, men efter tidigare genomförda omtag har upphandling och tilldelning av entreprenör slutförts under hösten och arbete inför byggnation har nu påbörjats. Utöver stadens åtagande i kommunens infrastruktur omfattar den samlade överenskommelsen medfinansiering för åtgärder på den statliga infrastrukturen. Medfinansieringen har belastat stadens resultat i samband med initialt tecknade medfinansieringsavtal.

I dagsläget avser utfall och prognos för Jubileumsparken endast de skattefinansierade delarna av projektets budgeterade omfattning. Den totala budgeten omfattar även de åtgärder som initialt

planerades att hantera de exploateringsfinansierade delarna som sedan har pausats i avvaktan på en framtida utveckling av Frihamnen. Under året har den nya bastun i parken öppnats.

Under året har ledningsutbyggnad för framtida försörjning av tekniskt vatten till NOVO:s batteriproduktion färdigställts, i enlighet med tidigare tecknade avtal och överenskommelser. Staden följer utvecklingen kring batterifabriks-etableringen nära.

Under året har kommunfullmäktige beslutat om genomförande av en rad större lokalinvesteringar för kommunal service. Skra Bro vård- och omsorgsboende omfattar 79 lägenheter med tillförande gemensamhets- och personalutrymmen och pekas ut som ett särskilt klimatbudgetprojekt i enlighet med stadsfastighetsnämndens klimatomål. Dalheimers hus avser betydande reinvestering- och ombyggnadsåtgärder för att bättre uppfylla verksamheternas behov och dagens tekniska krav. Genomförande av nya Eriksboskolan F-6 beslutades under året. Rivning av befintlig skola färdigställdes under våren 2024 och byggentreprenaden planeras att inledas i början av 2025, med ett färdigställande och verksamhetsstart under vårterminen 2027. Under året har kommunfullmäktige även beslutat om en om-, till- och nybyggnation av Lundensskolan F-9 som aktualiserats för att skapa möjlighet att utöka den befintliga skolans kapacitet. Projektet avser att återrapporteras löpande från och med 2025.

Under inledningen av 2024 ställde sig kommunfullmäktige bakom Göteborg Energi AB:s inriktning för utbyggnad av återvunnen och förnybar fjärrvärmeproduktion i Riskulla i Mölndals kommun. Bolaget fattade senare

under året beslut om genomförande i linje med inriktningsbeslutet. Syftet med anläggningen är att stärka de södra delarna av fjärrvärmenätet där stadsutvecklingen innebär betydande tillkommande värmebehov till 2040.

I februari 2024 bröt en kraftig brand ut vid pågående byggnation av Vattenparken Oceana och under sommaren beslutade Liseberg AB:s styrelse att projektet skulle färdigställas. Nu redovisat ackumulerat utfall och projektprogno avser endast Lisebergs andel av projektkostnaden efter att förväntad försäkringsersättning utbetalats. Således avviker detta från vad som är upptaget i redovisningen. Skillnaden i nuvarande prognos och ursprunglig budget är i huvudsak relaterat till de ändringar som initierats i samband med återuppbyggnaden av Oceana efter branden.

Återrapporteringen av Göteborg Hamn AB:s terminalflytt och utveckling av Arendal 2 omfattar samtliga genomförda och pågående delprojekt som kommunfullmäktige tog ställning till redan 2022 och där kommunfullmäktige ställde sig bakom en utvidgad investeringsvolym

2023. Investeringen Skandiaporten omfattar Göteborg Hamns kajätgärder knutet till farledsfördjupningen. Kommunfullmäktige ställde sig bakom styrelsens förslag till investeringsåtagande redan 2020. Projektet har nu gått in i ett tydligare genomförandeskede då samtliga godkännanden har erhållits inklusive miljödom och klarläggande avseende statsstöd på EU-nivå.

Under våren 2024 beslutade kommunfullmäktige om att utöka den samlade projektbudgeten för stadsutvecklingen vid Järnväggsgatan/Masthuggskajen till sammantaget 2,34 mdkr. Revideringen beslutades för att upprätthålla önskad kvalitet framför allt knutet till att möjliggöra för ett färjeläge för kollektivtrafik och för att säkra kopplingen till vattnet i området. Från och med bokslut 2024 har den löpande uppföljningen övergått till att redovisa exploateringsnämndens och Älvstranden Utveckling AB:s åtaganden och ekonomi separerat i enlighet med den uppdelning som redovisades i samband kommunfullmäktiges reviderade genomförandebeslut. Utfall, prognos och budget innehåller därmed interna mellanhavanden mellan bolaget och förvaltningen.

Stiftelser

Göteborgs Stad förvaltar anknutna avkastningsstiftelser och gåvor för olika ändamål. I förvaltningsansvaret ingår kapitalförvaltning av stiftelsernas kapital, löpande stiftelseförvaltning och utdelning av medel enligt de ändamål som den som skänkt pengarna bestämt.

Stiftelsernas kapital ingår i en gemensam samförvaltning där varje stiftelse har en andel. Kapitalet är helt åtskilt från Göteborgs Stads ekonomi. Kapitalförvaltningen sker utifrån kommunfullmäktiges placeringsriktlinjer och den löpande förvaltningen av de anknutna stiftelserna följer riktlinjer beslutade av kommunstyrelsen.

Den totala avkastningen, efter avdrag för viss kapitalisering och förvaltningskostnader, kan användas för utdelning i stiftelserna. Till detta ska läggas redan tillgängligt fritt eget kapital som finns i gåvorna och i vissa av stiftelserna.

Belopp i mnkr	2024	2023	2022
Antal stiftelser	72	72	74
Antal gåvor	2	2	2
Årets resultat	72,4	93,0	3,4
Beviljade anslag	54,0	36,9	32,3
Förvaltningskostnader	3,1	3,1	2,6
Eget kapital och skulder	1 242	1 212	1 153
Marknadsvärde förmögenhet	1 338	1 267	1 153

Utbildningsstiftelserna har bidragit med stipendier och resebidrag till elever och lärare, huvudsakligen i de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Elever har också fått premier för goda skolprestationer och andra framsteg och skolor har beviljats ekonomiskt stöd för genomförande av olika klassaktiviteter. Totalt har 12,3 mnkr beviljats.

De sociala stiftelserna har beviljat medel till ekonomiskt behövande vuxna och barnfamiljer i Göteborg samt till familjer med barn i behov av särskilt stöd. Totalt har 10,1 mnkr beviljats.

Stiftelser med kulturinriktning har köpt in föremål till Konstmuseet, Röhsska museet,

Stadsmuseet och Sjöfartsmuseet samt har finansierat konserveringsarbeten, utställningar, forskning med mera. Pengar har också beviljats till stadens prydnad och förskönande. Totalt har 21,1 mnkr beviljats.

Under året har föreningar och andra ideella organisationer beviljats medel för olika projekt och aktiviteter. Det har varit aktiviteter riktade till barn i Göteborg och till allmännyttiga, kulturella eller välgörande ändamål till förmån för Göteborgs samhälle. Totalt har 10,5 mnkr beviljats.

4

Kommunfullmäktiges mål

I detta avsnitt görs en bedömning av möjligheterna att nå målen i kommunfullmäktiges budget inom mandatperioden. Budgetmålen kan i stor utsträckning kopplas till närliggande mål och strategier i stadsövergripande planerande styrande dokument. Bedömningen av måluppfyllelse bygger primärt på aktuella uppföljningar av dessa program och planer. Även bedömningar och analyser i tjänsteutlåtanden, nämnders och styrelsers rapportering samt förväntad utveckling vägs in.

Kommunfullmäktiges mål

- 126** Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet
- 129** Segregationen i Göteborg ska brytas
- 131** Göteborg ska klara kompetensförsörjningen
- 132** Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist
- 134** Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald
- 136** Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov
- 138** Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har fattat beslut om sju övergripande mål för stadens politiska inriktning. De gäller för hela mandatperioden och måluppfyllelse ska eftersträvas snarast möjligt. Målen ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser och anpassas till deras specifika verksamhet.

I detta avsnitt görs en bedömning av möjligheterna att nå målen i kommunfullmäktiges budget inom mandatperioden. Budgetmålen kan i stor utsträckning kopplas till närliggande mål och strategier i stadsövergripande planerande styrande dokument. Bedömningen av måluppfyllelse bygger primärt på aktuella uppföljningar av dessa program och planer. Även bedömningar och analyser i tjänsteutlåtanden, nämnders och styrelsernas rapportering samt förväntad utveckling vägs in. Bedömningarna utgår från tre olika nivåer och definieras så här:

» **Sannolikt att nås.** Målet är redan uppnått eller bedöms uppnås om nuvarande utveckling fortsätter och planerade insatser genomförs.

» **Möjligt att nås.** Målet bedöms möjligt att nå trots nuvarande utveckling om planerade insatser får avsedd effekt och utvecklingen i omvärlden är gynnsam.

» **Ej sannolikt att nås.** Målet bedöms inte nås med nuvarande utveckling. Kräver förändrad utveckling i omvärlden och/eller stora förändringar i hur Göteborgs Stad agerar.

Stadens nämnder och styrelser har ombetts att kortfattat redogöra för hur de har tagit sig an respektive mål och vilken utveckling de ser kopplat till den egna verksamheten. En kort summering av generella mönster återfinns under varje målbedömning.

Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **ej sannolikt** att nå.

Inom ramen för arbetet med Göteborgs Stads program för en jämlik stad togs en tredje jämlikhetsrapport fram under 2023 för att visa hur jämlikheten och hälsan i Göteborg har utvecklats över tid. I denna konstateras att de skillnader som påvisades i den första rapporten från år 2014 i stora drag fortfarande kvarstår och att skillnaderna snarare ökat än minskat på flera områden.

Kommunfullmäktige beslutade i december 2024 att anta *Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030*. Det nya programmet ersätter programmet för en jämlik stad och folkhälsoprogrammet. Programmet utgår från att jämlikhet i livsvillkor och hälsa är avgörande för ett socialt hållbart samhälle, där allas resurser tas tillvara för social och ekonomisk utveckling. Fokus ligger på barn och unga och på att stärka arbetet för de grupper som staden har svårt att nå och där behovet är stort. Implementeringen av programmet har inletts och samordnas av stadsledningskontoret.

Arbeten pågår inom staden med metoder och verktyg för att stärka det sociala perspektivet i stadsutvecklingen, inom strategisk och taktisk planering såväl som plan- och exploateringsprocessen. Till exempel har exploateringsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen genomfört en förstudie med syfte att kartlägga och ge förslag på hur socialförvaltningarna och de stadsutvecklande förvaltningarna på ett bättre sätt kan samverka för att omhänderta och integrera stadens samlade kunskap och erfarenhet kring det sociala perspektivet kopplat till stadsutveckling. Resultatet från förstudien kommer att tas vidare under 2025.

Det övergripande målet för barnrättsplanen är att barns rättigheter stärks genom ett systematiskt och inkluderande arbete. Planen fokuserar på de förutsättningar som måste vara på plats för att stärka barns rättigheter inom samtliga verksamhetsområden. I den senaste lägesbilden av stadens

barnrättsarbete konstateras att barnboksluten för år 2023 visade att de verksamheter som har barn som primär målgrupp driver ett aktivt arbete och tar steg framåt i enlighet med barnrättsplanen. Arbetet låg i linje med de insatser och fokusområden som finns i barnrättsplanen. Fler barnbokslut än tidigare visade på förflyttningar i arbetet till följd av fortsatt metodutveckling och att samverkan mellan olika interna och externa aktörer stärkt barns rättigheter. Dock har avståndet mellan de som har barn som direkt målgrupp och barn som indirekt målgrupp växt när det kommer till att arbeta aktivt med frågor. Barnrättsarbetet prioriteras högre bland de som arbetar med frågor som mer direkt påverkar barn och unga. Kunskapen är fortsatt låg i flera förvaltningar och bolag om hur deras verksamheter påverkar barn och barns livsmiljöer.

Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat, kort- och långsiktigt arbete som anpassas till samhällsutvecklingen och bedrivs samordnat och kunskapsbaserat mot aktuella läges- och problembilder. En samlad analys av programmets måluppfyllelse med utgångspunkt i indikatorer och central lägesbild rapporteras årligen till kommunfullmäktige.

Redovisningen av *Lägesbild brott och otrygghet Göteborg 2024* visar att brottsligheten minskar men att brotten blivit grövre. Kriminella nätverk och dess brottslighet utgör ett stort problem. Vålfärdsbrottslighet och rasism och hatbrott är ökande problem. Den upplevda tryggheten samt tilliten till andra har legat på en relativt stabil nivå de senaste åren.

Resultaten i Framtidenkoncernens hyresgästenkät för år 2024 visar en positiv utveckling av hyresgästbetyget vad gäller upplevd trygghet. Den upplevda tryggheten ökade i alla delar av staden, men som mest i koncernens utvecklingsområden. De boende i Bergsjön, Biskopsgården, Hammarkullen, Hjällbo, Lövgärdet och Tynnered känner sig nu tryggare än vad man gör i genomsnitt i hela koncernens bestånd i Göteborg.

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026 innehåller tio rättighetsområden varav flera är

direkt kopplade till målet. *Rätten till information och kommunikation*, *Rätten till demokratisk delaktighet* och *Rätten till arbete och sysselsättning* är alla områden som syftar till att skapa möjlighet till inflytande och delaktighet.

I sin senaste årsrapport följer funktionshindersombudsmannen upp implementeringen på rättighetsområdet *Rätten till information och kommunikation*. Det konstateras att informationen på stadens hemsidor i hög grad är anpassad och tillgängliggjord. Det gäller goteborg.se samt förvaltningarnas information, men det finns fortfarande brister i vissa bolags tillgängliggörande av information. När det gäller digitala tjänster och kontaktvägar går utvecklingen fort och förenklar kontakterna med kommunen för de flesta. Personer med funktionsnedsättning, deras anhöriga och brukarorganisationerna rapporterar dock att digitala system, kontaktvägar och stöd ännu inte är helt inkluderande och till för alla. Även äldre invånare har på olika sätt påpekat hur digitala lösningar och system ibland blir direkt hindrande för individen. Funktionshindersombudsmannen konstaterar att flera verksamheter behöver säkerställa att den digitala utvecklingen även omfattar personer med funktionsnedsättning.

Många förvaltningar och bolag testar och utvecklar nya former för brukar- och medborgarinflytande. Detta arbete sker ofta i samarbete med demokrati och medborgarservice som genom nämndens grunduppdrag stöttar staden i att skapa förutsättningar för delaktighet och inflytande. Under 2024 har demokrati och medborgarservice lanserat en ny handbok i medborgarinflytande och genomfört flera utbildningar i medborgar-

dialog. Göteborgsförslaget har utvecklats som ett verktyg för att inkludera fler invånare i Göteborgs Stads beslutsprocesser, vilket har lett till att fler förslag kommit in från unga, äldre och boende i områden som tidigare varit mindre delaktiga. På uppdrag av kommunfullmäktige genomfördes riktade insatser mot grupper och områden där valdeltagandet traditionellt sett har varit lågt i samband med EU-parlamentsvalet. Satsningen bedöms ha bidragit till ett mer jämlikt valdeltagande.

Stadsledningskontoret konstaterat att det pågår ett långsiktigt arbete i staden som har förutsättningar att leda till goda resultat på sikt, men bedömer det ej sannolikt att målet nås inom mandatperioden.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelser rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Samverkan och nätverk inom och utom stadens organisation.
- » Utveckling av stadsutvecklingsprocesserna och att det sociala perspektivet integreras.
- » Långsiktigt främjande och förebyggande insatser.
- » Trygghetsskapande insatser för anställda, brukare och besökare.
- » Utveckling av synpunktsinhämtning, medbestämmande, dialogkoncept, nya digitala tjänster och andra former av brukarinflytande och delaktighet.

Segregationen i Göteborg ska brytas

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **ej sannolikt** att nå.

Stadsledningskontoret driver, samordnar och stödjer stadens arbete på mot segregation. Arbetet utgår från att segregationen är negativ om den orsakar ojämlik tillgång till resurser vilket påverkar människors livschanser och leder till negativa effekter på den sociala sammanhållningen. Kartläggning och dialog visar att det pågår många aktiviteter på verksamhetsnivå som bidrar till att kompensera för segregationens negativa effekter. Stadsledningskontoret fokuserar därför på långsiktig strukturell förändring för att bryta segregationsdrivande mönster.

Genom dialog med förvaltnings- och bolagsledning samt i stadens ledarforum har områden där staden kan arbeta tillsammans i syfte att bryta segregationen identifierats. Dessa är socialt hållbar stadsplanering och bostadsförsörjning, områdessamverkan, likvärdighet i skolan, tillgång till arbete, arbete mot diskriminering och möjligheter att mötas.

I december antogs *Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024–2030* av kommunfullmäktige. Programmets fjärde fokusområde: *Boende och livsmiljö* innehåller mål och strategier kopplade till att bryta segregationen. Implementeringen av programmet har inletts och samordnas av stadsledningskontoret.

I *Jämlikhetsrapporten 2023* användes två olika mått som tas fram av Boverket och SCB för att mäta och analysera segregation. Ojämlikhetsindex är ett mått på skillnader i bostättningsmönster mellan olika socioekonomiska grupper och mäter graden av segregation. Ett annat sätt att analysera segregationen är utifrån områden med olika socioekonomiska profiler – hur stor andel som bor i ett område med stora socioekonomiska utmaningar. I rapporten konstateras att med dessa båda mått minskade segregationen i Göteborg från mätstart år 2012 fram till 2018 för att sedan öka något igen. Sedan rapporten togs fram har nya data presenterats och Göteborg är nu åter nere på 2018 års nivåer i båda måtten.

Bostadsstrukturen är en viktig komponent i boendesegregationen. Genom *Göteborgs Stads*

program för bostadsförsörjning 2021–2026 verkar staden för att i samverkan med marknadens aktörer möjliggöra ett varierat utbud av bostäder såväl vad avser upplåtelseformer, bostadsstorlekar och hustyper som pris- och hyresnivåer för att möta olika behov och en differentierad efterfrågan.

Det rådande konjunktur- och ränteläget har dock inneburit att byggstarterna av bostäder minskar i allmänhet och ett minskat intresse för byggande i ytterområden i synnerhet. I *Jämlikhetsrapporten 2023* konstateras att en ökad blandning av upplåtelseformer har uppnåtts i vissa delar av staden, men då i områden som redan var relativt blandade. Samtidigt har den ojämna fördelningen ökat i en del områden där utgångsläget var ojämnt.

Göteborgs Stads handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025 antogs av kommunfullmäktige i oktober 2023. Mot bakgrund av forskning och regeringens reformprogram för att minska segregation, utgår handlingsplanen från fyra fokusområden som behöver stärkas och utvecklas för att motverka utsatthet och kriminalitet i bostadsområden; *Barns och ungas uppväxtvillkor*, *Stadsutveckling*, *Grundläggande säkerhet och trygghet* samt *Inflytande, delaktighet och tillit*.

Polisen presenterade sin senaste lägesbild av kriminell påverkan under hösten 2023. I den fick Biskopsgården förändrad bedömning och är inte längre ett särskilt utsatt område utan den lägre kategorin, riskområde. Även Hjällbo visade en positiv utvecklingstrend när det gäller utsatthet för kriminell påverkan, dock utan att kategorin ändras. Nästa lägesbild presenteras hösten 2025.

Allmännyttan är en viktig kraft i områden med stora socioekonomiska utmaningar. *Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020–2030* beskriver vad koncernen ska göra för att bidra till att ingen del av staden ska finnas med på polisens lista över utsatta områden. Inom ramen för strategin superförvaltning görs insatser för ökad trygghet, ökad närvaro, att det ska vara rent och snyggt i områdena och arbete med nolltolerans mot kriminell påverkan. Utöver det ingår också strategin stadsutveckling där koncernen investerar i underhåll och renovering samt nyproduktion i områdena. Samverkan sker med flera andra bolag och förvaltningar.

Framtiden gör årligen en lägesbild med en bedömning av utvecklingsområdenas förut-

sättningar att nå målet om att inte vara särskilt utsatta till år 2025. Årets lägesbild visar inte på några förändringar jämfört med föregående år. För Biskopsgården och Tynnered/Frölunda Torg bedöms förutsättningarna fortsatt som goda, för Bergsjön, Hjällbo och Lövgärdet som medel och för Hammarkullen som svåra. I likhet med föregående års lägesbild bedöms Hammarkullen även långsiktigt (år 2030) ha svåra förutsättningar att inte vara särskilt utsatt. En tydligare prioritering och efterföljande resursförstärkning under 2025 bedöms angelägen för att förbättra Hammarkullens långsiktiga förutsättningar.

Segregation är som beskrivs ovan komplex att mäta objektivt men det finns en del analyser som indikerar att utvecklingen går åt rätt håll, speciellt i de mest utsatta områdena. Styrningen på området bedöms ha god täckning och en mängd goda initiativ har tagits i förvaltningar och bolag. Den ökade samordningen på området och arbetet

med handlingsplanen för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025 har resulterat i ökad samverkan och fokusering. Men området är trögrörsligt och stadsledningskontoret bedömer det ej sannolikt att målet nås inom mandatperioden.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelsernas rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Aktiv rekrytering med sikte på mångfald inom personalstyrkan och anställa personer som står långt från arbetsmarknaden.
- » Språkutveckling för medarbetare.
- » Praktikplatser, prao, feriearbeten – riktade mot utsatta områden.
- » Mer lättillgänglig information – på andra språk och i klarspråk.

Göteborg ska klara kompetensförsörjningen

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **möjligt** att nå.

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2024 om *Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024–2026*. Syftet med planen är att ta fram en gemensam riktning för staden i syfte att säkra framför allt välfärdsverksamheternas personalförsörjning framöver. Bakgrunden är den demografiska utvecklingen där andelen äldre ökar samtidigt som arbetskraftens andel minskar. I planen anges att kompetensförsörjningsutmaningen ska mötas genom insatser för att behålla medarbetare, ompröva arbetssätt och utveckla verksamheten samt säkra tillgången på arbetskraft på sikt. Planen gäller för samtliga nämnder och styrelser i staden och innehåller fem fokusområden som kräver särskilda aktiviteter för att uppnå målet. Samtliga fem fokusområden berör det aktuella kommunfullmäktigemålet.

I samband med delårsrapport augusti 2024 gjordes en första uppföljning av planen. Uppföljningen är en del av en årlig inventering av kompetensförsörjningsbehovet i respektive nämnd och styrelse där dessa anger behovet av kompetens idag samt en bedömning av behovet på fem års sikt. I uppföljningen uppgav 20 av 24 nämnder och ungefär hälften av styrelserna att de har svårigheter att kompetensförsörja verksamheten idag. Välfärdsnämndernas uppgav behov ett stort antal rekryteringar medan det i övriga nämnder och styrelser till största del handlar om svårigheter med ett fåtal specialistroller. Den samlade bilden inom bolagssektorn är att situationen är oförändrad jämfört med föregående år. De nämnder och styrelser som har svårigheter i nuläget uppger också att det kommer ha svårigheter på lång sikt.

Trots att många nämnder och styrelser uppger att det är fortsatt svårt att kompetensförsörja har det skett en viss förbättring under 2024. Det ekonomiska läget och rådande konjunktur har medfört en minskad benägenhet att byta arbete både hos stadens medarbetare och annan arbetskraft i regionen och personalomsättningen

har därför minskat. Under året har till exempel möjligheterna att rekrytera sjuksköterskor förbättrats, vilket har lett till att inhyrd personal har minskat till förmån för fler tillsvidareanställda sjuksköterskor. De regionala socialnämnderna har haft en positiv utveckling då de har lyckats anställa fler erfarna medarbetare med rätt kompetens.

Under hösten 2024 gjordes även en uppföljning av hur nämnder och styrelser implementerat planen och dess aktiviteter i verksamheten. Uppföljningen visar att de flesta har implementerat stadens plan i förvaltningens eller bolagets egen kompetensförsörjningsplan. De flesta aktiviteter beräknas vara genomförda 2025, det vill säga ett år före planperiodens slut. Det finns aktiviteter i planen där specifika nämnder fått ett gemensamt ansvar men där uppföljningen visar att samverkan mellan nämnder med gemensamt ansvar kan förbättras. Sammantaget visar uppföljningen att planen för kompetensförsörjning är implementerad i förvaltningars och bolags arbete och att arbetet fortskrider enligt plan.

Resultatet av kommunstyrelsens samordnande arbete inom ramen för *Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning* gör att stadsledningskontoret bedömer att målet är möjligt att nå inom mandatperioden. En förutsättning är att samverkan mellan förvaltningar som har gemensamt ansvar ökar. Måluppfyllelsen är också beroende av den demografiska utvecklingen och vad som händer på arbetsmarknaden i stort.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelser rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Arbetet inom ramen för *Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning*.
- » Nämnderna lyfter arbetet med egna kompetensförsörjningsplaner.
- » Bolagen arbetar mycket med praktikanter, trainees och internutbildning.

Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **möjligt** att nå.

Översiktsplanen för Göteborg antogs av kommunfullmäktige i maj 2022 och slår fast att Göteborg ska utvecklas till en nära, sammanhållen och robust stad. Det ska ge närhet till det man behöver i vardagen och att fler kan klara vardagen genom att gå och cykla. En stad som hänger ihop i gatunätet och med offentliga rum som är till för alla gör att människor möts och får bättre förutsättningar för jämlika livschanser. En robust stad har motståndskraft och anpassningsförmåga för att möta utmaningar och kriser samtidigt som invånarna har förtroende för varandra och till samhällets funktioner.

Miljö- och klimatprogrammet följdes upp under 2023 där delmålet om att säkra tillgången till grönområden och att nyttja ekosystemtjänster har särskild koppling till kommunfullmäktiges mål. Uppföljningen konstaterade att tillgången till grönområden är ojämnt fördelad överlag i Göteborg och inte tillräcklig i många områden, framför allt i centrala staden. Staden bedömdes ha styrande dokument och arbetssätt som främjar utvecklingen av grönområden och ekosystemtjänster, men att hög konkurrens om mark då staden förtätas innebär att intentionerna i de styrande dokumenten ofta får stå tillbaka för andra intressen. Delmålet bedömdes möjligt att nå om grönsatser prioriteras och värderas högre i stadsutvecklingen, samt att befintliga grönytor skyddas och utvecklas.

Ett av åtgärdsområdena i *Göteborgs Stads plan för klimatanpassning 2024–2026, Staden som stadsutvecklande organisation*, innehåller åtgärder för att stärka blå-grön-gråa system och strukturer i långsiktig anpassning av staden. Åtgärdsområdet omfattar de stadsutvecklande nämnderna i planerande och förvaltande skeden, samt kretslopp och vattennämnden och miljö- och klimatinstitutens arbeten med skyfalls- och vattenrelaterade frågor. Här ingår bland annat att bevara och utveckla grönsatser och naturbaserade lösningar för att förbygga och öka anpassningsförmågan i staden.

En åtgärd inom området är att samverka med fastighetsägare och verksamheter kring bevarande av befintlig och tillskapande av ny grönsatser på allmän plats.

Syftet med den nya organiseringen inom stadsutvecklingsområdet som trädde i kraft i januari 2023 var att skapa en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess i såväl planering, genomförande som förvaltning av staden. Det pågår ett antal utvecklingsinsatser för att realisera potentialen och uppnå en mer sammanhållen stadsutveckling. Ett viktigt steg har varit att i de stadsutvecklande nämnderna införa en gemensam plan- och exploateringsprocess (PLEX). Genom PLEX genomförs stadsutvecklingsprojekt i ett tydligt flöde genom hela processen, från idé till iordningställd plats. Under 2024 har PLEX-processen införts i olika steg, för såväl nya som pågående projekt och det huvudsakliga utvecklingsarbetet är färdigt. Det pågår också arbeten i samverkan med övriga nämnder för att stärka det sociala perspektivet och kulturens roll i stadsutvecklingen, inom strategisk och taktisk planering såväl som plan- och exploateringsprocessen.

I *Göteborgs Stads program för bostadsförsörjning* bedöms att det fram till år 2030 behöver byggas mellan 4 000 och 5 000 bostäder årligen för att kunna möta framtida behov och minska bostadsbristen. Under åren 2021–2023 överträffades de nivåerna men det förändrade konjunktur- och ränteläget innebär en kraftig inbromsning avseende byggstartade bostäder under 2023. Då påbörjades 2 900 bostäder, en halvering jämfört med de senaste fem åren. Under 2024 sjönk antalet byggstarter ytterligare; 1 384 bostäder påbörjades, varav 1 276 genom nybyggnad. Det är det lägsta antalet sedan 2009, efter finanskrisen, och innan dess 1990-talet. Under 2024 färdigställdes 3 696 bostäder, varav 3 573 genom nybyggnad. Det minskade antalet byggstartade bostäder kommer att resultera i ett lägre antal färdigställda bostäder de närmaste åren och få konsekvenser för bostadssituationen i Göteborg.

Det bör tilläggas att bedömningen av det framtida bostadsbehovet i programmet för bostadsförsörjning bygger på en högre förväntad befolkningstillväxt än vad som blivit fallet. Covid-19, oväntat lågt barnafödande och

förändrad migration har inneburit att det i befolkningsprognosen för år 2024 förväntas bo ungefär 15 000 färre i Göteborg år 2030 än vad som prognosticerades före pandemin.

I stadens årliga kartläggning av hemlöshet redovisas det lägsta antalet hemlösa sedan mätningarna startade år 2015. Sammanlagt uppskattades 2 169 hushåll vara hemlösa, vilket innefattade 2 400 vuxna och 800 barn. Definitionen rymmer en stor spännvidd av olika hemlöshetssituationer, från personer som bor utomhus eller i offentliga utrymmen till hushåll som bor i lägenheter med kommunala kontrakt som kan överlåtas till eget hyresavtal. 263 hushåll bedömdes befinna sig i akut hemlöshet, där man är hänvisad till akutboende, jourboende, skyddade boenden eller motsvarande. Här ingår också personer som sover i offentliga lokaler, utomhus eller liknande.

Exploateringsnämnden har i bred samverkan med stadens berörda verksamheter och externa aktörer arbetat fram förslag på en ny plan mot hemlöshet. Förslaget till *Göteborgs Stads plan mot hemlöshet för 2025–2026* baseras på regeringens nationella strategi för att motverka hemlöshet 2022–2026, med målen att hemlösheten ska

minska och att barnfamiljer inte ska vräkas. Efter justering utifrån inkomna remissvar godkändes planen av exploateringsnämnden i oktober och kommer upp för antagande i kommunfullmäktige under våren 2025.

Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att det finns långsiktig och tydlig styrning i linje med budgetmålet. Det är i flera fall nyligen antagna dokument där strategier och åtgärder fortfarande är i en uppstartsfas men med stor potential för positiv utveckling. En mer sammanhållen stadsutveckling kan förväntas bidra till att realisera styrningens ambitioner. Engagemang och vilja till samverkan bedöms stor i förvaltningar och bolag och under förutsättning att konjunkturen vänder upp igen bedöms målet möjligt att nå.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelser rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Utveckling av stadsutvecklingsprocesserna och att det sociala perspektivet och kulturmiljöperspektivet integreras.

Foto: Krister Engström/Familjebostäder

Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **ej sannolikt** att nå.

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram innehåller målet *Göteborgs klimatavtryck är nära noll* som innebär att utsläppen inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 10,3 procent per år och de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska med minst 7,6 procent per år till 2030. Göteborgs Stad ska minska sina egna utsläpp i högre takt och använda samtliga tillgängliga verktyg och styrmedel för att också driva på samhällets omställning.

Den första uppföljningen av programmet gjordes under 2023 och trenden för målet bedöms vara positiv, men inte gå i en takt som leder till att målet nås. Insatser för minskad klimatpåverkan görs inom olika områden, men sammantaget går utvecklingen långsammare än ambitionerna i programmet. Systemförändringar behövs med nya sätt att prioritera, interagera och lösa behov inom såväl offentlig sektor som näringsliv och hushåll. Göteborgs Stad behöver fortsätta utveckla styrning, ansvarsfördelning och samverkansmodeller för att driva på nödvändig systemförändring. Göteborgs Stads rådighet över konsumtionsbaserade och geografiska utsläpp är begränsad.

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram innehåller också målet *Göteborg har en hög biologisk mångfald* som innebär att Göteborg senast 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med en skötsel som bevarar de arter som finns i kommunen och ger förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster.

I uppföljningen från 2023 bedöms trenden för målet vara generellt negativ. Det görs insatser för att främja biologisk mångfald i grönområden och vattenmiljöer, både i och utanför stadsmiljön, men nuvarande arbetssätt och prioriteringar inom Göteborgs Stad bedöms inte motsvara vad som krävs för att nå målet. Exploatering av grönområden bedöms hindra måluppfyllelse. Utvecklade arbetssätt och ökad prioritering av biologisk mångfald och vattenfrågor krävs inom planläggning och exploatering, skydd och skötsel av natur samt inköp.

I maj 2024 fattade kommunfullmäktige beslut om *Göteborgs Stads klimatanpassningsplan 2024–2026*. Då utsläppen av växthusgaser inte har minskat i tillräckligt snabb takt för att undvika ett varmare klimat behöver klimatanpassningsarbetet löpa parallellt med omställningsarbetet. I planen ingår åtgärder som, i ett delvis annat syfte, även bidrar till klimatomställning och biologisk mångfald. Till exempel pekar planen ut behovet av mer grönska som ett sätt att få ner temperaturen och klimatanpassa stadsmiljön.

Ett flertal pågående uppdrag från kommunfullmäktige till stadens nämnder och styrelser förväntas leda till lägre energiförbrukning och minskad klimatpåverkan. Nämnder och styrelser jobbar aktivt med till exempel energieffektivisering, elektrifiering och cirkulära lösningar.

Stadens klimatomställning finansieras delvis av lån och då främst genom gröna obligationer. Göteborgs Stad har 32,6 mdkr i utestående gröna obligationer 2024 och är därmed ledande inom Sveriges kommun- och regionsegment sett till omfattning. Gröna obligationer finansierar bland annat projekt för ökad biologisk mångfald genom exempelvis trädplantering, dagvattendammar och Torsvikens fågelsjö.

Stadens nämnder och styrelser bedriver ett aktivt arbete och med ytterligare fokus på klimatfrågorna i tidigt skede i stadsutvecklingen finns möjligheter att nå målet på längre sikt. Stadsledningskontoret bedömer dock det ej sannolikt att målet nås inom mandatperioden.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelser rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Arbetet inom *Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram*, miljöledningssystemet och miljöförvaltningens stödjande revisioner.
- » Ytterligare minskad miljöpåverkan när det gäller den egna förvaltningens eller bolagets resor, energianvändning, fordon, inköp och upphandling.
- » Anläggande av solceller.
- » Cirkulära lösningar och återbruk.

Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **möjligt** att nå.

Hur behoven av välfärd tillgodoses, som ekonomisk och social trygghet samt en god hälsa, regleras i stora delar av lagstiftningen. En välfärd som möter behoven är beroende av tillgång till adekvata lokaler och personal med rätt kompetens.

Anpassade och tillgängliga lokaler är en förutsättning för att kunna bedriva utbildning och barnomsorg, tillhandahålla boende för äldre och för personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan ger årligen kommunstyrelsen en övergripande analys och bedömning av stadens lokalförsörjningsplanering samt kopplade behov och utmaningar. I 2025 års lokalförsörjningsplan lyfts den demografiska utvecklingen samt nya krav på civil beredskap och klimatanpassning som utmaningar. Befolkningsprognoserna har under flera år successivt skrivits ner för barn och unga vilket påverkar planeringen av platser inom förskola, grundskola och gymnasieskola. För att kunna möta ett förändrat säkerhetsläge och ett förändrat klimat bedöms att stora investeringar behöver göras för att skydda stadens fastigheter mot skada och säkerställa att samhällsviktiga verksamheter kan fortsätta bedrivas även under kriser och extremväder.

På utbildningsområdet finns i dagsläget ett överskott på lokaler på totalen samtidigt som det i vissa områden råder lokalt underskott. Det är inte alltid så att lokalerna finns tillgängliga där behovet finns. För anpassad grund- och gymnasieskola finns en underkapacitet i hela staden.

Inom funktionsstöd finns ett fortsatt behov av vissa bostäder med särskild service (BmSS). Under året har flera nyinvesteringsprojekt blivit framskjutna i tid vilket innebär att stadsfastighetsförvaltningen inte kunnat leverera några BmSS-platser genom nyinvestering under 2024. Inom inhyrning levererades 40 platser, men dessa lägenheter möter inte den målgrupp brukare som främst väntar på ett boende. Nämnanden för funktionsstöd har under året stärkt det

förebyggande arbetet med information om vilket stöd personer kan få i ordinär bostad för att därigenom minska behovet av mer omfattande boendeinsatser.

Kompetensutmaningarna och den växande arbetskraftsbristen påverkar möjligheterna att kunna möta behovet av välfärd framöver. Inom ramen för Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning har det gjorts en inventering av nämnder och styrelser bedömning av kommande kompetensförsörjningsbehov. Det är främst inom yrkesgrupper inom vård och omsorg samt utbildning som det kommer att råda brist. För äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har det under innevarande år varit möjligt att anställa fler sjuksköterskor och därmed tillgodose behovet utan att använda inhyrd personal. Utbildade undersköterskor inom äldre samt vård och omsorgsförvaltningen och stödassistenter inom funktionsstödsförvaltningen är grupper som det råder brist på i dagsläget. Denna brist befaras öka framöver. Utbildningsområdet saknar lärare med specialistkompetens inom anpassad grundskola. Högre krav på speciallärarutbildning och en ökning av antalet elever inom anpassad grundskola kan leda till svårigheter att möta kommande behov.

Under hösten 2023 slutförde stadsledningskontoret en fördjupad uppföljning av sex planer inom området för mänskliga rättigheter. I uppföljningen konstateras att planerna inte fått avsedd effekt. I uppföljningen uppger ett flertal verksamheter att de prioriterar sitt grunduppdrag framför arbete med specifika planer då planer uppfattas ligga delvis utanför grunduppdraget. Eftersom planerna syftar till att säkerställa just att de olika grupperna inkluderas i grunduppdraget tyder uttalandena på att syftet med planerna inte har nått fram.

Kommunfullmäktige gav i april 2024 kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på en riktlinje för stadens arbete med mänskliga rättigheter. Slutsatserna från den fördjupade uppföljningen har tagits om hand inom ramen för det arbetet. Förslaget till Göteborgs Stads riktlinje för arbetet med mänskliga rättigheter och likvärdig service remitteras till förvaltningar, bolag och råd under våren 2025.

I dialog med bland andra förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd har stadsledningskontoret genomfört en utredning som ska bidra till att utveckla samråden med funktionsrättsrörelsen så att stadens verksamheter bättre möter deras behov.

Nämnden för demokrati och medborgarservice ser att många hushåll fortfarande har en ansträngd ekonomi. Den kraftiga ökningen av personer som tar kontakt med budget- och skuldrådgivningen har dock stannat av under 2024. Förvaltningen har minskat tiden från första kontakt till bokad rådgivningsbesök.

Kulturnämnden har genomfört ett flertal förändringar i biblioteksverksamheten, och ytterligare förändringar pågår, som sammantaget bedöms ge bättre förutsättningar att bidra till

måluppfyllelse och att prioritera områden med socioekonomiska utmaningar.

Stadsledningskontoret bedömer att målet är möjligt att nå, men den demografiska utvecklingen och läget på arbetsmarknaden är osäkra faktorer som påverkar förutsättningarna.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelseras rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Verksamhetsutveckling, systematiskt kvalitetsarbete och digitalisering.
- » Pågående och planerade brukar- och kundundersökningar för att få en bättre bild av hur behoven ser ut.

Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms **möjligt** att nå.

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2024 om *Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024–2026. Hållbart arbetsliv* och *Konkurrenskraftiga arbetsvillkor* är två av totalt fem fokusområden som ingår i planen. Inom ramen för *Hållbart arbetsliv* pågår bland annat arbete med friska arbetsplatser och stöd till förvaltningar och bolag i arbetet med aktiva åtgärder. Även Göteborgs Stads medarbetar- och chefsenkät har reviderats och tidigarelagts.

De flesta arbetsplatser i Göteborgs Stad har ett aktivt hälso-, arbetsmiljö och rehabiliteringsarbete. Sedan 2023 genomförs en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen för samtliga nämnder och styrelser. Med en återkommande uppföljning och ett systematiskt arbetssätt kan utvecklingen följas och avvikelser identifieras. I samband med delårsrapport mars 2024 konstaterades att samtliga nämnder och styrelser har ett systematiskt arbetsmiljöarbete, men att rapportering av avvikelser i arbetsmiljön behöver utvecklas och hanteras mer skyndsamt. Likaså behöver kunskap om risker i arbetet samt hur dessa kan undvikas säkras för medarbetarna. Uppföljningen visade även att det finns ett fortsatt behov av att stärka kunskapen kring arbetsgivarens förebyggande arbete för att motverka diskriminering genom aktiva åtgärder. Likaså visade den att flera nämnder och styrelser arbetar för att stärka friskfaktorer i arbetslivet, men att arbetet behöver förbättras.

Under mandatperioden hittills har sjukfrånvaron varit relativt konstant. År 2024 var sjukfrånvaron i koncernen 7,8 procent, vilket är i princip oförändrat jämfört med samma period förra året då den var 7,9 procent. Förutsättningarna varierar mycket mellan olika verksamheter avseende fysisk och social arbetsmiljö, närhet till brukare, samt möjlighet till distansarbete. Stadens medarbetar- och chefsenkät visar på positiva och förbättrade värden senaste året. Hållbart med-

arbetarengagemang (HME) är ett index som väger samman medarbetarnas upplevelse av ledarskap, motivation och styrning delindex och det har ökat från 78 till 80.

Enligt Suntarbetsliv, som verkar för friska arbetsplatser och som drivs gemensamt av SKR, Sobona (arbetsgivarorganisation för vissa bolag) och de fackliga organisationerna, visar forskning att arbetsgruppens storlek påverkar anställdas arbetsmiljö och kvaliteten på verksamheten. Till exempel visar en kunskapssammanställning från Institutet för stressmedicin i Göteborg att antal medarbetare per chef påverkar chefers arbetssituation, möjligheten att utöva ett gott ledarskap, medarbetarnas arbetssituation och verksamheten i stort. Under våren 2024 fattade kommunfullmäktige beslut om en rekommendation med ett riktvärde på 25 medarbetare per chef i Göteborgs Stads verksamheter. Beslutet har fattats med utgångspunkt i kommunfullmäktiges uppdrag att ta fram en plan för att uppnå ett maximalt antal medarbetare för stadens chefer. Inom de nio aktuella nämnderna är sammantaget cirka hälften av medarbetargrupperna mindre än det angivna rekommenderade riktvärdet på 25 medarbetare per chef. Rapporteringen gäller första linjens chef och avser november 2024.

I den förvaltningsövergripande lönekartläggningen och fördjupade analysen, som stadsledningskontoret tar fram årligen, framgår att det finns en tydlig skillnad i lönenivå i yrkesgrupper inom vård, omsorg och till viss del utbildning jämfört med yrkesgrupper inom teknisk och administrativ sektor. Vid en jämförelse med privat sektor på arbetsmarknaden i stort kan noteras att lönenivån för flertalet av yrkesgrupperna inom teknisk och administrativ sektor ligger högre än yrkesgrupper inom vård och omsorg även på nationell nivå. För dessa yrkesgrupper är den kommunala sektorn inte den största arbetsmarknaden och marknadspåverkan bör därmed vara förklaringen till den högre lönenivån. Även om lönekartläggningen inte visar på att det förekommer osakliga löneskillnader mellan likvärdiga arbeten i stadens förvaltningar så kan konstateras att det finns behov av lönerelationsförändringar utifrån att Göteborgs Stad ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare med jämställda löner.

Kommunfullmäktige fattade i samband med budget 2024 beslut om en reviderad riktlinje för personalförmåner med ett fastställt ekonomiskt värde för 2024 på 3 100 kronor per medarbetare, en höjning med 1 000 kronor. För förvaltningarna innebar det en höjning av friskvårdsbidraget från 1 500 kronor till 2 500 kronor. Bolagen såsom självständiga arbetsgivare fastställer sina förmåner inom ramen för det ekonomiska värdet och majoriteten av bolag har höjt friskvårdsbidraget.

I samband med den centrala avtalsrörelsen omförhandlades även villkorsavtalen, vilket bland annat innebar en höjning av särskilda ersättningar med 3,3 procent från den 1 april respektive den 28 juni för Vårdförbundet. Det gäller exempelvis ersättning för obekväm arbetstid vilket främst påverkar verksamheter inom vård och omsorg, men även andra verksamheter där det förekommer arbete på kvällar, nätter och helger.

Stadsledningskontorets bedömning är att målet är möjligt att nå. Med plan för kompetensförsörjning med fokus på anställdas arbetsmiljö

och konkurrenskraftiga arbetsvillkor tillsammans med flera kommande budgetuppdrag inom området bedöms målet möjligt att nå inom mandatperioden.

Nämnders och styrelser omhändertagande

I nämnders och styrelser rapportering om hur målet har omsatts i praktisk handling ges följande återkommande exempel:

- » Medarbetarenkäten som underlag för åtgärder och uppföljning av genomförda åtgärder.
- » Komplement till medarbetarenkäten, som pulsmätningar och arbetsbelastningsmätningar.
- » Arbete med *Chefskopet* för att se över chefernas organisatoriska förutsättningar inom verksamheten.
- » Aktiviteter för att minska sjukfrånvaron.
- » Trygghet och säkerhet för medarbetarna.

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse 2024 för Göteborgs Stads styrelse, nämnder och sammanställda räkenskaper.
Göteborgs Stad, org.nr 212000-1355

Vi, revisorer utsedda av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad, har granskat den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads kommunstyrelse och nämnder. Genom utsedda lekmannarevisorer har även den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads bolag granskats. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaper och redovisning är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vårt ansvar är att uttala oss om räkenskaper, verksamhet och intern kontroll på grundval av vår revision. Vi ska också bedöma om årsbokslutet är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet och Göteborgs Stads revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Resultatet av kommunstyrelse och nämndgranskningen redovisas i revisionsredogörelser som överlämnats till styrelse och nämnder. Resultatet av bolagsgranskningen redovisas på motsvarande sätt i granskningsrapporter och granskningsredogörelser som överlämnats till respektive bolag. Granskningen av Göteborgs Stads räkenskaper och bokslut, inklusive de sammanställda räkenskaperna, återfinns i en separat revisionsredogörelse som överlämnats till kommunstyrelsen. Årets granskning sammanfattas i en årsredogörelse som överlämnas till kommunfullmäktige.

Kritik i form av en anmärkning lämnas till grundskolenämnden. Anledningen är att nämnden i samband med att kompletteringsbudgeten skulle fördelas inte samtidigt tilldelade de fristående huvudmännen motsvarande resurstillskott. Detta beslut strider mot skollagen och kommunallagen. De ledamöter som reserverat sig mot beslutet och de ledamöter som inte tjänstgjorde vid beslutstillfället undantas från kritiken.

Kritik i form av en anmärkning lämnas till inköp- och upphandlingsnämnden. Anledningen är att nämnden fattat ett beslut om bojkott av varor från vissa stater, vilket är i strid mot kommunallagen. De ledamöter som reserverat sig mot beslutet och de ledamöter som inte tjänstgjorde vid beslutstillfället undantas från kritiken.

Vi bedömer i övrigt att styrelse och nämnder i Göteborgs Stad har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att det inte går att avgöra om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de verksamhetsmål fullmäktige beslutat om. Granskningen visar att verksamhetsmålen saknar målvärden, vilket gör att målavstämning inte möjliggörs i årsredovisningen. Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige beslutat om.

Revisorerna ska till kommunfullmäktige redovisa sin ansvarsprövning av styrelse och nämnder. Lekmannarevisorernas uppdrag i bolagen omfattar inte något ställningstagande i ansvarsfrågan.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse och nämnder ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2024.

Vi tillstyrker att Göteborgs Stads årsredovisning för 2024 godkänns.

Göteborg den 8 april 2025

Jonas Ransgård

Torbjörn Rigemar

Bengt Bivall

Sven Andersson

Birgitta Adler

Jens-Henrik Madsen

Susanne Zetterberg Jensen

Jan Fridén

Gun Cederborg

Bernt Helin Aili

Ann-Christine Alexandersson

Anna Sibinska

Alf Landervik

Jonas Bergsten Paija

Elisabeth Viking

Bengt Eriksson

Hans-Göran Gustafsson

Eva Nihlblad

Ann-Britt Svensson

Amandus Carlenfors

Erik Fristedt

Christina Rogestam

Stadsledningskontoret

Telefon:

031-365 00 00 (Göteborgs Stads kontaktcenter)

E-post:

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se